

ДЪГЛАС АДАМС РЕСТОРАНТ „НА КРАЯ НА ВСЕЛЕНАТА“

Част 2 от „Пътеводител на галактическия стопаджия“

Превод от английски: Саркис Асланян, 1988

chitanka.info

*На Джейн и Джеймс с много благодарност,
на Джефри Пъркинс за това, че постигна
Невероятното,
на Ради Кингслън, Лайза Браун и Алик Хейл Мънро за
това, че му помогнаха,
на Джон Лойд за помощта му при работата над
оригиналния сценарий,
на Саймън Брет, който постави началото на всичко
това,
на албума на Пол Саймън „Уан трик пони“, който
постоянно въртях, докато пишех тази книга. Цели пет
години — не е никак малко.
И специални благодарности на Джсаки Греъм за
безкрайното търпение, добронамереност, за това че ми
даде храна, когато бях в нужда.*

Съществува една теория, според която ако някой някога открие точно какво представлява Вселената и защо я има, тя моментално ще изчезне и на нейно място ще се появи нещо още по-странно и необяснимо.

Съществува и една друга теория, според която това вече се е случило.

ГЛАВА I

Разказът дотук.

В началото бе създадена Вселената. Този факт разгневи силно много хора и сега се шири мнението, че това е била погрешна стъпка.

Много цивилизации вярват, че тя е била създадена от нещо като господ, но Джатравартидите от Вилтводл VI вярват, че цялата Вселена в действителност е била изхвърлена при кихане от носа на едно същество, наречено Великият Зелен Арклесезур.

Джатравартидите, които живеят в постоянен страх от деня, наречен от тях Великото Пришествие на Бялата Носна Кърпа, са дребни сини същества с по повече от петдесет ръце и са единствената цивилизация в историята, изобретили аерозолния дезодорант преди колелото.

Тази теория обаче не е много популярна извън планетата Вилтводл VI и затова като се има предвид колко озадачаваща е Вселената, непрестанно се търсят други обяснения.

Така например една цивилизация от свръхинтелигентни полиизмерни същества веднъж си построи гигантски суперкомпютър, наречен Дълбока мисъл, за да даде веднъж завинаги отговор на Вечния въпрос за Живота, Вселената и Всичко останало.

В продължение на седем и половина милиона години Дълбока мисъл изчислява и пресмята и накрая обяви, че всъщност отговорът е Четиридесет и две. Ето защо се наложи да построят друг, още по-голям компютър, който да открие какъв е бил първоначалният въпрос.

И този компютър, наречен Земя, бе толкова голям, че често го вземаха за планета — особено онези чудновати маймуноподобни същества, които бродеха по повърхността ѝ в пълно неведение, че са просто част от една гигантска компютърна програма.

И това е много странно, защото без знанието на този най-прост и очевиден факт е невъзможно да се обясни нищо от онова, което някога се е случвало на Земята.

За съжаление обаче, миг преди дългоочакваният резултат да се появи на екрана на монитора, Земята най-неочаквано бе разрушена от вогоните, за да се отвори място — твърдяха те — за нов суперкосмически околоръстен път, и това сложи край на всички надежди да се открие някога смисълът на живота.

Или поне така изглеждаше.

Две от тези странни маймуноподобни същества оцеляха.

Артър Дент успя да се спаси, защото в последния момент изведнъж се оказа, че неговият стар приятел Форд Префект е от една малка планета някъде в околностите на Бетелгиус, а не от град Гилдфорд, както дотогава бе твърдял; и което е по-важно, той умееше да стомира летящи чинии.

Триша Макмилън — или Трилиън — бе напуснала планетата шест месеца преди това заедно със Зейфод Бийблброкс, тогавашния президент на Галактиката.

Двама оцелели.

Това е всичко, което остана от най-грандиозния експеримент, провеждан някога — а именно откриването на Вечния въпрос и Вечния отговор на Живота, Вселената и Всичко останало.

А сега на по-малко от половин милион мили от мястото, където техният звездолет се носи лениво през мастиленочерната космическа нощ, един вогонски кораб се движи бавно към тях.

ГЛАВА II

Като всички останали кораби на вогоните, и този имаше вид по-скоро на съсирек, отколкото на нещо ръкотворно. Противните жълти подутини и израстъци, които стърчаха от него във всички посоки, биха загрозили външния вид на почти всеки кораб, но в случая за жалост това бе невъзможно. И по-отвратителни неща са били съглеждани в небесата, но не и от свидетели, заслужаващи доверие.

Но ако държите да видите нещо много по-отвратително от един вогонски кораб, ще трябва да влезете в него и да погледнете някой вогон. Ако имате обаче капка разум, никога няма да сторите това, защото типичният вогон не ще се подвоуми да ви направи нещо толкова абсурдно и ужасно, че ще ви се прииска изобщо да не сте се раждали — или пък (ако сте склонен да разсъждавате по-логично) вогонът изобщо да не се е раждал.

Всъщност на типичния вогон и през ум няма да му мине да се замисли. Те са плиткоумни, бикоглави същества с тромави мозъци и не ги бива много по разсъжденията. Анатомическият анализ на вогоната показва, че мозъкът му първоначално е представлявал силно деформиран, не на място поставен, страдащ от диспипсия, черен дроб. Най-доброто нещо, което може да се каже за тях след всичко това, е, че те знаят какво искат, и това, което искат, е най-често свързано с причиняването на болка на хората и — когато това е възможно — с изпадането в силен гняв.

Едно от нещата, които никак не обичат, е да оставят една работа незавършена — особено пък този вогон и особено, по ред причини, тази работа.

Този вогон беше капитан Простетник вогон Джелтц от Галактическият хиперкосмически планов съвет и именно на него бе възложено да разруши така наречената „планета“ Земя.

Той размърда изключително гнусното си тяло в неудобния си мазен стол и се зазяпа в екрана на монитора, на който постоянно следяха полета на звездолета „Златно сърце“.

Него никак не го интересуваше, че „Златно сърце“ с Безкрайно невероятността си двигател бе най-красивият и модерен кораб, който никога е бил построяван. Естетиката и технологията бяха затворена книга за него и — ако зависеше от него — изгорена и заровена при това.

Още по-малко го интересуваше фактът, че Зейфод Бийблброкс беше на борда му. Сега Зейфод Бийблброкс бе бивш президент на Галактиката и при все че и той, и корабът, който бе откраднал, бяха плътно преследвани от цялата галактическа полиция, нашият вогон не го беше грижа за това.

Сега имаше по-важна работа.

Известно е, че вогоните не стоят над подкупничеството и корупцията, тъй както и морето не стои над облаците, и това важеше без съмнение и за този вогон. Като чуеше думите ПОЧТЕНОСТ и ВИСОКА ПРАВСТВЕНОСТ, той посягаше към речника, а като чуеше, че става дума за много пари, посягаше към Правилника и го захвърляше възможно по-далече.

В неумолимия си стремеж да унищожи Земята и всичко принадлежащо към нея, той се бе ръководил от подбуди, стоящи над и встрани от непосредствените му служебни задължения. Дори имаше известни съмнения дали гореспоменатият околоръстен път изобщо щеше да бъде построен, но на тези слухове не се даде гласност.

Чу се доволното му грухтене.

— Компютър — изграчи той, — свържи ме с моя специалист по поддръжка на мозъка.

След няколко секунди на екрана се появи лицето на Гаг Халфрѐнт, усмихващо се с усмивката на човек, който знае, че се намира на девет светлинни години от вогона, чието лице виждаше пред себе си. Скътана някъде в ъгълчето на тази усмивка, личеше и искрица ирония. Въпреки че вогонът неизменно го наричаше „моят личен специалист по поддръжка на мозъка“, той нямаше кой знае колко мозък за поддържане и в действителност работодателят беше Халфрѐнт, а не вогонът. Плащаше му страшно много пари, за да върши някои много мръсни работи. Сам един от най-видните и преуспяващи психиатри на Галактиката, той и един консорциум от негови колеги нямаха нищо против да му дават страшно много пари, щом цялото бъдеще на психиатрията беше поставено на карта.

— И така — каза той, — здравейте, капитане на вогоните Простетник. Как се чувстваме днес?

Капитанът на вогоните отвърна, че през последните няколко часа е ликвидирал половината от екипажа си с цел да затегне дисциплината.

Усмивката на Халфрънт изобщо не трепна.

— Ами аз смятам — каза той, — че това е нормално поведение за един вогон. Нормално и здравословно е да се насочват агресивните инстинкти към извършването на безсмислени жестокости.

— Все това ми повтаряте — избоботи вогонът.

— В това няма нищо лошо — каза Халфрънт. — Смятам, че това е напълно нормално поведение за един психиатър. Хубаво. Очевидно днес и двамата сме в отлично психическо състояние. А сега ми кажете докъде стигнахте с поставената ви задача.

— Установихме къде се намира корабът.

— Чудесно — каза Халфрънт, — чудесно! А пътниците?

— Земянинът е вътре.

— Прекрасно! А...?

— И една жена от същата планета. Тези са последните.

— Добре, много добре — засия Халфрънт. — Други има ли?

— Оня тип Префект.

— Други?

— И Зейфод Бийблброкс.

За миг усмивката на Халфрънт трепна.

— Мда — каза той, — очаквах това. Много жалко.

— Да не ви е близък приятел? — попита го вогонът, който бе чул някъде този израз и сега искаше да го изпробва.

— А, не — отговори Халфрънт, — нашата професия, нали знаете, не ни позволява да имаме лични приятели.

— Аха — изгрухтя вогонът, — професионално безпристрастие.

— Не — каза Халфрънт весело, — просто не го умеем.

Замисли се. Устните му продължиха да се усмихват, но очите му леко помръкнаха.

— Но видите ли — продължи той, — Бийблброкс е един от най-доходоносните ми пациенти. Има проблеми с раздвоената си личност, които са мечтата на всеки психоаналитик.

Поигра си малко с тази идея, преди да я отхвърли неохотно.

— Но както и да е — каза той. — Готови ли сте да изпълните задачата?

— Да.

— Добре. Веднага унищожете кораба.

— А Бийблброкс?

— Знаете ли — каза Халфрънт бодро, — каквото ще да става с този Зейфод.

И се изгуби на екрана.

Капитанът на вогоните натисна едно копче и влезе във връзка с останалата част от екипажа си.

— Огън! — каза той.

Точно в този момент Зейфод Бийблброкс се намираше в кабината си и ругаеше гръмогласно. Преди два часа бе заявил, че ще отидат да похапнат набързо в ресторант „На края на Вселената“, но след една ужасна разправия с корабния компютър се отправи побеснял към кабината си, крещейки, че и на ръка може да изчисли фактора Невероятност.

Невероятностният двигател на „Златно сърце“ го правеше най-мощният и непредсказуем кораб във Вселената. Нямаше нещо, което да не можеше да направи, при положение че знаеш точно колко невероятно е да стане това, което искаш от него да направи.

Зейфод го откраднал в деня, когато в качеството си на президент трябваше да го открие. Не му беше съвсем ясно защо го открадна — знаеше само, че много му харесва.

Не му беше съвсем ясно защо стана президент на Галактиката — знаеше само, че ще му бъде приятно.

Но му беше съвсем ясно, че трябва да има по-сериозни причини от тези, но че те бяха погребани в един тъмен и здраво заключен участък на двата му мозъка. Щеше му се този тъмен, здраво заключен участък в двата му мозъка изобщо да го няма, защото понякога изплуваше за миг на повърхността и внушаваше странни мисли на ведрите, жизнерадостни участъци на мозъците му и се опитваше да го отклони от това, което той считаше основно задължение в живота си, а именно — да се забавлява чудесно.

В момента не се забавляваше чудесно. И търпението, и моливът му се бяха свършили, и беше страшно гладен.

Точно в този момент Форд Префект се намираще във въздуха. Не защото се бе случило нещо с изкуственото гравитационно поле на кораба, а защото се спускаше по шахтата за свободно падане към личните кабинни на кораба. Тъй като падаше от голяма височина, се приземи доста тежко, загуби равновесие, изправи се, хукна стремглаво по коридора, изкара акъла на два робота от прислугата, плъзна се покрай ъгъла, влетя в кабината на Зейфод и му съобщи тревогата си.

— Вогони! — каза той.

Малко преди това Артър Дент бе излязъл от кабината си, за да потърси чаша чай. Не хранеше големи надежди, че мисията му ще се увенчае с успех, защото знаеше, че единственият източник на горещи напитки на целия кораб бе един загубен автомат, произведен от Сириуската кибернетична корпорация. Наричаше се Синтезатор на питателни питиета и Артър вече бе имал вземане-даване с него.

Славеше се с това, че произвежда всички възможни видове питиета, специално съобразени с личните предпочитания и метаболизма на всеки, който пожелае да се възползва от услугите му. В действителност обаче неизменно доставяше пластмасова чашка, пълна с някаква течност, която ако не съвсем, то почти нямаше нищо общо с чая.

Артър се опита да влезе в спор с това чудо.

— Чай — каза той.

— Пий и пей — отвърна автоматът и му приготви поредната чаша с противната течност.

Изхвърли я.

— Пий и пей — повтори автоматът и му приготви още една чашка.

„Пий и пей“ е официалният девиз на преуспяващия „Отдел жалби“ при Сириуската кибернетична корпорация. Тази служба сега заема повърхността на три средно големи планети и е единствения клон на корпорацията, който през последните години носи постоянни печалби.

Девизът е изписан — по-точно, беше изписан — със светещи, дълги по три мили букви край космодрума на „Отдел жалби“ на Иъдракс. За нещастие буквите се оказаха толкова тежки, че малко след

като бяха издигнати, почвата под тях се продъни и те потънаха в нея почти до половината, като минаха през канцелариите на много талантиливи млади служители на отдела — вече покойници.

Стърчащите над повърхността половинки от буквите, които на местния език означават нещо като „ходи си заври главата в свинско шкембе“ — вече не се осветяват, освен по време на особено важни тържества.

Артър изхвърли шестата чаша със същата течност.

— Слушай, автомат такъв — каза той — щом твърдиш, че можеш да синтезираш всички съществуващи питиета, защо ми пускаш все същата противна гадост?

— Високо хранителна и доставяща истинско удоволствие — изкъркори автоматът. — Пий и пей.

— Има отвратителен вкус!

— Ако това питие ви е доставило удоволствие, защо не го препоръчате на вашите приятели?

— Защото — каза Артър злъчно — искам да си ги запазя. Няма ли да разбереш най-сетне какво ти казвам? Това питие...

— Това питие — продължи автоматът с ласкав глас — е специално приготвено лично за вас, за да ви достави удоволствие и всички необходими хранителни вещества.

— Аха — каза Артър, — значи съм мазохист на диета, тъй ли?

— Пий и пей.

— О, я да млъкнеш.

— Това ли е всичко?

Артър реши да се предаде.

— Да — отвърна той.

Но след това си каза защо пък, по дяволите, трябва да се предавам.

— Не — каза той. — Слушай, не е никак трудно... Искам само една чаша чай. И ти ще ми я приготвиш. Сега мълчи и слушай.

Седна. Разказа на Синтезатора за Индия, разказа му за Китай, разказа му за Цейлон. Разказа му за листенцата, които съхнат на слънце. Разказа му за сребърните чайници. Разказа му за летните следобеди на моравата пред къщата. Разказа му за това, че млякото се сипва преди чая, за да не се пресече. Дори му разказа (накратко) историята на Източноиндийската компания.

— Това ли било? — отбеляза Синтезаторът, когато той свърши.

— Да — каза Артър, — точно това искам.

— Предпочиташ вкуса на изсушени листа, сварени във вода?

— Ъъъ, да. С мляко.

— Издоено от крава?

— Е, предполагам, че и така може...

— Ще ми е нужна помощ за тази работа — каза автоматът със сериозен тон, веселите нотки бяха изчезнали от гласа му и сега явно говореше делово.

— Готов съм да ти помогна с каквото мога — каза Артър.

— Вече направи повече от достатъчно — заяви Синтезаторът.

После повика корабния компютър.

— Привет вам — поздрави корабният компютър.

Синтезаторът му обясни за чая. Компютърът се изуми, свърза логическите си вериги със Синтезатора и двамата заедно потънаха в мрачно мълчание.

Артър изчака да види какво ще стане, но нищо повече не се случи.

Тресна го веднъж, но пак нищо не се случи.

Накрая се предаде и се помъкна към мостика.

Някъде в необятната космическа пустош „Златно сърце“ висеше неподвижно. Около него сияеха безбройните светлинки на Галактиката. А към него се плъзгаше бавно грозната жълта грамада на кораба на вогоните.

ГЛАВА III

— Кой ще ми даде един чайник? — попита Артър, като се качи на мостика и в същия миг започна да се чуди защо Трилиън крещеше на компютъра да се обади, Форд го блъскаше с юмрук, а Зейфод го риташе, а също така защо на екрана се виждаше тази отвратителна жълта безформена маса.

Остави на пода празната чашка, която бе взел със себе си, и отиде при тях.

— Хей? — каза той.

В същия миг Зейфод се хвърли към лъскавите мраморни плотове, в които бяха монтирани приборите, задействащи обикновения фотонен двигател. Щом ги докосна, те в миг се материализираха и той превключи на ръчно управление. Започна да блъска, да дърпа, да натиска и да ругае. Фотонният двигател се разтресе болезнено и отново млъкна.

— Случило ли се е нещо? — попита Артър.

— Ха, чухте ли го? — промърмори Зейфод, като скочи към приборите за ръчно управление на Безкрайно невероятностния двигател. — Маймунката проговори!

Невероятностният двигател издаде два немощни звука, а после и той млъкна.

— Ти си цяла находка, мой човек — каза Зейфод, като срита Невероятностния двигател, — говореща маймунка!

— Ако нещо те безпокои... — започна Артър.

— Вогоните! — кресна му Форд. — Нападат ни!

— Ами тогава какво правим тук? Да се махаме! — изломоти Артър.

— Не можем. Компютърът засече.

— Засече ли?

— Каза, че всичките му вериги са заети в момента. Цялата енергия на кораба отива за тях.

Форд се отдалечи от терминала на компютъра, изтри с ръкав челото си и се облегна морно на стената.

— Нищо не можем да направим — каза той.

После впери гневен поглед в празното пространство и прехапа устни.

Като ученик, дълго преди Земята да бъде разрушена, Артър играеше в училищния отбор по футбол. Не играеше никак добре и негов специалитет бяха головете, вкарани в собствената врата при особено важни срещи. В такива случаи винаги изпитваше странното чувство, че вратът му започва да гори, след това огънят пролазваше бавно към бузите му и сгръваше челото. Споменът за тревата и калта и цял куп подиграващи се момчета, които го замерват с нея, изведнъж изплува съвсем ясно в съзнанието му.

В същия миг изпита странното чувство, че вратът му започва да гори, след това огънят пролази бавно към бузите му и сгръ челото.

Понечи да заговори и спря.

Отново понечи да заговори и отново спря. Най-сетне успя да произнесе едно:

— Тъъ...

Изкашля се.

— Вижте — продължи той и го изрече тъй припряно, че всички останали се обърнаха и го зяпнаха. Той извърна поглед към приближаващото се жълто петно на екрана.

— Вижте — повтори той, — компютърът каза ли с какво е зает? Питам просто от любопитство...

Очите на всички се приковаха върху него.

— Ами... ъоъ, тъй де, просто питам.

Зейфод протегна една ръка и сграбчи Артър за врата.

— Какво си му направил, маймуняк такъв? — изсъска той.

— Ами — каза Артър — нищо особено. Просто си мисля че преди малко се опитваше да разбере как да...

— Да.

— Пригответи чай.

— Точно така момчета — изведнъж изтананика компютърът, — тъкмо с това се занимавам в момента. Уфф, ама то никак не било лесно. Ще ви се обадя след малко.

И отново потъна в мълчание, което по своята напрегнатост се раняваше единствено на мълчанието, с което тримата наблюдаваха Артър Дент.

И сякаш за да разсеят напрежението, вогоните избраха точно този момент, за да открият огън.

Корабът започна да се тресе и да бучи. Отвън дебелият цял инч силов щит около кораба започна да подпухва, да трещи и да цвърти от непрекъснатата стрелба на дузина 30-мегасмъртоносни фотразонни оръдия и изглеждаше, че дълго няма да издържи. Четири минути — толкова му даваше Форд Префект.

— Три минути и петдесет секунди — каза той след малко.

— ... И четиридесет и пет секунди — добави той точно навреме.

Бутна напосоки няколко нефункциониращи копчета, после изгледа Артър недружелюбно.

— Просто умираш за чаша чай, нали? — каза той. — Три минути и четиридесет секунди.

— Няма ли да престанеш да броиш? — изръмжа Зейфод.

— Да — каза Форд Префект, — след три минути и тридесет и пет секунди.

На борда на вогонския кораб Простетник вогон Джелтц беше силно озадачен. Очаквал бе да има гонитба, очаквал бе да има вълнуваща схватка с онези лъчи, очаквал бе да вкара в употреба монтирания специално за случая Суб-цикличен нормалитрон, който да неутрализира Безкрайно невероятността на „Златно сърце“, ала Суб-цикличния нормалитрон бездействаше, защото „Златно сърце“ просто си седеше там и понасяше ударите.

Дузината 30-мегасмъртоносни фотразонни оръдия продължаваха да обстрелват „Златно сърце“, а той си седеше там и понасяше ударите.

Изпробва всички сензори, с които разполагаше, за да види дали не се касае за някакъв гаден номер, но нищо подобно не можа да открие.

Разбира се, нямаше как да знае номера с чая. Нито пък можеше да знае как обитателите на „Златно сърце“ прекарват последните три

минути и трийсет секунди, които им оставаха да живеят.

Как точно Зейфод Бийблброкс стигна до идеята да проведе спиритически сеанс тъкмо сега, остава в тайна и за самия него.

Очевидно проблемът за смъртта витаеше из въздуха, но по-скоро като нещо, което трябва да се избегне, отколкото да се разисква непрестанно.

Вероятно ужасът, който Зейфод изпитваше при перспективата да се срещне с покойните си родственици, го наведе на мисълта, че е възможно и те да изпитват същите чувства към него и което е важно, да са в състояние да направят нещо, което да отложи тази среща.

Но не е изключено тази идея да му е била подсказана от изплуващите понякога на повърхността тъмни области на съзнанието, които непонятно защо бе заключил, преди да стане президент на Галактиката.

— Искаш да говориш със своя працядо? — слиса се Форд.

— Да.

— Тъкмо сега ли намери?

Корабът продължаваше да се тресе и да бучи. Температурата се покачваше. Лампите едва мъждукаха — всичката енергия, която не се поглъщаше от компютъра при размишленията му по въпроса за чая, отиваше да подхрани все по-бързо стопяващия се силов щит.

— Да! — упорстваше Зейфод. — Слушай, Форд, мисля, че той може да ни помогне.

— Сигурен ли си, че МИСЛИШ? По-внимателно си подбирай думите.

— Кажете тогава какво да правим.

— Ами, зъз...

— Окей, всички около централния плот. Веднага. По-бързо! Трилиън, и ти, маймуняк, размърдайте се!

Скупчиха се около централния плот, доста объркани, седнаха и тъй като се почувстваха ужасно глупаво, се хванаха за ръце. С третата си ръка Зейфод изгаси осветлението.

Тъмнина обгърна кораба.

Отвън фотразонните оръдия с оглушителен рев продължаваха да рушат защитния силов слой.

— Концентрирайте се — прошепна Зейфод — върху името му.

— Какво е то? — попита Артър.

— Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— Какво?

— Зейфод Бийблброкс Четвърти. Концентрирайте се!

— Четвърти?

— Да. Чуйте сега, аз съм Зейфод Бийблброкс, баща ми беше Зейфод Бийблброкс Втори, дядо ми — Зейфод Бийблброкс Трети...

— Какво?

— Стана авария с един презерватив и една машина на времето. А сега се концентрирайте!

— Три минути — каза Форд Префект.

— Защо — попита Артър Дент — се занимаваме с това?

— Затваряй си устата — предложи му Зейфод Бийблброкс.

Трилиън нищо не казваше. Какво, мислеше си тя, мога да кажа?

Единствената светлина на мостика идваше от два мъгливи червени триъгълника в далечния ъгъл, където Марвин, параноичния андроид, седеше отпуснато, пренебрегнал всички и пренебрегнат от всички, в един интимен и доста неприятен свят, който бе лично негов.

Четири изгърбени фигури около централния плот с неистова съсредоточеност се опитваха да пропъдят от съзнанието си ужасното тресене на кораба и страшното бучене, което отекваше в него.

Концентрираха се.

И още веднъж се концентрираха.

Отново се концентрираха.

Секундите се нижеха.

По челата на Зейфод изби пот — първо от концентрацията, после от чувството за безсилие и накрая от безпомощност.

Накрая нададе гневен вик, изтръгна ръцете си от Трилиън и Форд и натисна копчето за осветление.

— О, тъкмо започвах да си мисля, че никога няма да светнете — каза някакъв глас. — Не, не толкова ярко, ако обичате, очите ми не са такива, каквито бяха някога.

Четирите фигури се изопнаха като струни, както бяха седнали. Бавно извърнаха глави по посока на гласа, въпреки твърдото намерение на скалповете им да се опитат да останат на мястото си.

— И така, кой ме безпокои по това време? — каза дребната, приведена мършава фигура, застанала до стръковете папрат на другия

край на мостика. Двете ѝ малки глави с тънка перушинеста косица изглеждаха толкова древни, че не бе изключено да съдържат мъгляви спомени за раждането на самите галактики. Едната се бе отпуснала в сън, а другата ги оглеждаше сърдито и строго. Ако очите му не бяха такива, каквито бяха някога, то навремето трябва да са били елмазени резци.

От притеснение Зейфод започна да заеква. Кимна кратко по онзи характерен начин, по който бетелгиусци по традиция изразяват почитта си към по-възрастните свои роднини.

— О... тъъ, здравей, прадыдо... — каза той, поемайки си шумно дъх.

Дребната старческа фигура се приближи към тях. Взря се в полумрака и насочи костеливия си пръст към своя правнук.

— Охо — озъби се той, — Зейфод Бийблброкс. Последната издънка на нашия велик род. Зейфод Бийблброкс Нищотни.

— Нищотни — изсъска фигурата.

Зейфод ненавиждаше този глас. Имаше чувството, че драци с нокти по черната дъска на това, което считаше, че е душата му.

Размърда се притеснено на стола си.

— Тъъ, така е — промърмори той. — Тъъ, виж какво, прадыдо, наистина съжалявам за цветята. Мислих да изпратя, но нали разбираш, тъкмо бяха свършили венците в магазина и...

— Забравил си! — срязва го Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— Ами...

— Все имате много работа. За другите хич и не помисляте. Всички живи сте такива.

— Две минути, Зейфод — прошушна Форд ужасено.

Зейфод се разшава неспокойно.

— Да, но аз наистина мислех да ги изпратя — каза той. — И на прабаба ще пиша, обещавам, само да се махнем от това място...

— Твоята прабаба... — повтори мършавият дребен старец унесено.

— Да — каза Зейфод, — тъъ, как е тя? Виж какво, ще отида да я видя. Но първо трябва да...

— Твоята ПОКОЙНА прабаба и аз сме много добре — срязва го Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— А, оо.

— Но сме много разочаровани от тебе, млади ми Зейфод...

— Да, но... — някакво странно безсилие бе обзело Зейфод и все не успяваше да насочи разговора в желаната посока, а до него тежкото дишане на Форд му подсказваше, че секундите бързо отлитат.

Бученето и друсането бяха станали застрашителни. В дрезгавината той смътно различи пребледнелите и застинали лица на Трилиън и Артър.

— Тъъ, працядо...

— Наблюдаваме те как се развиваш с все по-нарастващо униение...

— Да, но виждаш ли, точно в този момент...

— Да не кажа с презрение!

— А сега би ли могъл да ме изслушаш за малко...?

— Питам те как изобщо прекарваш живота си?

— В момента ме атакува цяла флотилия вогони! — изкрещя Зейфод.

Преувеличаваше, разбира се, но това бе единственият сгоден момент досега да му изясни основната цел на занятието.

— Изобщо не се учудвам — заяви дребното старче безучастно.

— Но не разбираш ли, че това става в момента? — настоя трескаво Зейфод.

Призрачният му праотец кимна с глава, вдигна чашата, която Артър Дент бе донесъл, и я заразглежда с интерес.

— Тъъ... працядо...

— А знаеш ли — прекъсна го безтелесната фигура, като го изгледа със строг поглед, — че в орбитата на Бетелгиус Пет понастоящем се наблюдава една съвсем слабо изразена ексцентричност?

Зейфод не само, че не знаеше, но и му беше трудно да се замисли върху тази информация при целия този шум и под угрозата да загине и т.н.

— Тъъ, не, но... — каза той.

— Идва от това, че се въртя като пумпал в гроба си! — излая праотецът.

Хвърли чашката на земята и насочи треперещия си, тънък като вейка и прозрачен пръст към Зейфод.

— Ти си причината! — изкрещя той.

— Минута и трийсет секунди — промърмори Форд, хванал с ръце главата си.

— Да, разбирам, пралядо, но би ли могъл да ни помогнеш, защото...

— Да ти помогна ли? — удиви се старецът, сякаш му бяха поискали невестулка.

— Да, да ми помогнеш, и то веднага, защото иначе...

— Да ти помогна?! — повтори старецът, сякаш му бяха поискали леко препечена невестулка в хлебче с пържени картопки, толкова учуден вид имаше. — Развяваш се като паун из цялата Галактика с твоите — праотецът махна пренебрежително с ръка, — с твоите пропаднали приятели, прекалено си зает, за да сложиш цветя на гроба ми — и изкуствените щяха да свършат работа, тъкмо щяха да бъдат в твой стил — ама не би. Прекалено ангажиран. С прекалено модерни разбирания. Прекалено скептичен — до момента, в който се забъркаш в някаква каша и тогава тичаш при мене, междузвездни негоднико!

Старецът поклати глава — много внимателно, за да не наруши дрямката на другата, която бе започнала да потрепва неспокойно.

— Тъй че не знам, млади ми Зейфод — продължи той. — Мисля, че трябва да си помисля този път.

— Минута и десет секунди — изрече Форд глухо.

Зейфод Бийблброкс Четвърти го изгледа с интерес.

— Защо този човек говори все с цифри? — попита той.

— Тези цифри — побърза да поясни Форд — показват времето, което ни остава да живеем.

— О, така ли — каза пралядото, като изсумтя. — Разбира се, това не се отнася за мене — каза той и се отдалечи към едно по-мрачно кътче на мостика в търсене на нещо друго, в което да си пъхне носа.

Зейфод усети, че се люшка на ръба на лудостта, и се чудеше дали да не вземе да скочи от другата страна и да приключи с всичко.

— Пралядо — каза той, — това се отнася за нас! Ние сме все още живи, но след малко ще загубим живота си.

— Ами много хубаво.

— Какво?

— Че кой има полза от твоя живот? Като си помисля какво си направил с него, от само себе си ми идва наум израза „свинско ухо“.

— Но аз бях президент на Галактиката бе, човек!

— Хъм — изсумтя неговият праотец, — че това служба за един Бийблброкс ли е?

— Хей, какви ги приказваш? Един е президентът! На цялата Галактика!

— Суетно малко мегапале.

Зейфод запремига на парцали.

— Хей, въъ, какви ги приказваш бе, човек? Искам да кажа прадядо.

Приведената дребна фигура пристъпи към своя правнук и го чукна сурово по коляното. Този жест подсети Зейфод, че разговаря с един дух, защото нищо не усети.

— И ти знаеш, и аз знам какво означава да си президент, млади ми Зейфод. Ти знаеш, защото вече си бил такъв, а аз знам, защото съм умрял и това дава възможност на човек да има много по-ясен поглед за нещата. Тук горе си имаме една поговорка: „Животът приживе е загубено време!“

— Да — каза Зейфод злъчно, — много хубаво. Много мъдро. Сега имам нужда от афоризми точно толкова, колкото и от дупки в главите.

— Петдесет секунди — изръмжа Форд Префект.

— Та за какво говорих? — попита Зейфод Бийблброкс Четвърти.

— Говореше ми мъдро — каза Зейфод Бийблброкс.

— А, да.

— Това приятелче — тихо промърмори Форд на Зейфод — може ли наистина да ни помогне?

— Никой друг не може — прошепна Зейфод.

Форд увеси унило глава.

— Зейфод — продължи духът. — Ти имаше една цел, когато стана президент на Галактиката. Нима си забравил?

— Не бихме ли могли да говорим за това по-късно?

— Нима си забравил? — настоя духът.

— Да! Разбира се, че съм забравил! Трябваше да забравя. Гледат ти мозъка на рентген, когато те избират. Ако бяха открили, че главата ми е пълна с разни хитри идеи, пак щях да се озова на улицата само с една тлъста пенсийка, екип от секретарки, цяла флотилия кораби и две прерязани гърла.

— Ааа — закима духът доволно, — значи все пак си спомняш!

За момент спря да говори.

— Това е хубаво — каза той и шумът секна.

— Четиридесет и осем секунди — каза Форд.

Отново погледна часовника си и го почука. Вдигна глава.

— Хей, шумът спря — оповести той.

Едно дяволито пламъче заигра в студените малки очички на духа.

— За известно време забавих хода на времето — каза той, — само за малко, нали разбирате. Много ще ми е неприятно, ако не чуеш всичко, което имам да ти кажа.

— Не, ти чуй какво ще ти кажа аз, прозрачен стар прилеп такъв — каза Зейфод, като скочи от стола. — Първо, благодарности за това, че спря времето и т.н., отлично, чудесно, прекрасно, но, второ — никакви благодарности за проповедта, ясно ли е? Не знам каква е тази важна работа, която се очаква от мен да свърша, но ми се струва, че изобщо не се е предвиждало да зная. И това никак не ми харесва, ясно ли е? Старата ми личност знаеше. Старата ми личност чувстваше. Дотук добре. Само че старата ми личност чувстваше толкова силно, че започна да бърника в собствения си мозък — моя собствен мозък — и заключи частите, които знаят и чувстват, защото ако знаех и чувствах, нямаше да мога да го направя. Нямаше да мога да стана президент и нямаше да мога да открадна този кораб, което очевидно е най-важното.

Но тази моя стара личност взе че се самоуби, когато промени мозъка ми, нали така? Е добре, такава е било желанието ѝ. Но това ново „аз“ си има свои собствени желания и по някаква странна случайност желае да не знае и никак не го е еня за тази голяма работа, каквато и да е тя.

Само че тази моя стара личност се опита да продължи да се разпорежда с мен, оставяйки ми разпоредби в заключената част на моя мозък. Ама аз не искам да ги зная и не искам да ги слушам. Такова е моето желание. Не ще бъда ничия марионетка, особено пък на самия себе си.

Зейфод стовари юмрук върху масата, без да забелязва втрещените погледи, които бе привлякъл върху себе си.

— Старата ми личност е мъртва! — яростно продължи той. — Самоуби се! Мъртвите нямат право да се мотаят сред живите и да им се бъркат в живота!

— Но все пак ме повика да те спасявам — каза духът.

— Е — каза Зейфод, като отново седна, — това не е съвсем същото, нали така?

Ухили се безпомощно на Трилиън.

— Зейфод — отсече привидението, — единствената причина да си губя времето с тебе е, че бидейки мъртъв, нямам какво друго да правя с него.

— Добре де — каза Зейфод, — защо не ми кажеш каква е тази голяма тайна, пък да видим какво ще излезе.

— Зейфод, когато беше президент на Галактиката, на тебе ти беше ясно, както и на Йуудън Вранкс преди тебе, че президентът е едно нищо. Кръгла нула. Притулен нейде в неговата сянка, стои друг човек, същество, нещо, което държи върховната власт в ръцете си. Този човек, същество или нещо ти си длъжен да откриеш — човека, който направлява съдбините на тази Галактика и — както подозираме — на много други. Възможно е и на цялата Вселена.

— Защо?

— Защо ли? — възкликна изненаданият дух. — Как така защо? Я се огледай, момчето ми, и ми кажи дали нещо от това, което виждаш, ти харесва?

— Че какво му има?

Старият дух го изгледа гневно.

— Няма да споря с тебе. Просто ще вземеш този кораб, този кораб с невероятностен двигател и ще го отведеш там, където трябва. Ще го направиш. Не мисли, че можеш да избягаш от дълга си. Невероятностното поле те контролира, ти си в негова власт... Това пък какво е?

Застанал бе пред един от терминалите на Еди, бордовия компютър, и го почукваше с пръст. Зейфод му обясни.

— Какво прави в момента?

— Опитва се — каза Зейфод с учудващо самообладание — да направи чай.

— Това е хубаво — каза працядо му, — одобрявам го. И така, Зейфод — каза той, като се обърна към него и го заплаши с пръст, — не знам дали наистина си способен да изпълниш с успех задачата си, но ми се струва, че нямаш друг избор. Аз обаче прекалено отдавна съм мъртъв и съм прекалено изморен, за да ме интересува всичко това,

както едно време. Реших да ти помогна единствено защото ми е непоносима мисълта, че ще продължите да се мотаете тука — ти и твоите модерни приятели. Ясно?

— Да, много ти благодаря.

— А, да не забравя, Зейфод.

— Тъъ, какво?

— Ако някой ден пак имаш нужда от помощ, нали разбираш, ако изпаднеш в беда и някой трябва да ти подаде ръка, за да те измъкне...

— Да?

— Моля те, не се колебай, а веднага върви по дяволите.

В разстояние на една секунда само се случиха следните неща: от ръцете на стария съсухрен дух по посока на компютъра се стрелна ярка светкавица; духът изчезна; мостикът се изпълни с гъст дим, а „Златно сърце“ направи неизвестно колко голям скок през измеренията на времето и пространството.

ГЛАВА IV

На десет светлинни години от това място Гаг Халфрънт разтегна усмивката си с още няколко пункта. Следеше картината — препредавана през субетера от мостика на вогонския кораб — върху екрана на своя монитор и видя как и последните остатъци от силовия щит на „Златно сърце“ се разпадат, а самият кораб изчезва в облак дим.

Добре, каза си той.

Това е краят на последните двама, случайно оцелели от планетата Земя, която бе наредил да разрушат.

Това е краят, помисли си той, и на този опасен (за психиатрите) и подривен (пак за психиатрите) експеримент, целящ да се открие Отговорът на Вечния въпрос на Живота, Вселената и Всичко останало.

Щеше да го отпразнува, помисли си, с колеги довечера, а на сутринта отново щяха да приемат своите нещастни, объркани и много доходоносни пациенти с твърдата увереност, че Смисълът на Живота не ще бъде никога разгадан и во веки веков ще остане в тайна.

— Роднините винаги карат човек да се чувства неудобно, нали? — каза Форд на Зейфод, когато димът започна да се разсейва.

След това млъкна и се огледа.

— Къде е Зейфод? — попита той.

Артър и Трилиън се огледаха слисано. Бяха бледи и потресени и не знаеха къде е Зейфод.

— Марвин? — каза Форд. — Къде е Зейфод?

А след малко добави:

— Къде е Марвин?

Тъгълът на работа беше празен.

Корабът тънеше в пълна тишина. Лежеше неподвижно в непрогледното черно пространство. Навремени се разтърсваше и полюляваше. Приборите не отчитаха нищо, екраните нищо не показваха. Попитаха компютъра какво става. Той каза:

— Съжалявам, но известно време не мога да отговарям на никакви въпроси. Дотогава ви предлагам да слушате забавна музика.

Изключиха забавната музика.

Претърсиха всички кътчета на кораба с все по-голямо недоумение и страх. Навсякъде беше пусто и тихо. Не откриха никакви следи от Зейфод или от Марвин.

Едно от последните места, които провериха, беше малката ниша, където се помещаваше Синтезаторът на питателни питиета.

На мястото, където се получават готовите питиета от автомата, намериха малък поднос с три чашки и чинийки от костен порцелан, каничка от костен порцелан с мляко и сребърен чайник, пълен с най-хубавия чай, който Артър бе вкусвал в живота си, а също и кратка бележка, на която бе напечатано „Чакайте“.

ГЛАВА V

Някои твърдят, че Малка мечка Бета е най-отвратителното място в познатата ни Вселена.

Въпреки че е невероятно богата, ужасно слънчева и на нея има повече прекрасни, вълнуващи люде, отколкото зрънца в нара, не е без значение фактът, че когато в един от последните броеве на списанието „ПЛЕЙБОЙГЪРЛ“ се появи статия, озаглавена „Ако някога ви омръзне Малка мечка Бета, това ще значи, че ви е омръзнал животът“, за една нощ броят на самоубийствата се увеличи четирикратно.

Но това не означава, че на Малка мечка Бета има нощи.

Тя е една от планетите в Западната зона и по някаква необяснима и доста подозрителна топографска аномалия се състои почти изключително от субтропични крайбрежия. Поради също тъй подозрителна темпорално реластатична аномалия там почти винаги е събота следобед малко преди часа, когато затварят баровете по плажа.

До този момент не е предложено задоволително обяснение за това от страна на преобладаващите форми на живот на Малка мечка Бета, които прекарват по-голяма част от времето си в опити да постигнат духовно просвещение, като обикалят непрестанно басейните и канят научни сътрудници от Галактическия геотемпорален институт, за да се насладят „на една ежедневна аномалия“.

На Малка мечка Бета има само един град, но и той се нарича град само защото басейните тук са малко по-нагъсто, отколкото другаде.

Ако пристигнете в Светлоград по въздуха — а друга възможност няма, тъй като няма нито пътища, нито пристанища, и ако не пътувате по въздуха, изобщо няма да ви пуснат в Светлоград, — ще разберете защо носи това име. Тук слънцето свети най-ярко, огрява многобройните басейни, пламти над белите булеварди и сипе жарки лъчи върху покритите със здрав бронзов загар дребни точици, които се разхождат нагоре-надолу по тях, озарява разкошните вили, трептящите в маранята аеродроми, баровете по плажа и т.н....

Но най-вече грее над една сграда, една висока красива сграда, състояща се от две тридесететажни бели кули, съединени по средата с мост.

Тази сграда е седалището на една книга и е построена със средствата, постъпили след спечелването на един необикновен съдебен процес за присъждане на авторско право между издателите на книгата и една компания за производство на готови тестени храни за закуска.

Тази книга е пътеводител, една справочна книга за пътешественици.

Това е една от най-забележителните и несъмнено най-сполучливи книги, излезли някога от великите издателски корпорации на Малката мечка — по-популярна е от ЖИВОТЪТ ЗАПОЧВА НА ПЕТСТОТИН И ПЕТДЕСЕТ ГОДИНИ, по-търсена е от ТЕОРИЯТА ЗА ВЕЛИКИЯ ВЗРИВ — ЕДНО ЛИЧНО СТАНОВИЩЕ от Ексцентрика Галумбитс (тригърдата проститутка от Еротикон шест) и е по-нашумяла от последния шедьовър на Уулон Коуфид ЗА НЕЩАТА, КОИТО НИКОГА НЕ СТЕ ЖЕЛАЛИ ДА ЗНАЕТЕ ЗА СЕКСА, НО СТЕ БИЛИ ПРИНУДЕНИ ДА НАУЧИТЕ.

(И в много от по-напредничавите цивилизации от Външния източен край на Галактиката тя отдавна е изместила великата ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ГАЛАКТИКА като настолна съкровищница на целокупното знание и мъдрост, защото въпреки големите пропуски и многобройни съмнителни — или поне крайно неточни — сведения тя превъзхожда по-стария и по-традиционен труд в две важни отношения. Първо, тя е малко по-евтина; и, второ, на корицата и с големи приветливи букви са изписани думите БЕЗ ПАНИКА.)

Става дума, разбира се, за онзи безценен спътник на всички онези, които желаят да видят чудесата на знайната Вселена за по-малко от тридесет алтериански долара на ден — ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ.

Ако застанете с гръб към главния вход на сградата на издателството на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ (предполага се, че вече сте успели да се приземите, да се топнете в морето и да си вземете един освежителен душ) и след това тръгнете на изток, ще се озовете на сенчестия Булевард на Живота, ще се изумите от бледозлатистия цвят на плажовете, простиращи се от лявата ви страна, ще се смаете при вида на психосърфистите, които се носят безгрижно на два фута над

вълните, сякаш в това няма нищо странно, ще се удивите и в последна сметка леко ще се подразните от гигантските палми, които нашепват досадни, само тям известни напеви през всички часове на деня — с други думи, непрестанно.

Ако решите да се поразходите до края на Булеварда на Живота, ще навлезете в Лаламатинския квартал на магазините, слънчоорехите и изнесените по тротоарите кафенета, където ММ-бетанците идват да си отпочинат след усилната следобедна почивка на плажа. Лаламатинският квартал е едно от онези много малко на брой места, където не е вечно събота следобед — той се радва на вечна прохладна съботна привечер. Зад него се намират нощните заведения.

Ако през този ден, следобед, надвечер — наречете го както щете — се намирахте близо до второто кафене на десния тротоар, щяхте да видите обичайната тълпа ММ-бетанци да бърбят, пият, да си придават безгрижен вид, да хвърлят случайни погледи към часовниците на съседите си, за да видят колко скъпо струват.

Щяхте да видите също и двама доста опърпани на вид стопаджии от Алгол, пристигнали наскоро с един арктурански мегатоварен кораб, на борда на който бяха прекарвали няколко несгодни дни. Бяха ядосани и объркани, защото току-що бяха открили, че тук, на това място, откъдето се виждаше сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, една нищо и никаква чаша плодов сок струваше над шестдесет алтериански долара.

— Чиста измама — каза единият от тях ядно.

Ако в този момент преместехте поглед към съседната маса, щяхте да видите Зейфод Бийблброкс, доста стреснат и озадачен.

Беше озадачен, защото само преди пет секунди се намираще на мостика на звездолета „Златно сърце“.

— Абсолютна измама — каза същият глас.

Зейфод погледна крадешком към двамата опърпани стопаджии на съседната маса. Къде, по дяволите, се намираще? Как се бе озовал на това място? Къде беше корабът му? Ръката му се плъзна по облегалката на стола, на който седеше, след това и по масата пред него. Имаха доста солиден вид. Продължи да седи, без да помръдва.

— Как може да си седят тука и да напишат пътеводител за стопаджии? На такова място? — продължи гласът. — Погледни го само. Погледни го!

Зейфод го погледна. Хубаво място, помисли си той. Но къде е? И защо?

Бръкна в джоба си, за да извади двата си чифта очила. В същия джоб напипа нещо — неизвестно какво — твърдо, гладко, направено от много тежък метал. Измъкна го и го разгледа. Премигна няколко пъти учудено. Откъде се бе взело? Върна го обратно в джоба си и си сложи очилата. Ядоса се, като откри, че металният предмет е издраскал едно от стъклата. И все пак се почувства доста по-спокоен, след като си ги сложи. Това бяха чифт двойни Джуу Джанта 200 Супер-хроматични Опасност-сензитивни Очила, специално предназначени за хора, които желаят да запазят спокойствие в опасни ситуации. Още при първия намек за някаква беда те стават напълно черни и по този начин ви попречват да видите онези неща, които биха могли да ви разтревожат.

Като се изключи драскотината, стъклата бяха съвсем светли. Поуспокои се, но съвсем малко.

Сърдитият стопаджия продължаваше да се взира гневно в чудовищно скъпия си плодов сок.

— Да преместят ПЪТЕВОДИТЕЛЯ на Малка мечка Бета — недоволстваше той, — по-голяма грешка надали можеха да допуснат. Съвсем са се разпасали. Знаеш ли, дори чух, че са синтезирали с разни електроники цяла Вселена в една от заседателните зали и сега могат да обикалят из нея и събират данни през деня, а вечерта са си тука, за да ходят по разни партита. Макар че няма кой знае какво значение дали е ден или вечер на това място.

Значи Малка мечка Бета, каза си Зейфод. Сега поне знаеше къде се намира. Предполагаше, че працядо му му е скроил този номер, но защо?

Изведнъж с огромно неудоволствие усети, че в съзнанието му се пръква една мисъл. Беше съвсем ясна и напълно оформена. Но той вече лесно ги разпознаваше и знаеше какво представляват тези мисли. Инстинктивно реши да им се противопоставя. Това бяха внушенията, заключени от по-рано в тъмните части на неговия мозък.

Остана на мястото си, като с всички сили се опитваше да не и се подчини. Мисълта продължи да го мъчи. Не й се подчини. Продължи да го мъчи. Не й се подчини. Продължи да го мъчи. Поддаде й се.

Защо пък, по дяволите, каза си той, да не карам по течението? Беше прекалено изморен, объркан и гладен, за да се съпротивлява.

Дори не знаеше какво означава тази мисъл.

ГЛАВА VI

— Ало? Да? Тук е издателство „Мегапингвин“, седалището на най-забележителната във всяко отношение книга в цялата знайна Вселена, ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. С какво мога да ви услужа? — каза голямото розовокрило насекомо по един от седемдесетте телефона, наредени върху огромното хромирано бюро пред него във фоайето на сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ.

Запърха с криле и започна да върти очи. Огледа гневно мърлявите хора, които се трупаха във фоайето, цапаха килимите и оставяха мръсни следи по тапицираните мебели. Обожаваше службата си към ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, но много щеше да се радва, ако някой намереше начин да разкара стопаджиите оттука. Нали целта им беше да киснат по разни мръсни космодроми? Много добре си спомняше, че някъде в книгата пише колко е важно да се кисне по разни мръсни космодроми. За съжаление повечето от тях, изглежда, идваха и киснеха тук, в това красиво, блестящо от чистота фоайе, след като бяха киснали по разни изключително мръсни космодроми. И не знаеха нищо друго, освен да се оплакват. Отново потрепера с криле.

— Какво? — каза насекомото по телефона. — Да, предадох молбата ви на мистър Зарниууп, но се страхувам, че в момента е прекалено зает, за да ви приеме. Прави обиколка на галактиките.

Размаха сърдито едно от пипалата си към един мърляв стопаджия, който напразно се опитваше да привлече вниманието му. Пипалото сърдито направи знак на ядосания посетител да прочете табелата на стената от лявата му страна и да не прекъсва важния телефонен разговор.

— Да — каза насекомото, — в кабинета си е, но прави обиколка на галактиките. Много ви благодаря за обаждането.

И тресна слушалката.

— Прочетете надписа — каза то на ядосания мъж, който се опитваше да се оплаче от един от по-абсурдните и опасни примери на погрешна информация, съдържащи се в книгата.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ е незаменим спътник на всички онези, които желаят да осмислят живота си в една безкрайно сложна и озадачаваща Вселена, защото въпреки че не би могъл да се надява да бъде полезен и информативен по всички въпроси, в него се прави доста окуражаващото твърдение, че неточностите, намерили място в него, са поне ДОСТОВЕРНИ неточности. А за случаите на по-съществени несъобразности виновна е единствено самата действителност.

Накратко надписът на табелата гласеше следното: „ПЪТЕВОДИТЕЛЯТ е достоверен. Действителността често греша.“

Този лозунг е довеждал до някои интересни последствия. Например, когато издателите на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ бяха дадени под съд от близките на стопаджиите, загинали в резултат на буквалния прочит на едно изречение в статията за планетата Траал (то гласеше „Кръвожадният звяр Бъгблатер обичат да похапват най-вече новопристигналите туристи“ вместо „Кръвожадният звяр Бъгблатер обича да похапва най-вече новопристигналите туристи“), те изтъкнаха в своя защита съображението, че първият вариант на изречението доставя по-голяма естетическа наслада, призоваха като свидетел един квалифициран поет, който заяви под клетва, че красотата е истина, а истината — красота, като се надяваха по този начин да докажат, че в конкретния случай виновната страна е самият Живот, защото не бе нито красив, нито истинен. Съдиите бяха единодушни и в една вълнуваща реч обвиниха самия Живот в неуважение към съда и съответно го конфискуваха от всички присъстващи, преди да се оттеглят и отдадат на любимото си занимание вечер — ултрагольфа.

Зейфод Бийблброкс влезе във фойето и с бързи крачки се отправи към насекомото администратор.

— Окей — каза той, — къде е Зарниууп? Искам да го видя.

— Извинете, сър? — каза насекомото с леден глас, никак не обичаше да му говорят по този начин.

— Зарниууп. Искам да го видя. Ясно? Веднага.

— Вижте какво, сър — повиши тон крехкото малко създание, — не бихте ли могли да не се горещите толкова...

— Слушай сега — каза Зейфод, — аз изобщо не се горещя, ясно? Дори ми е студено. Толкова студено, че можеш да ме ползваш за хладилник. И съм тъй хрисим, че от таза си по-далеч не поглеждам. А сега би ли се размърдал, преди да съм кипнал?

— Позволете да ви обясня, СЪР — каза насекомото, като потропваше с най-сърдитото от всички пипала, с които разполагаше, — страхувам се, че това е невъзможно в момента, защото мистър Зарниууп прави обиколка на галактиките.

Дявол да го вземе, каза си Зейфод.

— Кога ще се върне? — попита той.

— Да се върне ли, сър? Но той е в своя кабинет.

Зейфод запази мълчание, докато се опитваше да проумее тази мисъл. Не успя.

— Тази особа прави обиколка на галактиките... в своя кабинет?

Приведе се напред и сграбчи потропващото пипало.

— Слушай, триочко — каза той, — хич не се опитвай да се правиш на интересен. Такива кат тебе, че и още по-странни ги получавам безплатно със сутрешната си закуска.

— Хъм, ти за какъв се мислиш бе, сладур? — сопна му се насекомото и запърха гневно с криле. — Зейфод Бийблброкс ли, що ли?

— Преброй главите — процеди Зейфод през зъби.

Насекомото премигна няколко пъти. След това премигна още няколко пъти.

— Ама вие наистина ли сте Зейфод Бийблброкс? — изписка то.

— Да — каза Зейфод, — но не вдигай много шум, защото всички ще ме погнат.

— Самият Зейфод Бийблброкс?

— А, не, само един от тях. Не знаеш ли, че вървим в комплект по шестима?

Насекомото потърка пипалата си едно в друго от притеснение.

— Но, сър — извреция то, — току-що чух новините по субетера. Казаха, че сте мъртъв...

— Да, това е вярно — каза Зейфод, — но просто все още не съм престанал да се движа. Така. Къде мога да намеря Зарниууп?

— Вижте, сър, кабинетът му се намира на петнайсетия етаж, но...

— Но прави обиколка на галактиките, това го знам. Как да стигна до него?

— Новоинсталираните Щастливи вертикално превозващи средства на Сириуската кибернетична корпорация са в отсрещния ъгъл, сър. Но, сър...

Зейфод бе дал гръб на насекомото и се канеше да тръгва, но отново се обърна към него.

— Да? — каза той.

— Мога ли да ви запitam защо желаете да видите мистър Зарниууп?

— Разбира се — каза Зейфод, но и сам той не бе съвсем наясно по този въпрос. — Казах си, че трябва да го видя.

— Бихте ли пояснили, сър?

Зейфод се приведе напред заговорнически.

— Просто паднах от небето в едно от вашите кафенета — каза той. — Защото влязох в спор с духа на моя працядо. Щом се озовах там, старата ми личност, онази, дето оперира мозъка ми, се пръкна в главата ми и каза: „Върви се срещни със Зарниууп.“ За пръв път чувам за тази особа. Това е всичко, което зная. А също и това, че трябва да намеря човека, който управлява Вселената.

Спря да говори и му смигна.

— Мистър Бийблброкс, сър — промълви насекомото със страхопочитание, — вие сте толкова странен, че трябва да работите в киното.

— Да, знам — каза Зейфод, като погали съществото по едното лъскаво розово крило, — а ти, миличък, трябва да си част от самата действителност.

Насекомото направи кратка пауза, за да се съвземе след преживяното вълнение, и тогава посегна с пипало към един от звънящите телефони.

Една метална ръка го възпря.

— Извинете — каза собственикът на металната ръка с глас, който би накарал някое по-чувствително насекомо да се облее в сълзи.

Но това насекомо не бе от тях, а и не понасяше работи.

— Да, сър — тросна се то, — мога ли да ви помогна?

— Съмнявам се — каза Марвин.

— Ами в такъв случай бъдете така добър... — вече шест телефона звъняха едновременно, милион неща очакваха насекомото да се захване с тях.

— Никой не може да ми помогне — занарежда Марвин.

— Да, сър, но...

— Не че някой се е опитвал, разбира се.

Възпиращата метална ръка се отпусна вяло надолу. Главата му леко увисна.

— О, така ли — каза насекомото язвително.

— Какво ще спечелиш, ако помогнеш на един робот слуга, нали така?

— Съжалявам, сър, ако...

— Искам да кажа, каква е ползата да бъдеш учтив или услужлив, ако роботът не е програмиран да бъде признателен?

— А вие не сте ли? — попита насекомото, което все не успяваше да се измъкне от този разговор.

— Досега не ми се е удавало случай да проверя — поясни Марвин.

— Слушай какво, нещастна купчина долнопробен метал...

— Няма ли да ме попитате какво желая?

Известно време насекомото нищо не каза. Дългото му тънко езиче се стрелна навън, облиза очите си и отново се скри.

— А има ли смисъл? — попита то.

— А кое има смисъл? — контрира го Марвин незабавно.

— Ка-кво же-ла-е-те?

— Търся един човек.

— Кой е той? — изсъска насекомото.

— Зейфод Бийблброкс — каза Марвин, — ето го там.

Насекомото се разтреперя от гняв. Чак не можеше да говори.

— Тогава защо идвате при мене? — изписка то.

— Просто исках да си поговоря с някого — отговори Марвин.

— Какво?

— Тъжно е, нали?

Скърцайки със зъбчатките, Марвин се обърна и отдалечи. Настигна Зейфод близо до асансьорите Зейфод се завъртя от изненада.

— Хей... Марвин? — каза той. — Марвин! Как се озова тука?

Марвин бе принуден да каже нещо, което никак не му се нравеше.

— Не знам — отвърна той.

— Но...

— В един момент си седя в твоя кораб и се чувствам много потиснат, а в следващия момент съм застанал тука и се чувствам съвсем депресиран. Невероятностното поле, предполагам.

— Да — каза Зейфод, — предполагам, че прадыдо ми те е изпратил, за да ми правиш компания.

Страшно ти благодаря, прадыдо, каза си той скришом.

— Е, как си иначе? — продължи на глас.

— А, добре — отговори Марвин, — ако смяташ, че е много приятно да си на моето място. Лично аз не смятам.

— Да, да — каза Зейфод, докато вратите на асансьора се отваряха.

— Здравейте — каза асансьорът нежно, — аз съм вашият асансьор и съм готов да ви превозя до избрания от вас етаж. Конструиран съм от Сириуската кибернетична корпорация и за мен е удоволствие да отведа вас, посетителите на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ до неговите служби и канцеларии. Ако останете доволни от пътуването, а то ще бъде бързо и приятно, ви препоръчвам да опитате и другите ни асансьори, инсталирани наскоро в сградите на Галактическия данъчен отдел, компанията за детски храни „Буубилуу“ и Сириуската държавна психиатрична клиника, където много бивши служители на Сириуската кибернетична корпорация с нетърпение очакват вашето посещение, съчувствие и веселите ви разкази за външния свят.

— Добре — каза Зейфод, влизайки вътре, — освен да приказваш, какво друго можеш да правиш?

— Мога да вървя нагоре — отвърна асансьорът — или надолу.

— Чудесно — каза Зейфод, — ние сме нагоре.

— А може и надолу — напомни му асансьорът.

— Да, добре. Нагоре, ако обичаш.

За миг настъпи тишина.

— И надолу е хубаво — предложи асансьорът многообещаващо.

— О, така ли?

— Прекрасно е.

— Чудесно — каза Зейфод. — А сега би ли ни закарал горе?

— Мога ли да ви помоля — попита асансьорът с най-сладкия си и убедителен глас — още веднъж да си помислите за възможностите, които пътуването надолу ви предлага?

Зейфод удари едната си глава във вътрешната стена на кабината. Това е вече много, помисли си той, това минава всякакви граници. Никого не бе молил да го пратят тука. Ако сега някой го попиташе къде би желал да бъде в този момент, вероятно щеше да му отговори, че би желал да лежи на плажа, заобиколен най-малко от петдесет красиви жени, а един малък екип от експерти да разработва нови начини те да бъдат мили с него — такъв беше стандартният му отговор. Към него вероятно щеше да прибави нещо прочувствено по въпроса за храната.

Имаше едно нещо, което никак не му се щеше да прави, и то бе да тича след човека, който управлява Вселената; онзи просто си вършеше работата и ако питаша Зейфод, спокойно можеше да продължи да си я върши, защото ако не той, щеше да бъде някой друг. А пък най-малко имаше желание да стърчи тука и да спори с един асансьор.

— А какви са тези възможности? — попита той изнурено.

— Амии — гласът се проточи като струйка мед по филия, — например сутерена, архивите и личните досиета, отоплителната инсталация... ъъ... Няма нещо кой знае колко интересно — продължи той след кратка пауза, — но това все пак са алтернативи.

— Кълна се в Заркуон — промълви Зейфод, — не съм се молил за асансьор екзистенциалист.

Заудря с юмруци по стената.

— Какво му става на това нещо? — избълва той.

— Не ще да тръгне нагоре — поясни Марвин с прости думи. — Мисля, че го е страх от високото.

— Страх ли? — извика Зейфод. — От какво? От високото? Асансьор да се страхува от високото?

— Не — каза асансьорът с плачевен глас, — от бъдещето...

— От БЪДЕЩЕТО? — възкликна Зейфод. — Какво иска този нещастник, пенсионно осигуряване ли?

В този момент във фойето зад тях настана суматоха. А от стените около тях се разнесе шумът на внезапно раздвижили се механизми.

— Ние сме способни да прозрем в бъдещето — прошепна асансьорът с нещо подобно на ужас в гласа, — това е заложено в програмите ни.

Зейфод погледна навън — около асансьорите се бе струпала възбудена тълпа: сочеха към нещо и крещяха.

Всички асансьори в сградата слизаха надолу, и то с голяма скорост.

Шмугна се бързо вътре.

— Марвин — каза той, — накарай някак този асансьор да тръгне нагоре, ако обичаш. Трябва да стигна до Зарниууп.

— Защо? — попита Марвин тъжно.

— Не знам — отвърна Зейфод, — но като го намеря, горко му, ако няма някаква много важна причина аз да искам да го видя.

Съвременните асансьори са странни и сложни създания. Древните електрически бракми с капацитет „максимум до осем души“ приличат на произведените от Сириуската кибернетична корпорация Щастливи вертикално превозващи средства толкова, колкото кесийка с ядки асорти прилича на цялото западно крило на Сириуската държавна психиатрична клиника.

Това е така, защото тяхната дейност се основава на един интересен принцип, наречен „дефокусирана темпорална перцепция“. С други думи, те са способни да прозрат съвсем мъгляво в близкото бъдеще, което прави възможно асансьорът да бъде точно на този етаж, на който се намиращ ти, и то преди още да си го повикал. По този начин отпада необходимостта да водиш досадни разговори, да се разкисваш и да завързваш случайни запознанства, все неща, които по-рано хората бяха принудени да правят, докато чакаха асансьора.

И както можеше да се очаква, много асансьори с вградени интелектуални и пророчески способности развиха тежки психози в резултат на безкрайното безсмислено движение нагоре-надолу, нагоре-надолу, известно време правиха опити да се движат и встрани, с което искаха да изразят нещо като екзистенциален протест, след това предявиха претенции да участват при вземането на решения и накрая се намусиха и започнаха все по-често да се заседяват в сутерена.

Ако останалият без средства стопаджия попадне тези дни на коя да е планета от Сириуската звездна система, би могъл лесно да се замогне, като стане душеприказчик на невротизирани асансьори.

На петнадесетия етаж вратите на асансьора рязко се отвориха.

— Петнайсети — каза асансьорът — и не забравяйте, че го правя само защото вашият робот ми харесва.

Зейфод и Марвин побързаха да се измъкнат от асансьора, който веднага затвори вратите си и се спусна надолу с максималната скорост, на която бе способен.

Зейфод се огледа тревожно. Коридорът беше пуст и тих. По нищо не личеше къде се намира кабинетът на Зарниууп. Всички врати бяха затворени и по тях нямаше никакви табелки.

Бяха застанали близо до моста, който съединяваше двете кули на сградата. През един голям прозорец ослепителното слънце на Малка мечка Бета сипеше жежки лъчи, в които танцуваха безброй дребнички пращинки. Една сянка прелетя край тях със светкавична бързина.

— Зарязан от някакъв си асансьор — измърмори Зейфод, който бе изпаднал в най-мрачното си настроение.

И двамата стояха, вперили погледи в двете посоки на коридора.

— Разбираш ли нещо? — обърна се Зейфод към Марвин.

— Много повече, отколкото можеш да си представиш.

— Абсолютно съм сигурен, че не е редно тази сграда да се тресе — каза Зейфод.

Това бе един съвсем лек трус, усетен предимно с ходилата на краката, последван от втори. В слънчевите лъчи танцът на пращинките стана по-вихрен. Още една сянка прелетя край тях.

Зейфод се загледа в пода.

— Или — започна той не много уверено — са монтирали някаква вибрационна система, която да поддържа мускулния тонус по време на работа, или...

Закрачи към прозореца, но изведнъж се препъна, защото неговите Джуу Джанта 200 Супер-хроматични Опасност-сензитивни Очила бяха станали напълно черни. Една голяма сянка прелетя край прозореца с пронизително свистене.

Зейфод бързо махна очилата си и в същия миг сградата се разтърси от оглушителен трясък. С един скок той се озова до прозореца.

— Или — продължи той — някой бомбардира сградата!

Още един трясък раздруса сградата.

— На кого в Галактиката му е притрябвало да бомбардира едно издателство? — попита той, но отговорът на Марвин тъй и не стигна до него, защото в този момент сградата се разтърси от още една бомбена експлозия.

Опита се да се върне обратно при асансьора — знаеше, че е безполезно, но нищо друго не можеше да измисли.

Изведнъж, в края на един коридор, който се пресичаше с този под прав ъгъл, съгледа внезапно появилата се фигура на един мъж. Мъжът също го забеляза.

— Бийблброкс, бързо тук! — извика той.

Зейфод го огледа подозрително. Още един бомбен взрив разтърси сградата.

— А, не — извиси глас Зейфод. — Как така „Бийблброкс бързо тук“! Кой сте вие всъщност?

— Приятел! — извика мъжът в отговор и се затича към Зейфод.

— О, така ли? — каза Зейфод. — По-точно чий приятел? Или може би храните топли чувства към цялото човечество?

Мъжът препускаше по коридора, въпреки че подът под краката му подскачаше като развълнувано одеяло. На ръст беше нисък, набит, с обветрено лице, а дрехите му имаха вид, сякаш два пъти са обиколили Галактиката и са се върнали, без да слизат от гърба му.

— Знаете ли — извика Зейфод в ухото му, когато другият пристигна, — че бомбардират вашата сграда?

Мъжът направи знак, че това му е известно.

Изведнъж светлината изчезна. Зейфод се извърна към прозореца да види какво става и с ококорени очи проследи как един огромен, лъскав, подобен на плужек космически кораб се плъзна бавно покрай сградата. След него минаха още два.

— Правителството, което предадохте, е твърдо решило да ви залови, Зейфод — каза мъжът през зъби. — Изпратили са цяла ескадрила изстребители Фрогстар.

— Изстребители Фрогстар! — промълви Зейфод. — Заркуон!

— Сега ясна ли е картината?

— Какви са тези изстребители Фрогстар?

Зейфод беше сигурен, че някой му бе споменавал за тях, когато беше президент, но по принцип той не даваше ухо на служебни разговори.

Мъжът го дърпаше да влезе през една врата. Реши да се остави да го водят. С оглушителен вой нещо малко, черно и подобно на паяк се стрелна във въздуха и се изгуби надолу по коридора.

— Какво беше това! — изсъска Зейфод.

— Робот разузнавач тип Фрогстар, клас А, изпратен да търси вас — обясни мъжът.

— Хей, наистина ли?

— Залегни!

От другия край на коридора се зададе едно по-голямо черно, подобно на паяк нещо. И то профуча край тях.

— А това е...?

— Робот разузнавач тип Фрогстар, клас В, изпратен да търси вас.

— А това? — попита Зейфод, когато трето нещо процепи въздуха.

— Робот разузнавач тип Фрогстар, клас С, изпратен да търси вас.

— Хей — изхили се Зейфод на себе си, — ама много глупави били тези работи, а?

Откъм моста се разнесе мощно боботене и дрънчене. От срещнатата кула по посока към тях по него се движеше някаква грамадна черна маса, с размери и форма на танк.

— Това пък какво е, фотоните го взели? — изтръгна се от Зейфод.

— Танк — каза мъжът. — Робот разузнавач тип Фрогстар, клас Д, изпратен да търси вас.

— Не е ли време да се махаме?

— Смятам, че е време.

— Марвин! — извика Зейфод.

— Какво има?

Марвин се надигна от купчината развалини в долния край на коридора и впери поглед в тях.

— Виждаш ли онзи робот, който идва към нас?

Марвин погледна към грамадната черна маса, която пъплеше по моста към тях. Погледна и своето собствено малко метално тяло. После отново обърна поглед към танка.

— Предполагам, че искате да го спра — каза той.

— Да.

— Докато вие си спасявате кожата?

— Да — отвърна Зейфод. — И се дръж храбро!

— Ще се държа — каза Марвин, — докато има за какво.

Мъжът дръпна Зейфод за ръката и той тръгна след него надолу по коридора. Изведнъж се сети за нещо.

— Къде отиваме? — попита той.

— В кабинета на Зарниууп.

— Не е ли по-добре да отложим срещата за по-удобен момент?

— Вървете.

ГЛАВА VII

Марвин бе застанал в края на коридора, откъдето започваше мостът. В действителност той не беше особено малък робот. Сребристото му тяло блестеше под прашните лъчи на слънцето и се тресеше от непрестанните бомбени удари, които продължаваха да се сипят върху сградата.

Изглеждаше обаче затрогващо дребен пред грамадния черен танк, който се дотътри и спря пред него. Танкът го изследва с една сонда. След това сондата се скри.

Марвин продължаваше да стои на мястото си.

— Махай се от пътя ми, дребно роботче — изръмжа танкът.

— Страхувам се, че ме оставиха тук, за да те спра — каза Марвин.

Сондата отново се показва за една бърза проверка. И пак се прибра.

— Ти? Да спреш мен? — изрева танкът. — Опитай се де!

— Не, наистина съм длъжен — заяви Марвин простиичко.

— С какво си въоръжен? — изрева танкът, като все още не можеше да повярва на ушите си.

— Познай — каза Марвин.

Двигателите на танка избоботиха, предавките му заскърцаха. Малки като молекули електронни релета, скътани дълбоко в неговия микромозък, се защураха напред-назад от изненада.

— Да позная? — каза танкът.

Зейфод и все още неназованият мъж тръгнаха по един коридор, свърнаха по втори и поеха по трети. Сградата продължаваше да се тресе и люлее и това озадачи Зейфод. Ако целта им беше да разрушат сградата, защо се бавеха толкова?

Добраха се с мъка до една от многото анонимни, с нищо неотличаващи се една от друга врати и се хвърлиха срещу нея. Тя се

отвори рязко и те влетяха вътре.

Толкова път, помисли си Зейфод, и толкова тревоги, вместо да си лежи на плажа и да се забавлява, и то за какво? Един-единствен стол, едно-единствено бюро и една-единствена пепелница в един лишен от всякаква украса кабинет. Като изключим няколкото танцуващи пращинки и един нов, модернистичен кламер, бюрото беше празно.

— Къде е Зарниууп? — попита Зейфод, усещайки, че и без това трудно доловимият смисъл на цялата тази операция започва съвсем да му се губи.

— Прави обиколка на галактиките — отговори мъжът.

Зейфод го разгледа внимателно. Сериозен човек, помисли си той, не прилича на зевзек. А вероятно голяма част от времето му отива в тичане нагоре-надолу по люлеещи се коридори, разбиване на врати и даване на непонятни отговори в празни кабинети.

— Позволете да ви се представя — каза мъжът. — Казвам се Рууста, а това е моята хавлия.

— Здравейте, Рууста, много ми е приятно — каза Зейфод.

— Здравей, хавлийо — добави той, когато Рууста протегна към него една мръсна стара хавлия на цветчета, и като не знаеше какво да прави с нея, сграбчи единият ѝ край и го раздруса.

Навън, зад прозореца премина с ръмжене още един от огромните, лъскави, подобни на плужек космически кораби.

— Да, опитай — каза Марвин на грамадната бойна машина. — Никога няма да познаеш.

— Тъъмम्म... — каза машината и се замисли, при което започна да вибрира от тази непривична дейност, — лазерни лъчи?

Марвин заклати бавно глава.

— Значи не — промърмори машината с дълбокото си гърлено боботене. — Много е очебийно. Лъчи с антима́терия? — опита шанса си тя.

— Прекалено очебийно — предупреди го Марвин.

— Даа — избумтя машината малко сконфузено. — Тъъ... да нямаш електронен стенолом?

Това бе нещо ново за Марвин.

— Това пък какво е? — попита той.

— Сега ще ти покажа — каза машината ентусиазирано.

От купола ѝ се показва дълго острие, което избълва един-единствен ослепително ярък лъч. Зад Марвин стената избуча и се свлече в купчина прах. Не след дълго прашният облак се уталожил и слегнал.

— Не — каза Марвин, — не е това.

— Ама добра работа върши, нали?

— Много добра — съгласил се Марвин.

— Сетих се — каза бойната машина Фрогстар, след като помислил още малко, — сигурно си въоръжен с един от онези нови Ксантинни Реструктронни Дестабилизатори Зенон Излъчватели!

— Много са добри, нали? — каза Марвин.

— Познах ли? — каза машината със страхопочитание.

— Не — отговори Марвин.

— О — каза машината разочаровано, — тогава трябва да...

— Насоката на разсъжденията ти е грешна — прекъсна го Марвин. — Не вземаш предвид едно основно положение във взаимоотношенията между хората и роботите.

— Тъъ, сега ще позная — каза бойната машина, — не е ли...? — и отново потъна в размисъл.

— Помисли си само — настоя Марвин, — оставиха мен, един най-обикновен робот-слуга да спра теб, огромната, яка като скала бойна машина, а те хукнаха да се спасяват. И какво оръжие, мислиш, ми дадоха?

— Ооо, тъъ — измънка машината уплашено, — нещо страхотно разрушително, предполагам.

— Предполагаш! — каза Марвин. — Лесно ти е да предполагаш. Да ти кажа ли сега с какво ме оставиха да се защитавам?

— Добре, кажи — продума машината, като се стегна.

— Нищо — каза Марвин.

Настъпи напрегнато мълчание.

— НИЩО? — изрева бойната машина.

— Абсолютно нищо — рече Марвин тъжно, — и електронно кебапче дори нямам.

Машината се размърда гневно.

— Това вече минава всякакви граници! — изрева тя. — Нищо, а? Какво ги интересуваме ние, нали така.

— А да знаеш само как ме болят диодите от лявата ми страна — каза Марвин с тих и нежен глас.

— Идва ти да плюеш, нали?

— Да — съгласи се Марвин прочувствено.

— Дявол да го вземе, това наистина ме ядоса — прогърмя гласът на машината. — Ще взема да съборя онази стена.

Електронният стенолом изстреля още един ослепително ярък лъч и направи на пух и прах съседната до машината стена.

— А имаш ли представа аз как се чувствам? — каза Марвин с горчивина.

— Плюха си на петите и те изоставиха, тъй ли? — изтреця машината.

— Да — каза Марвин.

— Ще взема да разбия и гадния им покрив! — беснееше танкът.

И с един изстрел отнесе покрива на моста.

— Хей, страшен си — прошепна Марвин.

— Още нищо не си видял — закани се машината. — И този под мога да строша, изобщо не е проблем.

Рече и го направи.

— Какво става, по дяволите! — изрева машината, докато падаше от петнадесетия етаж, преди да се разбие на парчета на земята.

— Каква отчайващо тъпа машина — отбеляза Марвин и бавно се отдалечи.

ГЛАВА VIII

— Ее, все така ли ще си седим или какво? — каза Зейфод ядосано. — Онези там пък какво искат?

— Искат вас, Бийблброкс — каза Рууста. — Ще ви закарат на Фрогстар — най-зловещото място в цялата Галактика.

— О, така ли? — каза Зейфод. — Само че първо трябва да дойдат и да ме хванат.

— Вече дойдоха и ви хванаха — заяви му Рууста. — Погледнете през прозореца.

Зейфод погледна — и зяпна.

— Но земята под нас се отдалечава! — ахна той. — Къде отнасят планетата?

— Сградата отнасят — поясни Рууста. — Намираме се във въздуха. Летим.

Край прозореца на кабинета прелитаха облаци.

Навън в откритото въздушно пространство се виждаха тъмнозелените изтребители Фрогстар, които образуваха кръг около изтръгнатата из основи кула на сградата. От тях струяха силови лъчи, които образуваха сложна плетеница и държаха кулата здраво в своята прегръдка.

Зейфод клатеше глава в недоумение.

— С какво съм заслужил това? — каза той. — Влизам в една сграда и те вземат, че я отнасят. Какво толкова съм направил?

— Те не се безпокоят от това, което сте направили, а от това, което предстои да направите — каза Рууста.

— Ама нали аз решавам това!

— Решавахте. Преди много години. А сега се дръжете здраво, защото ще пътуваме с голяма скорост и доста ще друсаме.

— Ако някога се случи да срещна себе си — каза Зейфод, — така здраво ще се цапардосам, че няма да разбере какво ме е ударило.

Марвин влезе през вратата, изгледа Зейфод с укор, просна се в един ъгъл и се самоизключи.

На мостика на „Златно сърце“ цареше пълна тишина. Артър се взираше в стойката пред себе си и размишляваше: върху нея бяха подредени пластмасови квадратчета с букви, от които се мъчеше да състави дума. Улови за миг изпитателния поглед на Трилиън върху себе си. После пак се загледа в стойката.

Най-сетне видя думата.

Взе шест квадратчета и ги положи върху дъската, която лежеше точно пред стойката.

Върху шестте квадратчета бяха изписани буквите Д, Е, Л, И, К и А. Сложи ги до буквите Т, Е, Н.

— Деликатен — обяви той. — Точките се утрояват. Страхувам се, че стават твърде много.

Корабът се разтrese и част от буквите се разпиляха за кой ли път.

Трилиън въздъхна и отново започна да ги подрежда.

Нагоре и надолу по смълчаните коридори отекваха крачките на Форд Префект, който обикаляше кораба и блъскаше с юмрук по безжизнените прибори.

Защо корабът не престава да се тресе? — чудеше се той.

Защо се люлееше и клатеше?

Защо не можеше да разбере къде се намират.

Къде всъщност се намираха?

Лявата кула на сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ се носеше през междузвездното пространство със скорост, която никога досега, а и по-късно не е достигана от никое друго учреждение в цялата Вселена.

В една стая на петнадесетия етаж Зейфод Бийблброкс крачеше ядосано напред-назад.

Рууста бе приседнал на края на бюрото, зает с периодичния преглед на своята хавлия.

— Хей, закъде казахте, че лети тази сграда? — попита Зейфод.

— За Фрогстар — отговори Рууста, — най-зловещото място в цялата Галактика.

— Ще се намери ли там нещо за ядене? — любопитствува Зейфод.

— Ядене? Отивате на Фрогстар и се безпокоите дали там има ядене?

— Без ядене може и да не стигна до Фрогстар.

Навън не се виждаше нищо освен трепкащите светлини на силовите лъчи и някакви неясни зелени ивици — вероятно това бяха размазаните силуети на изстребителите Фрогстар. При тази скорост самото пространство бе станало невидимо и дори нереално.

— Вземете — каза Рууста, като подаде на Зейфод хавлията си, — посмучете това.

Зейфод го изгледа тъй, сякаш очакваше от челото му да изскочи една кукувичка и да каже „ку-ку“.

— Пропита е с хранителни вещества — поясни Рууста.

— Вие какво, имате навик да се накапвате по време на ядене ли? — рече Зейфод.

— Жълтите ивици са богати на белтъчини, зелените съдържат витамин С и В-комплекс, а малките розови цветчета съдържат екстракт от покълнало жито.

Зейфод я пое и разгледа с учудване.

— А какви са тези кафяви петна? — попита той.

— Кетчуп — отговори Рууста. — В случай че ми втръсне покълналото жито.

Зейфод помириса хавлията подозрително.

Още по-подозрително засмука единия и край и веднага го изплю.

— Тъффф — заяви той.

— Да — каза Рууста, — когато и на мен ми се е налагало да смуча този край, след това веднага трябва да се посмуче и другият.

— Защо — попита Зейфод недоверчиво, — какво има там?

— Антидепресанти — каза Рууста.

— Знаете ли, нещо нямам апетит към тази хавлия — каза Зейфод, като му я върна.

Рууста я взе, скочи пъргаво от бюрото, заобиколи го, седна на стола и си вдигна краката.

— Бийблброкс — каза той, като си сложи ръцете зад главата, — изобщо имате ли представа какво ще ви се случи на Фрогстар?

— Може би ще ме нахранят? — предложи той с надежда.

— Може би ще ви нахранят — каза Рууста — с представата за Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

Зейфод за пръв път чуваше за подобно нещо. Беше уверен, че е запознат с всички увеселителни заведения в Галактиката, затова предположи, че Шеметната бездна на абсолютното прозрение не е едно от тях. Попита Рууста какво е това.

— Нищо повече — отговори Рууста — от най-жестоката форма на психическо изтезание, на което може да бъде подложено едно разумно същество.

Зейфод кимна примирено.

— Значи — каза той — няма да има ядене, така ли?

— Слушайте! — каза Рууста настойчиво. — Можете да убиее човек, да умъртвите тялото му, да прекършите духа му, но само Шеметната бездна на абсолютното прозрение е способна да унищожи душата на човек! Процедурата трае само няколко секунди, но последиците остават за цял живот!

— Опитвали ли сте някога Пангалактическият Гаргаробластер? — попита Зейфод троснато.

— Това е по-страшно.

— Брей! — каза Зейфод, силно впечатлен.

— А имате ли представа защо искат да ми сторят това? — добави той след малко.

— Вярват, че този е най-добрият начин да ви видят сметката веднъж завинаги. Те знаят какво целите.

— А не биха ли могли да драснат няколко реда и да ми кажат какво е то, че и аз да знам.

— Вие знаете — изрече Рууста, — много добре знаете, Бийблброкс. Вие искате да се срещнете с човека, който властва над Вселената.

— Може ли да готви? — попита Зейфод, но като размисли, каза: — Не вярвам да може. Ако умееше да сготви едно хубаво ядене нямаше да седне да се безпокои какво става във Вселената. Искам да се срещна с един майстор готвач.

Рууста въздъхна тежко.

— А вие какво правите тука? — запита го Зейфод. — Вие какво общо имате с цялата тази работа?

— Аз съм просто един от тези, които планираха всичко това заедно със Зарниууп, заедно с Йуудън Вранкс, заедно с вашия пращядо. И заедно с вас, Бийблброкс.

— С мен?

— Да, с вас. Казаха ми, че сте се променили, но не допусках, че толкова.

— Но...

— Тук съм, за да свърша една работа. Ще я свърша, преди да ви напусна.

— Каква работа бе, човек? За какво говорите?

— Ще я свърша, преди да ви напусна.

Рууста потъна в ненарушимо мълчание.

Зейфод беше ужасно доволен.

ГЛАВА ІХ

Въздухът на втората планета на звездната система Фрогстар беше спарен и нездравословен.

Влажните ветрове, които непрестанно духаха над повърхността и, вееха над покритите със сол крайбрежни низини, над пресъхналите блата, над гъстата, гниеща растителност и над порутените останки на разрушените градове. Нищо живо не се движеше по повърхността ѝ. И тя, подобно на много други планети в тази част на Галактиката, беше отдавна изоставена.

Воят на вятъра беше доста тъжен, когато се луташе сред развалините на старите къщи в градовете; още по-тъжен бе, когато се блъскаше в основите на високите черни кули, които се поклащаха тревожно тук и там по повърхността на този свят. На върха на тези кули живееха орляци големи, мършави, зловонни птици, единствените наследници на цивилизацията, живяла някога тук.

Най-тъжен обаче бе воят на вятъра, когато преминаваше над едно пъпковидно здание, разположено насред широкото сиво поле в покрайнините на най-големия от изоставените градове.

Това пъпковидно здание беше станало причина този свят да си спечели репутацията на възможно най-зловещото място в цялата Галактика. Отвън то представляваше просто един метален купол с диаметър около тридесет фута. Отвътре представляваше нещо толкова чудовищно, че умът е неспособен да го побере.

На около стотина ярда от него след един участък от осеяна с ями, опустошена и невероятно неплодна земя се намираше нещо, което навярно може да бъде описано като подобие на площадка за кацане. По-конкретно върху една доста голяма площ бяха пръснати грозните скелети на две или три дузини аварийно приземили се сгради.

Над и около тези сгради витаеше един дух, дух, който чакаше нещо.

Духът насочи вниманието си към небето и не след дълго там се появи далечна малка точица, заобиколена околоръст от по-малки

точици.

По-голямата точица беше лявата кула на сградата на ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ, която навлизаше в стратосферата на Фрогстар, свят В.

Едва сега Рууста наруши продължителното и неловко мълчание, установило се между двамата мъже.

Той се изправи и прибра хавлията си в една чанта.

— Бийблброкс — каза той, — настана време да изпълня задачата, заради която бях изпратен тука.

Зейфод, който седеше в един ъгъл и разменяше неизречени мисли с Марвин, извърна поглед към него.

— Да? — каза той.

— Сградата след малко ще се приземи. Когато я напускате, не излизайте през вратата — рече Рууста, — излезте през прозореца. — Желая ви успех — добави той и напусна стаята, изчезвайки от живота на Зейфод по същия мистериозен начин, по който се бе появил.

Зейфод скочи към вратата и натисна дръжката, но Рууста вече бе успял да я заключи. Сви равнодушно рамене и се върна в своя ъгъл.

Две минути по-късно кулата извърши принудително кацане и се приземи с трясък сред развалините на другите сгради. Ескортът от изстребители Фрогстар изключи силовите си лъчи, извиси се стръмно в небето и се насочи към Фрогстар, Свят А, едно във всяко отношение по-привлекателно място. Никога не кацаха на Фрогстар, Свят В. Никой никога не стъпваше на повърхността на тази планета, освен подобрите жертви на Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

Зейфод беше силно разтърсен от принудителното кацане. Продължи да лежи известно време сред смълчаните прашни руини, в каквито се бе превърнала голяма част от стаята. Никога в живота си не се бе чувствал по-злочест, отколкото сега. Чувстваше се объркан, чувстваше се самотен, чувстваше, че никой не го обича. Но след малко си каза, че трябва да стане и да приключи с тази работа, каквато и да е тя.

Огледа внимателно потрошената и разбита стая. Стената около касата на вратата се бе нацепила и вратата зееше отворена. По чудо прозорецът бе останал затворен и здрав. За миг се поколеба, но после реши, че щом доскорошният му странен спътник се бе подложил на това, на което се бе подложил, само за да му каже това, което му бе

казал, то за това трябва да има някаква сериозна причина. С помощта на Марвин успя да отвори прозореца. Зейфод погледна навън, но прашният облак, вдигнал се след сгромолясването и порутените грамади на другите сгради, сред които се намираха, не му позволиха да види нищо от света, който ги заобикаляше.

Но не това го безпокоеше в момента. Безпокоеше го най-вече гледката, която се разкри под него, когато погледна надолу. Кабинетът на Зарниууп се намираше на петнадесетия етаж. Сградата се бе приземила под ъгъл от около четиридесет и пет градуса, но въпреки това сърцето му спря да бие, като си представи какво го чака.

Най-сетне, жегнат от непрекъснатата серия от презрителни погледи, които Марвин му хвърляше, той си пое дълбоко дъх и се промуши навън откъм силно наклонената стена на сградата. Марвин го последва и двамата запълзяха бавно и мъчително надолу по петнадесетте етажа, които ги разделяха от земята.

Докато пълзеше, дробовете му се задръстиха с влажен въздух и прах, очите му засмъдяха, а от огромната височина и двете му глави се завъртяха.

Редките коментари на Марвин от рода на „Вие живите същества страшно обичате такива неща, нали? Питам просто за информация“, не спомагаха много за подобряването на душевното му състояние.

На половината път надолу по стената на полуразрушената сграда те се спряха да починат. Докато лежеше задъхан от страх и умора, на Зейфод му се стори, че Марвин изглежда малко по-весел от обикновено. Но после осъзна, че това не е така. Роботът изглеждаше весел само в сравнение с неговото собствено настроение.

Размахвайки тежко криле, от бавно слягащия се облак прах долетя голяма мършава черна птица и като протегна тънките си крака, кацна срещу наклонения перваз на един прозорец на няколко ярда от Зейфод. След това прибра крилете си и се заклатушка тромаво напред-назад.

Размахът на крилете и стигаше някъде към шест фута, а главата и шията ѝ изглеждаха странно големи за една птица. Лицето ѝ беше плоско, човката едва загатната, а някъде по средата на долната част на крилете ѝ ясно личаха закърнелите остатъци от нещо подобно на ръка.

В действителност птицата много приличаше на човек.

Тя обърна пълните си с тъга очи към Зейфод и затрака нестройно с клюн.

— Махай се оттука — каза Зейфод.

— Окей — промърмори мрачно птицата и отлетя обратно в прашния облак.

Зейфод проследи полета и с безкрайно изумление.

— Онази птица не проговори ли преди малко? — попита той Марвин угрижено. Беше готов да повярва и в друго обяснение, че всъщност има халюцинации.

— Да — потвърди Марвин.

— Горкичките — отбеляза един дълбок, безпльтен глас в ухото на Зейфод.

Като се извърна рязко да види откъде идва този глас, Зейфод едва не се изгърси долу. Залови се отчаяно за един отворен прозорец и си поряза ръката. Но успя да се задържи, дишайки учестено.

Гласът нямаше никакъв видим източник — наоколо не се виждаше никой. Въпреки това той пак проговори.

— Историята им е много тъжна. Истинска трагедия.

Зейфод се заозърта като луд. Гласът бе дълбок и приглушен. При други обстоятелства можеше да бъде описан като успокоителен. Но няма нищо успокоително в това, че един безтелесен глас ти говори от нищото особено пък когато, подобно на Зейфод, не си в най-добрата си форма и висиш от перваза на прозорец, който се намира на осмия етаж на извършила принудително кацане сграда.

— Хей, тъъ... — запелтечи той.

— Да ви разкажа ли тяхната история? — попита гласът тихо.

— Хей, кой сте вие? — изрече Зейфод задъхано. — Къде сте?

— Тогава може би по-късно — прошепна гласът. — Казвам се Гаргравар. Аз съм Кустос на Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

— А защо не ви виждам...?

— Ще видите, че придвижването ви надолу по сградата ще бъде значително улеснено — гласът стана по-висок, — ако се преместите около два ярда вляво. Защо не опитате?

Зейфод погледна нататък и видя, че по външната стена на сградата са издълбани къси хоризонтални прорези, които стигаха чак до долу. С благодарност се насочи към тях.

— Ще ви видя отново долу — каза гласът в ухото му и като го изрече, се изгуби.

— Хей — извика Зейфод, — къде сте...?

— Ще ви отнеме не повече от няколко минути... — каза гласът съвсем-съвсем слабо.

— Марвин — обърна се Зейфод със сериозен тон към робота, който бе приклепнал отчаяно до него, — чу ли... един гла... преди малко...?

— Да — отговори Марвин кратко и стегнато.

Зейфод кимна. Отново извади своите чувствителни към опасност очила. Бяха съвсем черни и вече доста надраскани от непознатия метален предмет в джоба му. Сложи ги. Пътят му надолу по сградата щеше да бъде доста по-лек, ако изобщо не виждаше какво именно прави.

След няколко минути достигна изтръгнатите от земята и разкъсани основи на кулата и като си свали очилата, скочи долу.

Марвин се присъедини към него след миг-два и се просна по лице в праха и отломъците, откъдето сякаш нямаше намерение да се помръдне.

— А, ето ви и вас — обади се внезапно гласът в ухото на Зейфод. — Моля да ме извините, че ви изоставих по този начин. Работата е там, че от високото ми се върти главата. По-точно — продължи той с тъга, — въртеше ми се главата, докато я имах.

Зейфод се озърна много бавно и внимателно, за да провери дали не е пропуснал да забележи нещо, което би могло да бъде източникът на гласа. Но успя да види само прах, отломъци и извисяващите се туловища на заобикалящите ги здания.

— Хей, въъ, защо не мога да ви видя? — попита той. — Защо не сте тука?

— АЗ съм тук — изрече бавно гласът. — Тялото ми много искаше да дойде, но в момента е възпрепятствано. Има толкова неща да прави, уговорени срещи и т.н. — И след нещо подобно на въздушна въздишка продължи: — Но вие знаете какви са телата, нали?

Зейфод не беше съвсем сигурен в това.

— Мислех, че знам — каза той.

— Надявам се, че поне за почивката си е помислило — продължи гласът. — Напоследък живее тъй напрегнато, че сигурно едва се държи

на лактите си.

— Лактите ли? — каза Зейфод. — Предполагам, че имате предвид краката.

Известно време гласът нищо не каза. Зейфод се огледа притеснено. Не знаеше дали си е отишъл, или е все още тук, или какво мисли да прави. След малко гласът отново заговори.

— Значи вие сте за Бездната, така ли?

— Тъъ, виждате ли — каза Зейфод, като направи доста несполучлив опит да си придаде безгрижен вид, — ако питате мен, аз изобщо не бързам. Бих могъл да се помотая малко, да поразгледам тукашния пейзаж...

— А знаете ли какво представлява тукашният пейзаж? — попита гласът на Гаргравар.

— Тъъ, не.

Зейфод мина през купчините отломъци и заобиколи една от порутените сгради, която му пречеше да види гледката.

Пред погледа му се откри ландшафтът на Фрогстар, Свят В.

— Е, добре — каза той, — просто ще се помотая малко наоколо.

— Не — каза Гаргравар, — Бездната вече ви очаква. Трябва да тръгваме. Последвайте ме.

— Тъъ, така ли? — попита Зейфод. — А как ще стане това?

— Ще тананикам — отговори Гаргравар. — Следвайте тананикането.

Във въздуха се разнесе някакъв нежен, едва доловим и изпълнен с печал напев. Сякаш че не долиташе от някое определено място и едва когато се заслуша много внимателно, Зейфод успя да определи посоката, от която идваше. Бавно, залитайки като пиян, пое нататък. Какво друго му оставаше?

ГЛАВА X

Вселената, както вече беше отбелязано, е едно умопомрачително голямо място, но повечето хора, за да не си нарушават спокойствието, си затварят очите пред този факт.

Мнозина биха предпочели да се заселят в някое по-малко, измислено от тях самите място, а не са малко и тези, които вече са сторили това.

Така например в единия край на източния клон на Галактиката се намира голямата, покрита с гори планета Огларун, цялото „разумно“ население на която неотлъчно живее на един твърде малък и пренаселен орех. И на това дърво те се раждат, живеят, влюбват се, дълбаят в кората му мънички умозрителни статийки върху смисъла на живота, безсмислието на смъртта и необходимостта от ограничаване на раждаемостта, водят няколко съвсем незначителни войни и накрая умират, привързани към долната част на някой от по-трудно достижимите и отдалечени клони.

Всъщност единствените огларунияни, които някога напускат дървото, са онези от тях, които биват изхвърляни от него заради това, че са извършили възможно най-отвратителното престъпление — задавали са си въпроса, дали и на другите дървета няма условия за живот и дори са се чудили дали другите дървета са нещо повече от халюцинации, предизвикани от прекомерната консумация на Оглаорехи.

Колкото и необичайно да изглежда едно такова поведение, в галактиката няма форма на живот, която да не може да бъде обвинена в нещо подобно и именно затова Шеметната бездна на абсолютното прозрение е толкова ужасяващо място.

Защото когато човек попадне в Бездната, в един миг добива представа за цялата невъобразима безкрайност на мирозданието, зареяна някъде в него се вижда малка стрелкичка, която сочи към една микроскопична точкица върху друга микроскопична точкица и казва: „Ти си тук.“

Пред Зейфод се стелеше сива равнина, осквернена и опустошена равнина. Вятърът фучеше бясно над нея.

Насред полето се виждаше стоманената пъпка на купола. Това, предположи Зейфод, бе мястото, накъдето го водеха. Това беше Шеметната бездна на абсолютното прозрение.

Докато стоеше и я наблюдаваше навъсено, изведнъж от нея се разнесе някакъв нечовешки вой на ужас, сякаш идваше от човек, на когото с огън вадеха душата. Извиси се над рева на вятъра и заглъхна.

Зейфод подскочи от страх — имаше чувството, че кръвта му се е превърнала в течен хелий.

— Хей, какво беше това? — промълви той почти безгласно.

— Запис — каза Гаргравар — на последния човек, попаднал в Бездната. Винаги се пуска на поредната жертва. Нещо като прелюдия.

— Хей, ама това наистина звучеше кошмарно... — измънка Зейфод. — Не бихме ли могли да отскочим за малко на някакво парти или нещо подобно, да го обсъдим още веднъж?

— Доколкото ми е известно — каза Гарграваровият ефирен глас, — в момента вероятно съм на парти. Тялото ми, искам да кажа. Напоследък често излиза без мене. Казва, че му преча. Прав му път.

— Каква е тази история с вашето тяло? — попита Зейфод, като се опитваше всячески да отложи това, което предстоеше да му се случи.

— Ами то е... виждате ли, то е доста заето — каза Гаргравар неуверено.

— Да не искате да кажете, че си е намерило друг дух? — попита Зейфод.

Настъпи продължителна и малко тягостна пауза, след което Гаргравар отново проговори.

— Държа да ви кажа — отговори той накрая, — че намирам шегата ви за безвкусна.

Зейфод измърмори смутено някакво объркано извинение.

— Няма нищо — каза Гаргравар, — нямаше как да знаете.

Гласът потрепера от болка.

— Истината е там — продължи той с тон, от който личеше, че прави усилен опит да се контролира, — истината е там, че в

момента се намираме в състояние на фактическа раздяла. Предполагам, че ще приключи с развод.

Гласът отново секна, като остави Зейфод да се чуди какво да каже. И той измънка нещо неопределено.

— Мисля, че не си подхождахме много добре — продължи Гаргравар след време. — Желанията ни все се разминаваха. Най-големите ни скандали бяха заради секса и риболова. Накрая опитахме да съчетаем двете, но се получи пълен провал, както може би се досещате. И сега моето тяло отказва да ме приюти. Не иска дори да ме види...

Силно нажален, гласът млъкна. Вятърът фучеше над полето.

— Каза ми, че само го насилвам. Обърнах му внимание, че моята роля е не да го насилвам, а да го населявам, на което ми се отговори, че от подобни евтини каламбури му се запушва лявата ноздра. Повече не сме говорили. Предполагам, че ще му присъдят собственото ми име.

— Ооо...? — обади се Зейфод едва-едва. — А какво е то?

— Цокало — отговори гласът. — Казвам се Цокало Гаргравар. Сега всичко ви става ясно, нали?

— Тъъ... — каза Зейфод съчувствено.

— Вече знаете защо аз, безтелесният дух, получих тази служба — Кустос на Шеметната бездна на абсолютното прозрение. Никой никога не стъпва на повърхността на тази планета. С изключение на жертвите на Бездната. Но те не се броят, разбира се.

— Аааа...

— Ще ви разкажа историята на тази планета. Искате ли да я чуете?

— Тъъ...

— Преди много години това бе една процъфтяваща, щастлива планета. Имаше си хора, градове, магазини. Изобщо един нормален свят. Само дето на главните улици на градовете имаше малко повече магазини за обувки, отколкото беше необходимо. И бавно, коварно броят на тези обувни магазини започна да нараства. Това явление в икономиката е добре познато, но е истинска трагедия да го наблюдаваш с очите си, защото колкото повече обувни магазини се откриваха, толкова повече се увеличаваше производството на обувки, които пък ставаха все по-некачествени и негодни за носене. И колкото по-негодни ставаха за носене, толкова по-често си ги купуваха хората,

за да не ходят боси, и в резултат магазините се множаха. Докато цялата икономика на планетата заработи за решаването на тъй наречения „обувен проблем“ и от икономическа гледна точка стана невъзможно да се строи каквото и да е друго освен магазини за обувки. И в резултат — упадък, разорение и глад. Голяма част от хората измряха. Малцината, които притежаваха нужната генетична неустойчивост, мутираха в птици — вече видяхте една от тях, — които проклеха своите нозе, проклеха и земята, по която са ходили, и се заклеха, че повече никой не ще стъпи на нея. Нещастни създания. Да вървим, трябва да ви заведем в Бездната.

Зейфод заклати замаяната си глава и тръгна, препъвайки се през полето.

— А вие? — каза той. — И вие ли сте от тази пъклена дупка?

— Не, не — отговори Гаргравар изненадано, — аз съм от Фрогстар, Свят С. Прекрасно място. Чудесен риболов. Връщам се там всяка вечер. За съжаление сега мога само да гледам. Шеметната бездна на абсолютното прозрение е единственото нещо, което функционира на тази планета. Построиха я тук, защото никъде другаде не я искаха.

В този момент още един отчаян писък процепи въздуха и Зейфод потрепера от ужас.

— Кое кара бедния човек да стене тъй? — успя да промълви той.

— Вселената — отговори Гаргравар протичко, — цялата безкрайна Вселена. Безчетните слънца, необятните разстояния между тях, а вие самият — една невидима точица върху друга невидима точица — безкрайно малък.

— Хей, ама аз съм Зейфод Бийблброкс бе, човек — възнегодува Зейфод, мобилизирайки последните жалки остатъци от своето „его“.

Гаргравар нищо не отговори, а просто поде жаловитото си тананикане и не спря, докато не стигнаха до сивия стоманен купол наред полето.

Щом пристигнаха, една врата се отвори с леко бръмчене и зад нея се откри малка, полутъмна зала.

— Влезте — каза Гаргравар.

Зейфод се дръпна уплашено.

— Хей, какво, веднага ли? — стресна се той.

— Веднага.

Зейфод надникна плахо вътре. Залата се оказа съвсем малка. Цялата бе обшита със стомана и в нея надали имаше място за повече от един човек.

— Ами тя... въъ... ами тя изобщо не ми прилича на Бездна — каза Зейфод.

— И не е — каза Гаргравар, — това е само асансьорът. Влезте.

С безкрайно вълнение Зейфод встъпи вътре. Усещаше, че Гаргравар е в асансьора с него, въпреки че в момента безтелесният мъж нищо не казваше.

Асансьорът започна да се спуска надолу.

— Трябва да се стегна и духът ми да е на място за това, което ме очаква — измърмори Зейфод.

— Духът никога не си е на мястото — срязва го Гаргравар.

— Наистина умеете да лишите човек от самочувствие.

— Аз не. Бездната прави това.

На дъното на шахтата се отвори задната врата на асансьора и Зейфод, залитайки, влезе в една неголяма, функционално подредена и обшита със стомана зала.

В дъното ѝ се намираща една-единствена стоманена кабина с размери колкото един човек да застане прав в нея.

И това беше всичко.

Свързана бе с малка камара уреди и прибори посредством единствен дебел кабел.

— Това ли е тя? — учуди се Зейфод.

— Това е.

Не изглежда толкова страшно, помисли си Зейфод.

— И трябва да вляза вътре, така ли? — попита той.

— Трябва да влезете вътре — каза Гаргравар — и се боя, че това трябва да стане веднага.

— Окей, окей — каза Зейфод.

Отвори вратата на кабината и встъпи вътре.

Затвори вратата и зачака.

След около пет секунди се чу едно щракване и цялата Вселена се всели в кабината при него.

ГЛАВА XI

Шеметната бездна на абсолютното прозрение пресъздава картината на цялата Вселена въз основа на принципа, наречен анализ на екстраполирана материя.

Ето накратко същината на този принцип: тъй като всяка частица материя във Вселената се влияе по един или друг начин от всички останали частици материя във Вселената, на теория е възможно да се екстраполира цялото мироздание — всички слънца, всички планети, орбитите им, състава им, тяхната икономическа и социална история — от, да речем, едно малко парченце плодова торта.

Човекът, който изобрети Шеметната бездна на абсолютното прозрение, стори това главно за да ядоса жена си.

Трин Трагула — така се казваше той — беше един мечтател, мислител, умозрителен философ или според думите на жена му идиот.

И тя непрестанно го тормозеше заради това, че прекарва несъразмерно голяма част от времето си в съзерцаване на всемира, в размишления върху механиката на безопасната игла или в правене на спектографични анализи на парченца плодова торта.

— Имай поне малко чувство за мяра! — все му натякваше тя, понякога по тридесет и осем пъти на ден.

Ето защо той построи Шеметната бездна на абсолютното прозрение — просто за да и даде да се разбере.

И в единия край на устройството включи цялата Вселена, екстраполирана от едно парченце плодова торта, а в другия — жена си. И когато натисна копчето, в един миг тя видя цялата безкрайност на всемира и какво представлява самата тя в съотношение с него.

За ужас на Трин Трагула шокът от преживяното напълно разстрои нейния разум, но затова пък с удовлетворение установи, че най-категорично е доказал следното: ако човек желае да оцелее във Вселена с такива размери, то той не може да си позволи лукса да има чувство за мяра.

Вратата на Бездната рязко се отвори.

Безтелесният дух на Гаргравар отправи тъжен взор към нея. Бе започнал да изпитва някаква странна симпатия към Зейфод Бийблброкс. Очевидно бе човек с най-различни качества, макар и в по-голямата си част отрицателни.

Очакваше и той като всички останали да се измъкне, залитайки от кабината.

Ала той излезе с бодра крачка.

— Привет! — рече Зейфод.

— Бийблброкс... — прошепна изуменият дух на Гаргравар.

— Бихте ли ми дали нещо за пиене? — каза Зейфод.

— Вие... вие... нали бяхте в Бездната? — заекна Гаргравар.

— Видяхте ме да влизам, приятел.

— И тя работеше?

— Разбира се.

— И вие видяхте цялата безкрайност на всемира?

— Разбира се. Много кокетно местенце, трябва да призная.

Духът на Гаргравар се олюля от учудване. Ако и тялото му беше тука, щеше да се свлече тежко на стола със зинала уста.

— И с очите си видяхте — каза Гаргравар — какво представлявате в сравнение с него?

— О, да, да.

— Но... какво изпитвахте?

Зейфод сви доволно рамене.

— Просто се потвърди нещо, което винаги съм знаел. Аз наистина съм един велик, знаменит човек. Нали ти казах бе, душа, че аз съм Зейфод Бийблброкс?

Погледът му премина по машинариите, които захранваха Бездната с енергия, и изведнъж се спря, силно заинтригуван.

Дишането му се учести.

— Хей — изрече той, — онова там наистина ли е парче торта?

Измъкна парченцето сладкиш от сензорите, с които бе облепено.

— Ако започна да ви обяснявам каква нужда изпитвам от това — каза той лакомо, — няма да ми остане време да го изям.

И го изяде.

ГЛАВА XII

След малко вече тичаше през полето по посока на разрушения град.

Влажният въздух хъхреше шумно в гърдите му и той често се препъваше от глад и изтощение. Припаднаше и мрак, а неравната земя беше доста коварна.

Но въодушевлението от неотдавнашното преживяване все още не бе го напуснало. Цялата Вселена. Видял бе цялата Вселена да се простира в безкрайността около него — всичко. И заедно с това бе дошла твърдата и непоклатима увереност, че той е най-важното нещо в нея. Едно е да имаш високо мнение за себе си. Но съвсем друго е, когато една машина ти го каже.

Но сега нямаше време за размишления по този въпрос.

Гаргравар му бе казал, че ще трябва да предупреди господарите си за случилото се, но че е готов да поизчака малко, преди да го стори, тъй че Зейфод да има достатъчно време да избяга и да се скрие някъде.

Все още нямаше никаква представа какво ще прави, но чувството, че е най-важната личност във Вселената, го изпълваше с увереност, че все ще измисли нещо.

Нищо друго на тази проклета планета не му даваше основание да се чувства оптимистично настроен.

Продължи да тича и скоро стигна до покрайнините на изоставения град.

Тръгна по разнебитените, осеяни с пукнатини улици, целите обрасли с мършави бурени зеещите цепнатини бяха пълни с гниещи обувки. Сградите, покрай които минаваше, изглеждаха тъй порутени и грохнали, че не посмя да влезе в ни една от тях. Къде да се скрие? Продължи бързо нататък.

Не след дълго улицата, по която вървеше, го изведе до останките на един широк, просторен булевард в дъното на който се намираше обширна ниска сграда, заобиколена от няколко по-малки, като целият район бе опасан от порутена ограда. Голямата централна сграда

изглеждаше достатъчно запазена и Зейфод свърна към нея, за да види дали няма да му предложи... нещо, каквото и да е то.

Стигна до нея и спря. От едната ѝ страна — по всяка вероятност лицевата, защото гледаше към широка бетонирана площадка — се виждаха три грамадни врати, високи около шестдесет фута. Последната от тях беше отворена в той се затича към нея.

Вътре всичко тънеше в мрак, прах и безпорядък. Отвсякъде висяха огромни паяжини. Част от основите на сградата бяха рухнали, част от задната стена също се бе срутила и по пода се стелеше слой задушавач прах, дебел няколко инча.

В гъстия мрак се мержелееха някакви огромни туловища, обсипани с отломъци от разрушенията.

Някои от туловищата бяха цилиндрични, други имаха капковидна форма, а трети приличаха на яйца, по-точно, на счупени яйца. Повечето бяха изтърбушени или в процес на разпадане, от някои бяха останали само скелетите.

Това бяха все космически кораби, до един изоставени.

Зейфод се помъкна отчаяно сред старите негодни апарати. Нито един от тях не вдъхваше надежда, че може някога да полети. Дори само вибрациите от стъпките му бяха достатъчни една едва крепяща се развалина съвсем да грохне.

В дъното на сградата се намираще стар кораб, малко по-голям от останалите и заровен под още по-дебел пласт от прах и паяжини. Външно обаче изглеждаше здрав. Заинтригуван, Зейфод тръгна към него и докато крачеше, се препъна в една стара хранваща тръба.

Опита се да отмести тръбата настрана и с изненада откри, че е все още свързана с кораба.

А съвсем се изуми, когато се оказа, че освен това тръбата издава леко бръмчене.

Впери невярващ поглед в кораба, а след това обратно в хранващата тръба в ръцете си.

Съблече бързо самото си и го хвърли настрана. След това, лазейки на четири крака, проследи тръбата до мястото, където се свързваше с кораба. Връзката беше здрава, а лекото бръмчене и вибрациите още по-ясно доловими.

Сърцето му биеше лудо. Избърса с ръка част от мръсотията и долепи ухо към тялото на кораба. Успя да чуе само някакъв слаб

неопределен шум.

Започна трескаво да ровичка сред отломъците, пръснати на пода около него, и намери едно късо парче тръба и чашка от неразлагаща се пластмаса. От тях измайстори примитивен стетоскоп и започна да прослушва кораба.

Това, което чу, накара мозъците му да се запремятат презглава.

Гласът каза:

— Трансзвездните авиолинии желаят да се извинят на своите пътници за продължаващото закъснение на този полет. Всеки момент очакваме да бъдат попълнени запасите ни от малки, напоени с лимонов сок хартиени кърпички, които ще ви освежат и направят пътуването по-приятно и удобно. Благодарим за проявеното от вас търпение. След малко нашите стюардеси ще ви поднесат кафе и закуски.

Зейфод залитна назад, като продължаваше да фиксира кораба с безумен поглед.

Известно време се въртя безцелно, като ударен по главата. Докато обикаляше, изведнъж съгледа едно огромно табло с разписанието на заминаващите полети, което все още висеше, макар и само на единия си ъгъл, от тавана над главата му. Беше доста зацапано, но част от цифрите все пак личаха.

Очите му зашариха по цифрите и откриха нужната информация. Направи една бърза сметка. Очите му се разшириха.

— Деветстотин години... — прошепна той на себе си.

Толкова бе траяло закъснението на кораба.

Две минути по-късно той се намираще на борда му.

Когато излезе от преходната камера, го посрещна прохладен и свеж въздух — климатичната инсталация все още работеше.

Осветлението също работеше.

След като прекоси малкото преддверие, навлезе в един къс и тесен коридор и тръгна плахо по него.

Изведнъж се отвори една врата в пред него застана някаква фигура.

— Ако обичате, върнете се на мястото си, сър — каза една стюардеса-андроид и като му обърна гръб, закрачи надолу по коридора пред него.

Когато сърцето му отново започна да бие, той я последва. Тя отвори вратата в дъното на коридора и влезе.

И той влезе след нея.

Намираха се в пътническия салон на кораба и сърцето на Зейфод още веднъж спря за миг.

Всички места бяха заети с пътници, привързани към креслата с колани.

Косите им бяха дълги и несресани, ноктите им също бяха дълги, мъжете имаха бради.

Личеше, че всички до един са живи, но спят дълбоко.

Зейфод настръхна от ужас.

Тръгна като в сън по пътеката между креслата. Наближаваше вече средата на салона, когато стюардесата стигна до другия край. Тя се обърна и заговори:

— Добър ден, дами и господа — нежно каза тя — благодаря ви за търпението по време на това кратко закъснение. Ще излетим веднага, щом това стане възможно. А сега бъдете така добри да се събудите, за да ви поднеса кафе и бисквити.

Чу се едва доловимо бръмчене.

В същия миг всички пътници се събудиха.

Щом се събудиха, започнаха да крещят и да дърпат от себе си коланите и системите за поддържане на живота, с които бяха здраво пристегнати към креслата. Крещяха, пищяха и врещяха тъй силно, че Зейфод го заболяха ушите.

Докато се гърчеха и извиваха, стюардесата пристъпваше спокойно по пътеката и на всеки един от тях поднасяше малка чаша с кафе с пакетче бисквити.

Тогава един от тях стана от мястото си.

Обърна се и погледна към Зейфод.

Зейфод усети как косата по тялото му настръхва, сякаш се мъчи да се отдели от него и да се спаси. Той се обърна и избяга от тази лудница.

Хвърли се през вратата и се озова обратно в коридора.

Мъжът го следваше по петите.

Изтича като луд до края на коридора, мина през преддверието и продължи нататък. Втурна се в пилотската кабина затръшна вратата и я заключи след себе си. Облегна се назад, като едва си поемаше дъх.

След секунда-две една ръка започна да блъска по вратата.

Отнякъде в пилотската кабина металически глас се обърна към него със следните думи:

— Пътници не се допускат пилотската кабина. Върнете се, ако обичате на мястото си и изчакайте излитането на кораба. В момента се сервират кафе и бисквити. Говори ви автопилотът. Върнете се, ако обичате на мястото си.

Зейфод нищо не каза. Все още дишаше тежко. Зад него ръката продължаваше да блъска по вратата.

— Върнете се, ако обичате, на мястото си — повтори автопилотът — Пътници не се допускат в пилотската кабина.

— Аз не съм пътник — задъхано каза Зейфод.

— Върнете се, ако обичате, на мястото си.

— Аз не съм пътник! — извика Зейфод.

— Върнете се, ако обичате на мястото си.

— Аз не съм... ало, чувате ли ме?

— Върнете се, ако обичате на мястото си.

— Нали вие сте автопилотът — попита Зейфод.

— Да — отговори гласът откъм приборното табло.

— И сте командир на този кораб?

— Да — повтори гласът. — Полетът има закъснение. За улеснение и удобство на пътниците е необходимо временно да бъдат поддържани в състояние на летаргия. Всяка година им се сервира кафе и бисквити, след което отново се привеждат в състояние на летаргия, пак за тяхно улеснение и удобство. Корабът ще излети веднага, щом ни заредят с нужните за полета запаси. Молим да ни извините за закъснението.

Зейфод се отдръпна от вратата, по която вече не се сипеха удари. Приближи се до приборното табло.

— Закъснение ли? — изкрещя той. — Знаете ли какъв изглежда светът извън този кораб? Една безлюдна пустиня. Няма я вече онази цивилизация, приятел, отдавна я няма. И няма кой да ви достави напоени с лимонов сок хартиени кърпички!

— Теоретически е възможно — заяви авторитетно автопилотът — да се появят нови цивилизации. Един ден пак ще има напоени с лимонов сок хартиени кърпички. Дотогава ще имаме малко закъснение. Върнете се, ако обичате, на мястото си.

— Но...

Но в този момент вратата се отвори. Зейфод се завъртя кръгом и видя, че мъжът, който го преследваше, стоеше на прага. В ръката си държеше голямо дипломатическо куфарче. Облечен беше в безупречно изгладен костюм и косата му беше късо подстригана. Нямаше нито брада, нито дълги нокти.

— Зейфод Бийблброкс — каза той, — мойто име е Зарниууп. Струва ми се, че искахте да ме видите.

Зейфод Бийблброкс изгуби и ума, и дума. Устата му забръщолевиха разни глупости. Строполи се в един стол.

— Абе, човече, вие пък откъде се взехте? — каза той.

— Чаках ви тук — заяви той с делови тон.

Остави куфарчето си на пода и седна на един друг стол.

— Радвам се, че изпълнихте указанията ми — продължи той. — Страхувах се малко, че може да напуснете кабинета ми през вратата, а не през прозореца, както ви казах. Тогава щяхте да имате големи неприятности.

Зейфод само клатеше глава и издаваше нечленоразделни звуци.

— Когато прекрачихте прага на моя кабинет, вие влязохте в моята синтезирана по електронен път Вселена — поясни той. — Ако бяхте излезли през вратата, щяхте да се върнете обратно в истинската. Изкуствено създадената се управлява оттука.

И той потупа самодоволно куфарчето си.

Зейфод го изгледа с неодобрение и отвращение.

— И каква е разликата? — промърмори той.

— Никаква — каза Зарниууп, — абсолютно еднакви са. А, сетих се — струва ми се, че изстребителите Фрогстар са сиви в истинската Вселена.

— И какво означава всичко това? — изръмжа Зейфод.

— Много просто — каза Зарниууп. Самочувствието и самодоволството му предизвикаха у Зейфод силен гняв. — Много просто — повтори Зарниууп. — Открих координатите на мястото, където се намира онзи човек — човекът, който управлява Вселената. Открих също, че неговият свят е защитен от невероятностно поле. За да запазя своята тайна, пък и да се спася, се оттеглих в тази абсолютно изкуствена Вселена и се скрих в един забравен пътнически кораб. Тук бях в безопасност. Поне междуременно, вие и аз...

— Вие и АЗ? — извика Зейфод гневно — Искате да кажете, че ви познавам?

— Да — отговори Зарниууп — ние с вас добре се познаваме.

— Нямам спомен за това — каза Зейфод и потъна в мрачно мълчание.

— Междувременно вие и аз нагласихме нещата тъй, че вие да откраднете кораба с Невероятността двигател — единствения, който може да достигне света на повелителя — и да ми го докарате тука. Вярвам, че сте изпълнили задачата си, за което ви поздравявам.

Устните му се изкривиха в стегната усмивка, която Зейфод с удоволствие би цапардосал с една тухла.

— О, и ако все още не сте разбрали — добави Зарниууп, — дължа да ви кажа, че тази Вселена беше създадена специално за вас. Следователно вие сте най-важната личност в тази Вселена. В истинската — каза той с усмивка, която направо плачеше за тухла — нямахте никакви шансове да оцелеее след Шеметната бездна на абсолютното прозрение. Да вървим.

— Къде? — попита Зейфод мрачно.

Чувстваше се смазан.

— При вашия кораб. „Златно сърце“. Надявам се, че сте го донесли?

— Не съм.

— Къде е самото ви?

Зейфод го изгледа озадачено.

— Самото ли? Съблякох го. Остана навън.

— Добре. Да отидем да го намерим.

Зарниууп стана и направи знак на Зейфод да го последва.

В преддверието се чуваха писъците на пътниците, които тъпчеха с кафе и бисквити.

— Не ми беше никак приятно, докато ви чаках — сподели Зарниууп.

— На ВАС не ви е било приятно? — извика Зейфод. — А как мислите, че...?

Зарниууп вдигна предупредително пръст до устата си. Люкът се отвори. На няколко крачки от тях се виждаше самото на Зейфод, захвърлено сред развалините.

— Това е забележителен и изключително мощен кораб — каза Зарниууп. — Вижте.

Докато гледаха, джобът на сакото изведнъж започна да се издува. Раздра се и се разкъса. Малкият метален модел на „Златно сърце“, който Зейфод с изненада бе открил в джоба си, растеше.

И ставаше все по-голям и по-голям. След две минути достигна истинските си размери.

— При стойност на Невероятност... — каза Зарниууп. — Всъщност не знам точно каква, но цифрата е много голяма.

Зейфод зяпна.

— Искате да кажете, че през цялото време е бил с мене?

Зарниууп се усмихна. Вдигна куфарчето си и го отвори. Завъртя единствено копче в него.

— Сбогом, изкуствена Вселена — каза той, — привет на истинската!

Гледката пред тях за миг се разлюля и отново се появи — същата като преди.

— Виждате ли? — каза Зарниууп. — Съвсем същата е.

— Искате да кажете — повтори Зейфод напрегнато, — че през цялото време е бил с мене?

— О, да — каза Зарниууп — разбира се. Върху това се крепеше целият план.

— Това е край — заяви Зейфод. — Можете да ме отпишете от сметката. Отсега нататък не разчитайте на мене. До гуша ми дойде от всичко това. Сам си играйте игрите.

— Страхувам се, че не можете да се откажете — каза Зарниууп. — Невероятностното поле ви държи здраво в прегръдките си. Не можете да избягате.

На лицето му се появи същата усмивка, която Зейфод много искаше да цапардоса и този път наистина я цапардоса.

ГЛАВА XIII

Форд Префект се втурна на мостика на „Златно сърце“.

— Трилиън! Артър! — развика се той. — Работи! Корабът отново функционира!

Трилиън и Артър спяха на пода.

— Хайде, ставайте де, ние отново се движим, отново летим — каза той, като ги риташе, за да се събудят.

— Здравейте, приятели — забръщолеви компютърът. — Много ми е приятно, че съм пак сред вас, уверявам ви. Искам само да ви кажа, че...

— Я да млъкнеш! — прекъсна го Форд. — Кажи ни къде, по дяволите, се намираме.

— На Фрогстар, Свят В, и ей богу, по-голямо бунище не съм виждал — каза Зейфод, като изтича на мостика. — Здравейте, момчета, сигурно толкова се радвате, че ме виждате, че нямате думи да ми кажете какъв голям симпатяга съм аз.

— Че си какво? — попита Артър сънливо и се надигна от пода, без да разбира какво всъщност става.

— Знам как се чувствате — продължи Зейфод. — Толкова съм велик, че дори и аз си връзвам езика, когато трябва да говоря за себе си. Хей, страшно се радвам, че ви виждам, Трилиън, Форд, Маймунeko. Хей, въъ, компютър...

— Здравейте, мистър Бийблброкс, за мене е голяма чест, сър, да...

— Млъкни и ни измъкни оттука, но бързо, много бързо.

— Готово, приятел, къде искаш да отидеш?

— Където и да е, няма значение — извика Зейфод. — Всъщност има! — поправи се той. — Искаме да отидем в най-близкото заведение за обществено хранене!

— Готово — каза компютърът весело и в същия миг една страхотна експлозия разтърси мостика.

Когато Зарниууп с насинено око влезе след около минута-две, той само изгледа четирите облачета дим с любопитство.

ГЛАВА XIV

Четири безчувствени тела потъваха надолу, влачени от черен въртоп. Съзнанието ги бе напуснало и ледена забрава теглеше телата все по-надолу и по-надолу към дълбините на небитието. Грохотът на тишината ехтеше жалостно край тях. Накрая затънаха в едно мътно, горчиво море от развълнуван пурпур, което бавно ги погълна, завинаги сякаш.

След една цяла вечност морето се оттегли и ги остави да лежат на един студен и твърд бряг — жалки отломки, изхвърлени на брега от вълната на Живота, Вселената и Всичко останало.

Разтърсваха ги студени спазми, от танца на светлинките около тях им прилошаваше. Студеният твърд бряг се люшна и завъртя веднъж и след това се успокои. От него се излъчваше матов блясък — това бе един изключително лъскав, студен и твърд бряг.

Едно неясно зелено нещо ги наблюдаваше с неодобрение.

То се прокашля.

— Добър вечер, мадам, добър вечер, господа — каза то. — Имате ли резервация?

Съзнанието на Форд Префект се върна с такъв трясък, че мозъкът го заболя. Вдигна замаян поглед към неясното зелено нещо.

— Резервация ли? — попита той немошно.

— Да, сър — отговори неясното зелено нещо.

— Нужно ли е човек да има резервация за отвъдното?

Ако е възможно едно неясно зелено нещо да повдигне презрително вежди, неясното зелено нещо стори тъкмо това.

— Отвъдното ли, сър? — попита то.

Артър Дент се мъчеше да се докопа до изплъзващото му се съзнание, така както човек се мъчи да докопа изплъзващото му се парче сапун в банята.

— Това отвъдното ли е? — заекна той.

— Ами струва ми се, че е това — каза Форд Префект, като се опитваше да определи накъде е горе. Подложи на проверка теорията,

че отвъдното трябва да се намира в обратната на студения твърд бряг посока, и с мъка се изправи на това, което предполагаше, че са краката му.

— Искам да кажа — добави той, олюлявайки се леко, — че няма начин да сме оцелели след оня взрив, нали?

— Прав си — измърмори Артър. Успял бе да се повдигне на лакти, но от това не се почувства по-добре и отново се свлече долу.

— Да — каза Трилиън, като се надигна, — няма начин.

Откъм пода се чу някакъв глух, дрезгав, гърголещ звук. Това беше Зейфод Бийблброкс, който се опитваше да проговори.

— Аз със сигурност не съм оцелял — каза той задавено. — Аз съвсем си бях заминал. Бум — и край.

— Ами да — каза Форд — и ние заради тебе нямахме никакви шансове да оцелеем. Сигурно сме станали на парчета. Наоколо трябва да е пълно с ръце и крака.

— Да — каза Зейфод, изправяйки се шумно на крака.

— Ако дамата и господата желаят да поръчат нещо за пиене... — каза неясното зелено нещо, като се въртеше нетърпеливо около тях.

— Тряс, пляс — продължи Зейфод, — и в миг се разпадаш на съставните си молекули. Хей, Форд — каза той, установявайки самоличността на една от неясните фигури в мъглата около себе си, — ти изпита ли чувството, че целият ти живот преминава като на лента пред очите ти?

— Ама ти и това ли? — каза Форд. — Целия си живот?

— Да — каза Зейфод, — поне ми се стори, че е моят. Защото, знаеш ли, често имам чувството, че живея нечий друг живот.

Той се огледа, като спря поглед върху трите фигури, които най-сетне ставаха познати фигури, вместо да бъдат мъгляви и с неясни очертания безформени фигури.

— И така... — каза той.

— И така какво — попита Форд.

— И така, ето ни тук — каза Зейфод нерешително, — лежим мъртви...

— Стоим — поправи го Трилиън.

— Тъъ, стоим мъртви — продължи Зейфод — в този злочест...

— Ресторант — каза Артър Дент, който се бе изправил на краката си и вече можеше, за своя голяма изненада, да вижда ясно. Или

по-точно, изненада го не това, че е способен да вижда, а това, което виждаше.

— Ето ни тук — продължи неотстъпно Зейфод, — стоим мъртви в този злочест...

— Луксозен — каза Трилиън.

— Ресторант — завърши Зейфод.

— Странно, нали? — каза Форд.

— Тъъ, да.

— Иначе полилеите са хубави — забеляза Трилиън.

И четиримата се заозъртаха смаяно.

— Не ми се вярва това да е отвъдното — каза Артър. — По-скоро ми прилича на нещо неземно.

В действителност полилеите бяха малко крещящи, а ниският сводест таван, от който висяха, нямаше да бъде в една идеална Вселена боядисан в точно тази отсянка на тъмнотюркоазеното, но дори и да беше, нямаше да бъде допълнително осветен със скрити светлини. Вселената обаче не е идеална, за което свидетелстваха и шарките по мраморния под, от който човек можеше да стане разноголед, а също и направата на лицевата страна на дългия осемнадесет ярда бар с мраморен плот. Лицевата страна на дългия осемнадесет ярда бар беше облицована със съшитите кожи на близо двадесет хиляди антареански мозаечни гуцери въпреки факта, че същите тези двадесет хиляди гуцери се нуждаеха от своите кожи, за да имат в какво да носят вътрешностите си. Неколцина елегантно облечени създания се бяха разположили небрежно на бара или си отпочиваха в пъстроцветните удобни кресла, пръснати тук-там в района на бара. Един млад Вл'хургски офицер и зелената му димяща млада дама минаха през голямата, направена от тъмно стъкло врата в дъното на бара и влязоха в ярко осветения централен салон на Ресторанта.

Зад Артър се намираше голям, завесен еркереен прозорец. Той дръпна настрана крайчеца на завесата и погледна навън мрачния и суров пейзаж, един сив, осеян с дупки, безрадостен пейзаж, който при нормални обстоятелства би накарал Артър да се разтрепери от ужас. Обстоятелствата обаче не бяха нормални, защото онова, което смрази кръвта в жилите му и стана причина кожата му да поиска да запълзи нагоре по гърба му и да излезе през главата му, беше небето. Небето беше...

Един помощник барман услужливо върна завесата на мястото ѝ.
— Всичко с времето си, сър — каза той.

Очите на Зейфод заблестяха.

— Хей, чакайте малко, мои мъртви приятели — каза той. — Струва ми се, че забравяме нещо ултраважно, нещо, което някой каза, но ние не му обърнахме внимание.

С огромно облекчение Артър отклони вниманието си от това, което току-що бе видял.

Той каза:

— Рекох, че ми прилича на нещо незем...

— Да, но не ти ли се ще да не си го изрекъл? — каза Зейфод. — Форд?

— Казах, че е странно.

— Да, много умно, но скучно, може би...

— Може би — прекъсна го неясното зелено нещо, което вече бе приело образа на дребен, съсухрен, облечен в тъмен костюм зелен сервитьор, — може би е по-добре да обсъдите този въпрос, след като поръчате нещо за пиене...

— Пиене! — извика Зейфод. — Ето това беше! Виждате ли какво може човек да изпусне, ако дреме.

— Така е, сър — каза сервитьорът търпеливо. — Ако дамата и господата желаят да поръчат нещо за пиене преди вечеря...

— Вечеря! — възкликна Зейфод възторжено. — Слушай, малко зелено същество, способен съм цяла нощ да те гушкам в стомаха си, ей, тъй, заради едната идея.

— ... нека сторят това сега, а по-късно — продължи сервитьорът, твърдо решен да не бъде отклоняван точно преди финала — и Вселената ще избухне, за да ви достави удоволствие.

Главата на Форд бавно се завъртя към него. Гласът му прозвуча развълнувано.

— Ауу — каза той, — че какви питиета сервирате в това заведение?

Сервитьорът се ухили леко и учтиво, така както подобава на един сервитьор.

— Ооо — каза той, — струва ми се, че господинът не ме разбира правилно.

— О, надявам се, че не съм — промълви Форд.

Сервитьорът се прокашля леко и учтиво, така както подобава на един сервитьор.

— Често се случва нашите клиенти да са леко дезориентирани след пътуването във времето — каза той, — затова бих ви предложил...

— Пътуване във времето? — каза Зейфод.

— Пътуване във времето? — каза Форд.

— Пътуване във времето? — каза Трилиън.

— Искате да кажете, че това не е отвъдното? — рече Артър.

Сервитьорът се усмихна леко и учтиво, така както подобава на един сервитьор. Но репертоарът му на учтив малък сервитьор беше вече на привършване и скоро щеше да влезе в ролята си на неразговорчив и язвителен малък сервитьор.

— Отвъдното ли, сър? — каза той. — Не, сър.

— И ние не сме мъртви? — попита Артър.

Сервитьорът присви устни.

— Аха, ха — каза той. — Господинът очевидно е жив, иначе нямаше да се опитвам да го обслужвам.

С един удивителен жест, който не се поддава на описание, Зейфод Бийблброкс плесна двете са чела с две от ръцете си, а с третата се шляпна по едното бедро.

— Хей, момчета — каза той, — ама ние сме страшни! Успяхме! Най-сетне стигнахме там, закъдето бяхме тръгнали. Това е Милиуейз!

— Да, сър — каза сервитьорът, щедро отпускаяки още малко търпение, — това е Милиуейз, Ресторант „На края на Вселената“.

— Краят на какво? — попита Артър.

— Вселената — повтори сервитьорът много ясно и излишно отчетливо.

— Че кога настъпи краят? — рече Артър.

— Само след няколко минути, сър — отговори сервитьорът и си пое дълбоко дъх.

Не беше необходимо да прави това, защото тялото му се снабдяваше с нужния за поддържането на живота му специфичен асортимент от газове от един малък интравенозен апарат, привързан към крака му. Има обаче случаи, когато независимо от метаболизма ти се ще да поемеш дълбоко дъх.

— И така — добави то, — ако бъдете така добри най-сетне да поръчате нещо за пиене, ще мога след това да ви заведа до масата ви.

Зейфод пусна две налудничави усмивки, разходи се до бара и поръча от почти всички питиета.

ГЛАВА XV

Ресторант „На края на Вселената“ е едно от най-забележителните явления в цялата история на системата за обществено хранене. Той е построен върху частичните останки на... той ЩЕ бъде построен върху частичните... или по-точно, щеше да бъде построен досега и всъщност вече е...

Основният проблем, с който човек се сблъсква при пътуване във времето, не е в това, че, без да иска, може да стане баща или майка на самия себе си. Да станеш баща или майка на самия себе си, не е проблем, с който едно хармонично и свободомислещо семейство да не може да се справи. Не представлява проблем и това, че може да се промени ходът на историята — защото всяко нещо си е на мястото като в картинна мозайка. Всички важни промени са станали, преди да ги има нещата, които е трябвало да променят, и в последна сметка нещата се оправят от само себе си.

Основният проблем е преди всичко и най-вече граматичен, най-значителният труд по този въпрос е НАРЪЧНИК НА ПЪТУВАЩИЯ ВЪВ ВРЕМЕТО — 1001 ГЛАГОЛНИ ВРЕМЕНА от д-р Дан Стрийтменшънър. В него ще намерите указания как например да изразите едно събитие, което е предстояло да ви се случи в миналото, преди да сте го избягнали чрез скок напред във времето от два дена, с цел да го избегнете. Събитието ще бъде изразено по различен начин в зависимост от това дали го представяте от позицията на вашето собствено естествено време, или от гледна точка на по-далечното бъдеще, или от гледна точка на по-далечното минало, а могат да възникнат и по-сложни ситуации поради възможността да водите разговори, докато сте на път от едно време към друго с цел да станете баща или майка на самия себе си.

Повечето читатели достигат едва до Бъдеще полуусловно модифицирано субинвертирано относително минало подчинително предумишлено време, преди да се откажат; затова в по-късните

издания на книгата всички страници оттук нататък се оставят празни, за да се намалят разходите по отпечатването ѝ.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ прескача набързо всички тези заплетени чисто академически абстракции, като се спира съвсем накратко, за да отбележи, че терминът „Бъдеще перфектно“ е излязъл от употреба, защото е доказано, че то съвсем не е такова.

И така:

Ресторант „На края на Вселената“ е едно от най-забележителните явления в цялата история на системата за обществено хранене.

Той е построен върху частичните останки на една след време разрушена планета, която е затворена в огромно темпорално кълбо и се изстрелва напред във времето към онзи момент, в който настъпва краят на Вселената.

Мнозина твърдят, че това е невъзможно.

Гостите на Ресторанта имат възможност да си седят по местата на масите и докато си хапват от разкошните ястия, да наблюдават как цялото мироздание експлоадира около тях.

Мнозина биха казали, че и това е невъзможно.

Можете да пристигнете за който и да е сеанс, без да имате предварителна резервация, защото бихте могли да си ангажирате места ретроспективно, когато се завърнете в своето собствено време.

А това пък, настояват мнозина, е абсолютно невъзможно.

В Ресторанта можете да се срещнете и вечеряте с най-обаятелните представители на цялото население на времето и пространството.

Спокойно може да се каже, че и това е невъзможно.

Можете да го посетите колкото си щете пъти и да сте сигурни, че никога няма да срещнете себе си, заради неудобството, което обикновено това предизвиква.

А това, дори ако останалото е вярно — но то, разбира се, не е, е очевидно невъзможно, твърдят неверниците.

От вас се иска само да вложите едно пени в местния клон на спестовната каса и когато пристигнете в Ресторанта за Свършека на Всемира, ще се окаже, че благодарение на действието на сложната лихва огромната сметка за вашата вечеря е вече платена.

Това, твърдят мнозина, е не само невъзможно, но и абсурдно. Ето защо рекламните агенти от звездната система Бастаблон предложиха следния девиз: Ако сте извършили шест невъзможни неща тази сутрин, защо не приключите с една закуска на Милиуейз, Ресторанта „На края на Вселената?“

ГЛАВА XVI

На бара умората бързо налягаше Зейфод и той се чувстваше отпуснат като тритон. Главите му се чукаха една в друга, а усмивките му губеха от синхрона си. Беше отчайващо щастлив.

— Зейфод — рече му Форд — докато все още си способен да говориш, би ли ми казал, какво, по дяволите, се случи? Къде беше ти? Къде бяхме ние? Дребна работа, но ми се ще да са го изясня.

Лявата глава на Зейфод изтрезня, като остави дясната да потъне още по-дълбоко в пиянската омая.

— Мда — каза той, — бях тук-таме. Искат от мен да открия човека, който управлява Вселената, ама аз нямам никакво желание да се срещам с него. Не ми се вярва да може да готви.

Лявата му глава не свали поглед от дясната, докато казваше това, и сетне кимна.

— Правилно — рече тя, — пийни още една.

Зейфод гаврътна още един Пангалактически гаргаробластер, питието, което описват като алкохолния еквивалент на нападение с цел грабеж — хем ти вземат парите, хем главата те боли. Форд реши, че каквото и да се е случило, него не го е грижа кой знае колко.

— Слушай, Форд — каза Зейфод, — всичко е тип-топ.

— Искаш да кажеш, че всяко нещо си е на мястото.

— Не — възрази Зейфод, — не искам да кажа, че всяко нещо си е на мястото. Не това имах предвид. Но ако искаш да знаеш какво се случи, нека приемем, че цялото начинание се намираще в моя джоб. Ясна ли ти е ситуацията?

Форд сви рамене.

Зейфод се изкиска в чашата си. Питието се разпени, преля от чашата и започна да разяжда мраморния плот на бара.

Към тях се приближи един фантастично мургав космоциганин и им засвири на електрическа цигулка, но Зейфод му даде много пари и онзи се съгласи да се махне.

Циганинът се приближи до Артър и Трилиън, които седяха в друга част на бара.

— Не знам какво представлява това място — каза Артър, — но ме побиват тръпки от него.

— Пийни още една — каза Трилиън. — Забавлявай се.

— Кое по-точно? — попита Артър. — Двете взаимно се изключват.

— Горкият Артър! Ти явно не ставаш за такъв живот!

— На това живот ли му викаш?

— Започваш да приказваш като Марвин.

— Марвин е най-трезвомислещият от всички нас. Как мислиш, че можем да отпъдим този цигулар оттука?

Сервитьорът застана до тях.

— Масата ви е готова — обяви той.

Погледнат отвън, което, разбира се, е невъзможно, Ресторантът прилича на една гигантска искряща морска звезда, изхвърлена на някаква забравена скала. В лъчите ѝ се помещават баровете, кухните, генераторите на силово поле, които поддържат цялата конструкция и порутените останки от планетата, върху които е разположен, а също и трибуните на Времето, които бавно люшкат всичко това напред-назад през онзи критичен миг.

В центъра се намира грамадният златист купол — почти пълен глобус — и тъкмо в тази част на Ресторанта преминаха сега Зейфод, Форд, Артър и Трилиън.

Преди тях бяха пристигнали най-малко пет тона блестящи украшения и сега покриваха всички свободни повърхности. Останалите повърхности не бяха свободни, защото вече бяха инкрустирани със скъпоценни камъни, драгоценни раковини от Сантрагинус, златен варак, мозаични плочи, кожи от гущери и милион други орнаменти и декорации с неустановен произход. Стъклото искреше, среброто лъщеше, златото блестеше, Артър Дент се блещеше.

— Аууу — каза Зейфод. — Тц-тц-тц.

— Невероятно! — промълви Артър. — Какви хора...! Какви неща...!

— Нещата — каза Форд тихо — също са хора.

— Какви хора... — поде отново Артър, — какви... други хора...

— Какви светлини...! — каза Трилиън.

— Какви маси... — каза Артър.

— Какви дрехи...! — каза Трилиън.

Приказват също като рекламни агенти, помисли си сервитьорът.

— „Краят на Вселената“ е много популярен — каза Зейфод, докато се промъкваше несигурно между множеството маси, някои от които бяха от мрамор, други от разкошен ултрамахагон, а трети дори от платина и на всички маси седяха компании от екзотични същества, които бърбеха помежду си и изучаваха листите с менюто.

— Хората обичат да се обличат специално за случая — продължи Зейфод. — Придават му тържественост.

Масите бяха разположени ветрилообразно около централната сцена, където един малък оркестър изпълняваше забавна музика. Според Артър масите бяха най-малко хиляда, а сред тях бяха пръснати люлеещи се палми, съскащи фонтани, причудливи статуи, с една дума, всякакви джунджурии, присъщи за онези ресторанти, за обзавеждането на които са пожалени малко средства, за да се създаде впечатлението, че не са пожалени никакви средства. Артър се огледа, за да види дали някой не прави рекламен филм за телевизията.

Зейфод залитна и се блъсна във Форд, който на свой ред залитна и се блъсна в Зейфод.

— Аууу — каза Зейфод.

— Тц-тц-тц — каза Форд.

— Знаеш ли, моят любим прадядо може да е постегнал малко нашия компютър — каза Зейфод. — Заповядах му да ни откара до най-близкото заведение за обществено хранене, а той ни изпраща на „Края на Вселената“. Напомни ми да бъда добър с него някой ден.

След кратка пауза продължи:

— Хей, знаеш ли, че тази вечер всички са тука. Всички, които бяха нещо.

— Защо „бяха“? — учуди се Артър.

— В „Краят на Вселената“ най-често говорим в минало време — отговори Зейфод, — защото всичко е минало и свършено. Здравейте, момчета — извика той към групичката гигантски игуани. — Как бяхте?

— Онзи там Зейфод Бийблброкс ли е? — една игуана попита друга игуана.

— Да, струва ми се — отговори втората игуана.

— Е, това е вече върхът — каза първата игуана.

— Животът е странно нещо — каза втората игуана.

— Какъвто си го направиш, такъв ще е — заключи първата и отново потънаха в мълчание: чакаха да видят най-знаменитото зрелище в цялата Вселена.

— Хей, Зейфод — каза Форд като посегна към ръката му и благодарение на третата чаша Пангалактически гаргаробластер не улучи. Протегна напред един люлеещ се пръст.

— Ето там седи един стар приятел — каза той — Хотблек Десиато! Виждаш ли мъжа на платинената маса и с платинения костюм?

Зейфод се опита да проследи посоката, в която сочеше Фордовия пръст, но му се зави свят. Накрая го видя.

— А, да — каза той, но след миг се сети кой е всъщност. — Хей — възкликна той, — виж на това се вика супер велик мъж! По-велик и от най-великите! Като изключим мен, разбира се.

— Че кой е той? — попита Трилиън.

— Хотблек Десиато! — изненада се Зейфод. — Не го ли знаеш? Не си ли чувала за „Бедствен район“?

— Не — отговори Трилиън, която наистина не бе чувала.

— Най-великата — каза Форд, — най-шумната...

— Най-богатата — добави Зейфод.

— ... рок-група в историята на... — опита се да намери точната дума.

— ... в самата история — каза Зейфод.

— Не съм — каза Трилиън.

— Как така — каза Зейфод, — ето ни тук, на края на Вселената, а ти още сякаш не си живяла. Къде си била досега?

И той я поведе към масата, където сервитьорът отдавна ги очакваше. Артър ги последва, чувствайки се съвсем загубен и самотен.

Форд отцепи право през тълпата, за да поднови едно старо познанство.

— Хей, въъ, Хотблек — извика той, — как си, кво правиш? Страшно се радвам, че те виждам, братче. Вдигаш ли още шум?

Изглеждаш много добре, много, ама много дебел и вкиснат. Страшен си!

Тупна мъжа по гърба и леко се учуди, когато онзи изобщо не реагира. Но Пангалактическите гаргаробластери, които се плискаха в него, му нашепваха да продължи нататък.

— Помниш ли доброто старо време? — каза той. — Славно си живеехме, нали? Бистрото на Катилите помниш ли? А универмага „Гръцмуля на Слим“? Клуба на грешните къркачи? Чудесни дни, а?

Хотблек Десиато не изрази мнение по въпроса дали това са били чудесни дни или не. Но Форд не се смути.

— И когато нямахме какво да ядем, се представяхме за санитарни инспектори, това помниш ли? И обикаляхме заведенията за ядене и пиене наред, а? Докато накрая получихме хранително отравяне. А дългите нощи, прекарани в сладки приказки и пиене в онази смърдяща квартира над Кафе Клоака в град Гретхен, Нови Бетел? Ти все се усамотяваше в другата стая, дрънкаше на своята аджуитара и се опитваше да пишеш песни, които всички мразеха. Ти викаше, че не те интересува, а ние викахме, че нас ни интересува, защото страшно ги мразим — очите на Форд бяха започнали да се навлажняват. — Ти викаше, че не искаш да ставаш звезда — продължи той, потънал в носталгия, — защото презираш бълващата звезди система. А ние ти викахме — Хадра, Сулиджуу и аз, — че нямаш друг избор. А сега какво? Сега сам КУПУВАШ звездни системи!

Той се обърна и призова за внимание близките маси.

— Ето — каза той — един човек, който КУПУВА звездни системи!

Хотблек Десиато не направи опит да потвърди или отрече този факт и интересът на случайната му публика бързо изчезна.

— Струва ми се, че някой се е напил — измърмори едно мораво храстовидно същество в чашата си с вино.

Форд се олюля леко и се отпусна тежко в стола срещу Хотблек Десиато.

— Какъв беше онзи номер, дето го правеше? — каза той, посегна неблагоприятно да се опре на една бутилка и я разля, но по някаква случайност право в една чаша наблизко. И за да не отиде на вятъра щастливият завършек на злополучния му жест, изпразни чашата.

— Онзи наистина страшен номер — продължи той, — сещаш ли се? „Буъм! Буъм! Бъдърр!“ или нещо подобно. Когато го изпълняваш на сцената, свършва с това, че корабът се блъска право в слънцето. И ти наистина го правеше!

Форд блъсна с юмрук дланта на другата си ръка, за да поясни нагледно този подвиг. Отново катурна бутилката.

— Кораб! Слънце! Дум, тряс! — извика той. — И никакви лазерни ефекти и тем подобни! Ти и твоите момчета правите истински слънчеви избухвания, истински загар. И наистина ужасни песни.

Очите му проследиха струйката течност, която гълголеше от бутилката върху масата. Трябва нещо да се направи... помисли си Форд.

— Хей, искаш ли една чашка? — попита той.

Едва сега упоеното му съзнание регистрира факта, че нещо не е наред, че нещо ѝ липсва на тази мила среща и че липсващото нещо е свързано по някакъв начин с това, че седящият срещу него дебел мъж с платинен костюм и сребърна шапка все още не е казал „Здравей, Форд“ или „Страшно се радвам да те видя след толкова време“, или каквото и да е друго. А да не говорим, че изобщо не бе и помръднал.

— Хотблек? — каза Форд.

Една огромна тежка ръка се стовари отзад върху рамото му и го изблъска настрана. Той се свлече трмаво от стола си и погледна нагоре, за да види на кого е тази груба ръка. Не бе трудно да се забележи кой е собственикът ѝ, защото беше около седем фута висок и при това доста солидно сложен. Всъщност външният му вид силно напомняше кожен диван — лъскав, със заоблени форми и добре тапициран. Костюмът, в който бе напъхано тялото на мъжа, изглеждаше така, сякаш единствената му цел бе да демонстрира колко е трудно да се натика едно такова тяло в костюм. Лицето му приличаше на портокалова кора и имаше цвят на ябълка, но тук свършваше приликата му със сладките неща.

— Малкия... — каза мъжът с глас, който сякаш доста се бе мъчил в гърдите му, преди да излезе от устата.

— Тъъ, да? — каза Форд с разговорен тон.

Изправи се с мъка на краката си и с разочарование откри, че върхът на главата му не се издига много над корема на мъжа.

— Чупката — каза мъжът.

— О, така ли? — каза Форд, чудейки се дали постъпва много разумно. — Че кой сте вие?

Мъжът се позамисли. Не бе свикнал да му задават подобни въпроси. Въпреки това успя да скалъпи набързо един отговор.

— Аз съм този, който ти казва да се чупиш — каза той, — преди да ти е счупил кокалите.

— Вижте какво — започна Форд плахо: много му се щеше главата му да спре да се върти, да се проясни и да се справи с тази ситуация — вижте — продължи той, — аз съм един от най-старите приятели на Хотблек, а...

Хвърли поглед към Хотблек Десиато, който дори и не бе мигнал още.

— ... а... — отново каза Форд като се чудеше как е най-удачно да продължи след това „а“.

Огромният мъж бързо сътвори цяло изречение, което да върви след „а“-то и го изрече на глас.

— А пък аз съм телохранителят на мистър Десиато — гласеше то — и отговарям за неговото тяло, но за твоето не отговарям, затова го разкарай оттука, преди да му се е случило нещо.

— Ама чакайте малко — каза Форд.

— Никакво ама! — изрева телохранителят. — Никакво чакане! Мистър Десиато с никого не разговаря!

— А защо не го оставите сам да каже какво мисли по въпроса? — попита Форд.

— Той с никого не разговаря! — крещи телохранителят.

Форд хвърли още един тревожен поглед към Хотблек и бе принуден да признае пред себе си, че фактите бяха на страната на телохранителя. Дори и следа нямаше от каквото а да е раздвижване, а камо ли от някакъв особен интерес към съдбата на Форд.

— Защо? — попита Форд. — Какво му има?

Телохранителят му обясни някои работи.

ГЛАВА XVII

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ изтъква, че „Бедствен район“ — една плутониева рок-група от Гагракака — са не само най-шумната рок-група в Галактиката, но са и най-шумното нещо въобще. Редовните посетители на техните концерти твърдят, че музиката им се възприема най-добре от вътрешността на як бетонен бункер на около тридесет и седем мили от сцената. А самите музиканти свирят на инструментите си чрез дистанционно управление, затворени в звукоизолиран кораб, който кръжи в орбита около планетата — или най-често, около съвсем друга планета.

Общо взето, песните им са много простички и най-често експлоатират познатата тема как едно момче среща едно момиче под сребрилата луна, която после експлоадира по все още неизследвани причини.

Много светове вече са забранили техните изпълнения, някои по естетически съображения, но най-често заради това, че озвучителната система на групата нарушава местните договори за ограничаване на стратегическите оръжия.

Това обаче не пречи на техните печалби да надхвърлят пределите на чистата математика, техният главен специалист по теоретично счетоводство наскоро бе назначен за професор по неоматематика в Максимегалонския университет заради заслугите му в областта на Общата и Частна теория на данъчните декларации на „Бедствен район“, където доказва, че цялата структура на континуума на космическото време е не просто крива, а тотално изкривена.

Залитайки, Форд тръгна към масата, където Зейфод, Артър и Трилийн седяха и чакаха да започне веселата част.

— Трябва да хапна нещо — каза Форд.

— Здравсти, Форд — каза Зейфод. — Поприказва ли с оня приятел, дето дига страшна врява?

Форд поклати глава неопределено.

— С Хотблек ли? Ами да, имаше нещо такова.

— Какво ти каза?

— Нищо особено. Той е... въъ...

— Да?

— Решил е да бъде мъртъв една година заради данъците. Трябва да седна.

И седна.

Сервитьорът се приближи към тях.

— Ще желаете ли да видите менюто? — попита той. — Или предпочитате да се срещнете със специалистета на деня?

— Хъ? — каза Форд.

— Хъ? — каза Артър.

— Хъ? — каза Трилиън.

— Чудесно — каза Зейфод. — Дай да го видим.

В една малка стаичка в едно от крилата на ресторантския комплекс един висок и слаб като върлина човек повдигна края на завесата и остана лице срещу лице със забвението.

Лицето му не бе от красивите, може би защото забвението прекалено често го бе спохождало. Като начало то беше прекалено дълго, очите прекалено хлътнали в орбитите, бузите прекалено мършави, устните му бяха прекалено тънки и дълги, а когато се разтваряха, разкриваха два реда зъби, които твърде много приличаха на току-що измит еркереен прозорец. Ръцете, които придържаха завесата, също бяха дълги и тънки и студени. Сега докосваха леко гънките на завесата, но оставяха впечатлението, че ако не бди над тях като орел, те ще се измъкнат сами някъде и ще направят нещо отвратително в някой тъмен ъгъл.

Мъжът пусна завесата и зловещата светлина, която бе играла върху лицето му, отиде да играе на някое по-здравословно място. Започна да шари из малката си стая като богомолка, излязла на вечерен лов, и накрая се настани върху един разклатен стол до сгъваема маса, където прелисти няколко листа с анекдоти.

Прозвуча звънец.

Бутна настрана тънкия свитък изписани листа и се изправи. Прекара вяло ръце по част от милиона пъстроцветни паети, с които бе украсено самото му, и излезе през вратата.

В Ресторанта светлините бавно угаснаха, оркестърът ускори темпото, самотен лъч от прожектор проряза мрака и освети стълбището, което водеше към средата на сцената.

Нагоре по стълбите се понесе високата фигура на блестящо облечен човек. Втурна се на сцената, изтича леко до микрофона, взе го от стойката с един замах на дългите си и тънки ръце и остана така известно време, като се кланяше наляво и надясно и приемаше овациите на публиката с широка като еркереи прозорец усмивка. Махна с ръка на приятелите си сред публиката, макар че такива там нямаше, и изчака аплодисментите да стихнат.

Вдигна ръка и разтегна устните си в усмивка, която не само стигаше от ухо до ухо, но сякаш и излизаше малко извън чертите на лицето му.

— Благодаря ви, дами и господа! — извика той. — Благодаря ви! Много ви благодаря.

Огледа ги с искрящ поглед.

— Дами и господа — започна той, — Вселената такава, каквато я познаваме, е просъществувала повече от сто и седемдесет хиляди милиона милиарда години и ще загине след малко повече от половин час. И така, добре дошли на всички в Милиуейз, Ресторанта „На края на Вселената“!

С един добре пресметнат жест предизвика нов взрив от овации. С още един жест ги прекъсна.

— Тази вечер домакин на програмата ще бъда аз — каза той. — Името ми е Макс Коурдълпийн... (Всички го знаеха, защото изпълнението му бе известно из цялата Галактика, но го обяви заради новия изблик на овации, които то предизвика и които той прие със скромна усмивка и възпиращ жест)... и току-що пристигам направо от съвсем, съвсем друг Край на Времето, където водих програмата в Бар „Големия взрив“, и искам да ви уверя, дами и господа, че там прекарахме много интересна вечер. А сега ще бъда с вас до края на това историческо събитие, Края на самата История!

Поредният взрив от аплодисменти бързо затихна, когато светлината съвсем намаля. На всички маси едновременно и от само себе си пламнаха свещи и това предизвика леко ахване в залата. Хиляди малки, трепкащи светлилки обгърнаха всички вечерящи и по тях интимно заиграха безбройни сенки. Вълна от трепетна възбуда премина през притъмнелия Ресторант, когато огромният златен купол над главите им започна съвсем бавно да изгубва блясък, притъмнява и угасва.

Макс продължи да говори с приглушен глас.

— И така, дами и господа — зашепна той, — свещите са запалени, оркестърът тихо свири и като гледам как куполът от силово поле над нас гасне и става прозрачен, разкривайки едно тъмно и гнетящо небе, натежало от прастарата, достигнала предела си светлина на моравите, набъбнали звезди, си мисля, че тази вечер ще станем свидетели на един приказен апокалипсис!

Дори и нежната музика заглъхна вече. Потрес и изумление обзе всички, които досега не бяха виждали тази гледка.

Върху тях се лееше чудовищна, зловеща светлина:

— отвратителна светлина.

— гореща, убийствена светлина

— светлина, от която и адът би станал по-грозен.

Настъпваше краят на Вселената.

В продължение на няколко безкрайни секунди Ресторантът се люшка насам-натам из бушуващата пустош. След това Макс отново заговори.

— За онези от вас, които все още хранят някаква надежда, че ще видят светлика в края на тунела — каза той, — ето я истината.

Оркестърът отново засвири.

— Благодаря ви, дами и господа — извика Макс. — След минута ще бъда отново при вас, а дотогава ви оставям във вещите ръце на мистър Рег Вандала и неговия състав „Катаклизми“. Аплодисменти, дами и господа, за Рег и неговите момчета!

Страхотният хаос в небесата продължаваше.

Публиката колебливо изръкопляска, но след минута-две вече се водеха нормални разговори. Макс започна обиколката си сред масите, като пускаше шеги наляво и надясно и сам се заливаше в гръмогласен смях — изкарваше си хляба човекът.

До масата на Зейфод Бийблброкс се приближи едно голямо млекодайно животно от рода на говедата — едро, добре угоено и охранено четириногло, с огромни влажни очи, малки рога и с една почти подкупваща усмивка на устните си.

— Добър вечер — измуча то и се отпусна тежко на бутовете си. — Аз съм Специалитетът на деня. Мога ли да ви препоръчам някои части на тялото си?

Изгрухтя и примлясна няколко пъти, намести се по-удобно на задните си части и се загледа спокойно в клиентите.

Думите му предизвикаха изумление и смут у Артър и Трилиън, безразличие у Форд Префект и остро чувство на глад у Зейфод Бийблброкс.

— Може би парче от моята плешка? — предложи животното. — Задушено в бяло вино?

— Тъъ, ВАШАТА плешка? — прошепна Артър ужасено.

— Естествено, че моята, сър — изпръхтя доволно животното, — как мога да предлагам чужди плешки.

Зейфод скочи на крака и започна да ръчка и опипва плешката на животното с разбиране.

— Бутът ми също е много хубав — гордо заяви животното. — Правих специални упражнения и се храних с много зърно, за да е месото му сочно и хубаво.

Уригна се леко, примлясна и започна да преживя. Като сдъвка храната, отново я глътна.

— Или може би предпочитате нещо печено на фурна? — добави то.

— Да не искате да кажете, че това животно наистина иска да го изядем? — прошепна Трилиън на Форд.

— Аз ли? — каза Форд с безжизнен израз в очите. — Аз нищо не искам да кажа.

— Това е направо ужасно — възкликна Артър, — най-отвратителното нещо, което някога съм чувал.

— Какво те тревожи, землянино? — попита Зейфод, като насочи вниманието си към огромния бут на животното.

— Просто не мога да ям от животно, което стои пред мен и ме кани да го изям — каза Артър. — Жестоко е.

— А по-добре ли е да ядеш от животно, което не иска да бъде изядено? — каза Зейфод.

— Не е в това работата — възрази Артър. Но сетне се замисли. — Добре — каза той, — може и в това да е работата. Но все едно, сега няма да го мисля. Просто ще... въз...

Вселената вилнееше около него в предсмъртна агония.

— Мисля, че ще си взема само една зелена салата — измърмори той.

— Позволете ми да ви посъветвам да опитате черния ми дроб — обърна се животното към него. — Трябва да е станал много апетитен и крехък, месеци наред се тъпча насила.

— Само зелена салата — заяви твърдо Артър.

— Само зелена салата? — попита животното, като ококори неодобрително очи.

— Да не искате да кажете — рече му Артър, — че не бива да си взема зелена салата?

— Знаете ли — отвърна животното, — познавам много зеленчуци, които са категорични по този въпрос. Ето защо се реши веднъж завинаги да се сложи край на този заплетен проблем, като се създаде животно, което наистина желае да бъде изядено и е способно да го заяви ясно и убедително. И ето ме пред вас.

Насили се и успя да направи лек поклон.

— Чаша вода, ако обичате — каза Артър.

— Вижте какво — каза Зейфод, — ние искаме да се наядем, а не да водим кулинарни спорове. Четири пържоли алангле, ако обичате, и по-бързо. Не сме яли от петстотин седемдесет и шест милиарда години.

Животното се изправи тежко на крака. Измуча слабо.

— Позволете ми, сър, да ви поздравя за мъдрия избор. Наистина е много добър — каза то. — Ей сега ще отида и ще се застрелям.

Обърна се и смигна приятелски на Артър.

— Не се тревожете, сър — каза му то, — ще го направя по най-чуждан начин...

И без да бърза, тръгна, клатушкайки се, към кухнята.

Само след няколко минути сервитьорът пристигна с четири огромни димящи пържоли. Зейфод и Форд веднага и без никакво

колебание се нахвърлиха лакомо върху своите. Трилиън постоя малко, после сви рамене и започна да яде.

Артър зяпаше в чинията си с чувството, че му се повдига.

— Хей, землянино — каза Зейфод със злобна усмивка върху лицето, което не дъвчеше, — какво те яде?

Оркестърът продължаваше да свири.

В целия Ресторант хората и нещата се забавляваха и разговаряха. Във въздуха се носеха приказки за това или онова, а също и смесените ухания на екзотични растения, фантастични ястия и коварни вина. На разстояние безброй мили околоръст космическият катаклизъм набираше мощ към една поразителна кулминация. Поглеждайки часовника си, Макс демонстративно се върна на сцената.

— А сега, дами и господа — сияеше той, — забавлявате ли се чудесно за последен път?

— Да — извикаха онези, които са от хората, дето викат „да“, когато комиците ги питат дали се забавляват чудесно.

— Това е прекрасно — разпалваше се Макс, — наистина прекрасно. И така, към нас се носят фотонните урагани, събират се и се развихрят, готови да разкъсат последното от горещите червени слънца, затова се отпуснете удобно назад и заедно с мен се порадвайте на това, което, знам, ще бъде за всички нас едно изключително вълнуващо и най-последно преживяване.

Спря да говори и обхвана публиката с искрящ поглед.

— Повярвайте ми, дами и господа — продължи той, — тук няма вече предпоследно.

Отново млъкна. Тази вечер идеално бе разчел времето си. Вече толкова пъти бе изнасял този спектакъл, нощ след нощ. Не че думата НОЩ имаше някакъв смисъл тук, където времето бе стигнало предела си. Съществуваше само едно безкрайно повторение на сетния миг — Ресторантът се люшваше бавно напред, преминаваше отвъд най-крайната межда на времето и пак се връщаше обратно. Но тази „нощ“ бе особено добър и публиката се гърчеше в дланта на хилавата му ръка. Гласът му се сниши. Трябваше да се напрягат, за да го чуват.

— Това — каза той — е абсолютният край, окончателната и съкрушителна разруха, в която цялата величествена необятност на мирозданието ще намери своя край. Това, дами и господа, е пословичното „то“.

Гласът му още повече се сниши. В настъпилата тишина дори и една муха не би посмяла да се прокашля.

— След това — продължи той — няма нищо. Пустош. Празнота. Забвение. Абсолютно нищо...

Очите му пак заискриха — а може би блеснаха?

— Нищо... освен, разбира се, десерта и подобрани алдебарански ликьори!

Оркестърът постави музикален акцент на думите му. Излишно беше — един артист от неговия калибър нямаше нужда от подобни ефекти. Можеше да си играе с публиката така лесно, както се свири на познат музикален инструмент. Всички се смееха с облекчение. Продължи нататък.

— И поне веднъж — извика той весело — няма защо да се безпокоите, че сутринта ще ви боли главата — защото не ще има повече сутрини!

Усмихна се лъчезарно на своята щастлива, смееща се публика. Погледна нагоре към небето, което всяка вечер преживяваше все същия смъртен час, но погледът му се спря върху него само за частица от секундата. Имаше му доверие, че ще си свърши работата както трябва и това бе доверието, което един професионалист изпитва към друг.

— А сега — каза той, като запристъпва театрално по сцената — с риск да поразвалим малко прекрасното чувство на безсилие и обреченост, царящо тук тази вечер, бих желал да поздравя някои от нашите гости.

Измъкна едно листче от джоба си и продължи:

— Има ли тук — вдигна ръка, за да възпре оваците, — има ли тук група от членовете на бридж-клуба на Занселкватор фламарион, находящ се отвъд Кварнския вихровакуум? Тука ли са?

В дъното на залата прозвучаха възторжени аплодисменти, но той се престори, че не ги чува. Заозърта се, сякаш се опитваше да ги открие.

— Тука ли са? — попита отново, за да предизвика още по-бурни аплодисменти.

И ги получи, както винаги.

— А, ето ги там. Е, момчета, последен анонс — и никакви шашми. Не забравяйте, че това е един много тържествен миг.

Жадно изгълта избухналия смях.

— А има ли тука, има ли тука... група младши божества от Асгардските селения?

В далечината, откъм дясната му страна, изтрещя гръм и над сцената се изви светкавица. Неколцина космати мъже с шлемове на главите и много самодоволен вид вдигнаха чаши към него.

Минали величия, помисли си той.

— По-внимателно със спусъка, сър — подвикна им той.

Отново пуснаха в ход светкавицата. Макс ги удостои с крива усмивка.

— А сега е ред — продължи той, — а сега е ред на група млади консерватори от Сириус В. Тука ли са?

Компанията от елегантно облечени млади кучета престанаха да се замерят с хляб и започнаха да хвърлят хляб на сцената. Квичаха и джавкаха неразбираемо.

— Ами да — каза Макс, — вие сте виновни за всичко това. Осъзнавате го, нали?

— И накрая — обяви Макс, като усмири публиката и придаде на лицето си сериозен израз, — тази вечер сред нас са и група верующи, при това много благочестиви верующи, принадлежащи към Църквата на Второто пришествие на Великия пророк Заркуон.

Бяха около двадесетина на брой и седяха в самия край на залата — облечени бяха аскетично, притеснено сърбаха минерална вода и стояха настрана от всеобщото веселие. Запримигаха неодобрително, когато лъчът на прожектора попадна върху тях.

— Ето ги там — извика Макс, — седят и търпеливо чакат. Той ви каза, че пак ще дойде, но мина толкова време, а него все го няма. Но да се надяваме, момчета, че вече тича насам, защото му остават още само осем минути!

Групата последователи на Заркуон продължиха да седят неподвижно, решени да устоят на вълните от безпощаден смях, които ги заливаха.

Макс укроти публиката си.

— Но край на шегите, приятели, край на шегите. Не исках да ви обидя, наистина. Знам, че не бива да се глумим със съкровенията религиозни чувства на хората, затова предлагам да уважим с ръкопляскане Великия пророк Заркуон...

Публиката заръкопляска почитателно.

— ... където и да се намира той!

Изпрати въздушна целувка към групата мъже с каменни лица и се върна в средата на сцената.

Придърпа един висок стол и се настани върху него.

— Много се радвам — продължи да бърбри той, — че виждам толкова много хора тук тази вечер. Това е прекрасно, нали? Да, наистина е прекрасно. Защото знам, че мнозина от вас идват тук отново и отново и намирам това за чудесно. Наистина е чудесно да дойдеш, да видиш окончателния край на всичко и после да се върнеш обратно у дома в своето собствено време... да създадеш семейство, да се бориш за ново и по-добро общество, да водиш ужасни войни в името на това, което вярваш, че е правдата... Човек наистина започва да гледа с упование в бъдещето на всичко живо. За жалост обаче — той махна с ръка към беснеещия хаос над и около тях — ние всички знаем, че бъдеще няма...

Артър се обърна към Форд (все още не бе успял да осмисли какво представлява това място).

— Виж какво, ако настъпи краят на Вселената, няма ли... и ние да си отидем с нея?

Форд го изгледа с поглед, който бе на три Пангалактически гаргаробластера — с други думи, с доста премерен поглед.

— Не — отвърна той. — Слушай — продължи, — щом влезе в тази кръчма, човек попада в някаква фантастична, създадена чрез силово поле крива на времето. Или поне така мисля.

— Аха — каза Артър и отново насочи вниманието си към супата, която бе успял да получи от сервитьора вместо пържолата си.

— Гледай — каза Форд. — Ще ти покажа.

Грабна една салфетка от масата и направи отчаян опит да я разгъне.

— Гледай — повтори той, — представи си, че тази салфетка е темпоралната Вселена. Ясно? И че тази лъжица е трансформационният модул на кривата на времето...

Доста се измъчи, докато изговори последните няколко думи, затова Артър го прекъсна с неохота.

— Това е лъжицата, с която се хранех — каза той.

— Добре — каза Форд, — представи си, че ТАЗИ лъжица — откри една малка дървена лъжичка върху табличката с подправки и сосове, — че тази лъжица — но се оказа, че е невъзможно да я вдигне, — не, по-добре тази вилица...

— Хей, я да ми оставиш вилицата! — изръмжа Зейфод.

— Добре — каза Форд, — добре, добре. Защо да не допуснем... защо да не допуснем, че тази чаша с вино е темпоралната Вселена...

— Коя, тази ли, дето току-що събори на пода?

— Аз ли го направих?

— Да.

— Добре — каза Форд, — забрави го. Думата ми беше... думата ми беше... слушай, ти знаеш ли, ти знаеш ли как поначало е била създадена Вселената?

— Може и да не знам — отговори Артър, който вече съжеляваше, че е подхванал тази тема.

— Добре — каза Форд, — сега си представи следното. Вземаш една вана. Слушаш ли ме? Една голяма, кръгла вана. От абаносово дърво.

— Че откъде ще я взема? — каза Артър. — Вогоните разрушиха Хародз.

— Няма значение.

— Все туй повтаряш.

— Слушай сега.

— Добре.

— Вземаш тази вана, нали така? Представи си, че я имаш тази вана. И е направена от абаносово дърво. И е конусообразна.

— Конусообразна ли? — учуди се Артър. — Че каква...

— Шшшт! — каза Форд. — Конусообразна е. И така, вземаш тази вана и я напълваш с много ситен бял пясък. Или захар. Много ситен бял пясък или захар. С каквото и да е. Няма значение. Най-добре със захар. И когато се напълни, махаш запушалката... слушаш ли ме?

— Слушам.

— Махаш запушалката и тя започва да се сипе, нали разбираш, започва да се сипе през дупката.

— Разбирам.

— Не разбираш. Нищо не разбираш. Още не съм стигнал до най-интересното. Искаш ли да го чуеш?

— Искам.

— Ще ти кажа кое е най-интересното.

Форд се замисли за момент, опитвайки се да си спомни кое беше най-интересното.

— Най-интересното — продължи той — е следното. Всичко това се филмира.

— Интересно — съгласи се Артър.

— Вземаш една кинокамера и филмираш това, което става.

— Интересно.

— Това не е най-интересното. Сега вече се сещам кое беше най-интересното. Най-интересното е, че след това слагаш филма в прожекционния апарат... отзад напред!

— Отзад напред?

— Да. Това, че го слагаш отзад напред, е определено най-интересното. След това просто сядаш и гледаш как всичко се връща нагоре през дупката и изпълва ваната. Сега разбра ли?

— И така ли се е появила Вселената? — попита Артър.

— Не — отговори Форд. — Но е много приятно средство за разтоварване.

Посегна към чашата си с вино.

— Къде ми е чашата с вино? — попита той.

— На пода.

— А-а-а.

Форд бутна стола си назад, за да види къде е, и се блъсна в дребния зелен сервитьор, който идваше към тяхната маса с портативен телефон в ръка.

Форд се извини на сервитьора, като обясни, че е страшно пиан.

Сервитьорът му каза, че това няма значение и че го разбира много добре.

Форд поблагодари на сервитьора за разбирането, което прояви, опита се да отдаде чест, но ръката му се размина с главата с около шест инча и той се свлече под масата.

— Мистър Зейфод Бийблброкс? — попита сервитьорът.

— Тъъ, да? — каза Зейфод, като надигна глава от третата си пържола.

— Търсят ви по телефона.

— Хей, какво рече?

— Търсят ви по телефона, сър.

— Мен? Тук? Но кой знае, че съм тук?

Едната от главите му започна да се чуди. Другата дъвчеше с наслада храната, с която не спираше да се тъпче.

— Нали ще ме извините, че продължавам да се храня? — каза дъвчещата глава, без да спира да дъвче.

Толкова много хора го преследваха сега, че им изгуби края. Не трябваше да влиза в ресторанта по този очебиен начин. Но защо пък не, по дяволите, помисли си той. Как е възможно човек да се забавлява, ако никой не го гледа?

— Вероятно някой от присъстващите те е издал на Галактическата полиция — каза Трилиън. — Всички те видяха да влизаш.

— Да не искаш да кажеш, че искат да ме арестуват по телефона? — каза Зейфод. — Може пък и така да е. Ставам доста опасен, когато ме притиснат до стената.

— Да — каза един глас изпод масата, — излъчваш толкова страх, че поразяваш всичко наоколо.

— Хей, какво става? Това да не е денят на Страшния съд? — изръмжа Зейфод.

— Ама и това ли ще видим? — попита Артър плахо.

— Аз за никъде не бързам — смотолеви Зейфод. — Хей, кой може да ме търси по телефона? — скрита Форд под масата. — Хайде, приятел, излизай — каза му той, — може да имам нужда от тебе.

— Нямам честта — каза сервитьорът — да познавам металния господин, за когото става дума, сър...

— Металния?

— Да, сър.

— Метален ли каза?

— Да, сър. Казах, че нямам честта да познавам въпросния метален господин...

— Добре, продължавай.

— Но доколкото ми е известно, той очаква вашето завръщане от много хилядолетия. Изглежда, че доста набързо сте заминали оттука.

— ЗАМИНАЛИ оттука? — удиви се Зейфод. — Я не се прави на интересен! Че ние току-що пристигнахме тука!

— Това е така, сър — упорстваше сервитьорът, — но преди да пристигнете тука, сър, изглежда, сте заминали оттука.

Зейфод се замисли над това с едната си глава, после и с другата.

— Искаш да кажеш — продума той, — че преди да пристигнем тука, ние сме заминали оттука?

„Чака ме една трудна нощ“, помисли си сервитьорът.

— Точно така, сър — отговори той.

— Кажете на психоаналитика си да ти взема допълнително за опасен труд — посъветва го Зейфод.

— Не, чакай малко — обади се Форд, като отново се появи изпод масата. — Къде по-точно се намираме?

— Ако трябва да бъде абсолютно точен, сър, на Фрогстар, Свят В.

— Но ние току-що заминахме оттам — взмути се Зейфод. — Заминахме оттам и дойдохме в Ресторант „На края на Вселената.“

— Да, сър — каза сервитьорът, усещайки, че финалът е вече близо и победата ще е негова, — единият е построен върху останките на другия.

— Ооо — каза Артър прозорливо, — значи сме пътували във времето, но не и в пространството.

— Слушай, полуеволюирала човекоподобна маймуно — сръза го Зейфод, — защо не идеш да се качиш на някое дърво?

Артър се наежи.

— А ти върви да си блъснеш главите една в друга, четириоко чудовище такова — посъветва го той.

— Знаете ли, сър — обърна се сервитьорът към Зейфод, — вашата маймуна ме е разбрала правилно.

Артър започна да заеква от бяс и не успя да каже нищо обидно, нито пък свързано.

— Направили сте скок напред от... струва ми се, петстотин седемдесет и шест милиарда години, без да се помръднете от мястото си — поясни сервитьорът с усмивка. Изпитваше прекрасното чувство, че най-сетне е успял да се наложи, и то при нищожни шансове за успех.

— Ами да! — извика Зейфод. — Сега го разбрах. Заповядах на компютъра да ни закара до най-близкото заведение за обществено хранене и той е сторил точно това. Като изключим тези петстотин

седемдесет и шест милиарда години, ние изобщо не сме се помръдвали. Много умно от негова страна.

Всички се съгласиха, че е много умно от негова страна.

— Но кой е — каза Зейфод — този образ, дето ме търси по телефона?

— Абе какво стана с Марвин? — попита Трилиън.

Зейфод плесна с ръце главите си.

— Андроида параноид! Оставих го да се вайка на Фрогстар, Свят В.

— Кога беше това?

— Ами, въъ, преди, струва ми се, петстотин седемдесет и шест милиарда години — отвърна Зейфод. — Хей, въъ, шефе, я ми подай жицата.

Веждите на дребния зелен сервитьор затанцуваха по челото му от объркване.

— Не ви разбрах, сър? — смотолеви той.

— Телефона, келнер — каза Зейфод и го грабна от ръката му. — Тюю, толкова сте изостанали тука, че се чудя как ви има още.

— Да, сър.

— Хей, Марвин, ти ли си? — извика Зейфод в слушалката. — Как си, момчето ми?

Настъпи дълго мълчание, преди да се чуе един глух, тънък глас.

— Би трябвало да знаете, че се чувствам много потиснат — каза гласът.

Зейфод закри слушалката с ръка.

— Марвин е — обяви той.

— Хей, Марвин — продължи той по телефона, — тука е страшно весело. Ядене, пиене, малко лични обиди и Вселената пред изфиряване. Къде мога да те намеря?

Отново настъпи мълчание.

— Не е необходимо да се преструвате, че се интересувате от мене — каза Марвин накрая. — Много добре знам, че съм само един жалък робот.

— Окей, окей — каза Зейфод, — но къде си?

— „Включи на заден основния двигател, Марвин“, ето това чувам аз, „отвори входната камера номер три, Марвин. Марвин, би ли

могъл да вдигнеш онази хартийка?“ Мога ли да вдигна онази хартийка! Аз, дете имам мозък, голям като планета... а те ме карат да...

— Да, да — каза Зейфод със съчувствие, което изобщо не личеше.

— Но вече свикнах да ме унижават — не спираше да се окайва Марвин. — Мога дори да отида и да си пъкна главата в кофа с вода, ако искате. Искате ли да отида и си пъкна главата в кофа с вода? Приготвил съм една. Момент.

— Тъъ, хей, Марвин... — опита се да го спре Зейфод, но беше твърде късно.

От слушалката долитаха далечни тъжни подрънквания и бълбукания.

— Какво казва? — попита Трилиън.

— Нищо — отвърна Зейфод, — сега си мие главата.

— И така — заговори Марвин отново, като леко клокочеше, — надявам се, че съм ви доставил удоволствие...

— Да, да — каза Зейфод, — а сега би ли ми казал къде се намираш?

— На паркинга съм — каза Марвин.

— На паркинга ли? — изненада се Зейфод. — Какво правиш там?

— Паркирам коли, какво друго мога да правя на един паркинг?

— Добре, стой там, ей сега ще слезем.

С едно-единствено движение Зейфод скочи на крака, захвърли телефона и се подписа „Хотблек Десиато“ върху сметката.

— Хайде, момчета — каза той, — Марвин е на паркинга. Отиваме при него.

— Какво прави на паркинга? — попита Артър.

— Паркира коли, какво друго може да прави? Да вървим.

— Ами Края на Вселената? Ще изпуснем най-важния момент.

— Гледал съм го. Нищо не струва — каза Зейфод. — Просто един мялог.

— Какво?

— Обратното на голям взрив. Хайде, по-бързо.

Почти никой от останалите гости не им обърна внимание, когато се запромъкваха между масите към изхода. Очите им бяха приковани в ужасяващото небе.

— Едно интересно явление може да се наблюдава сега — говореше им Макс — в горния ляв квадрант на небосвода, където, ако се вгледате внимателно, ще видите как звездната система Хастромил се превръща в ултравиолетови пари. Има ли тук някой от Хастромил?

Някъде в дъното на залата се чуха един-два колебливи възгласа.

— Е, какво да се прави — каза Макс, като им се ухили весело, — сега е твърде късно да се притеснявате дали не сте забравили котлона включен.

ГЛАВА XVIII

Централното фоайе на Ресторанта беше почти празно, но въпреки това Форд успя да се провре през него.

Зейфод го хвана здраво за ръцете и го натика в една кабинка, поставена встрани от входа.

— Какво правиш с него? — попита Артър.

— Отрезвявам го — каза Зейфод и пусна една монета в апарата.

Засвяткаха лампички, развихриха се газове.

— Привет — каза Форд, когато след минута изскочи навън, — къде отиваме?

— Слизаме в паркинга. Хайде.

— А защо не използваме системите на персонала за телепортиране във времето — предложи Форд. — Веднага можем да се върнем на „Златно сърце“.

— Да, но нещо охладнях към този кораб. Зарниууп може да си го задържи. Не искам повече да играя по свирката му. Да видим какво ще намерим тука.

Едно щастливо Вертикално превозващо средство на Сириуската кибернетична корпорация ги свали дълбоко под основите на Ресторанта. Със задоволство забелязаха, че злосторници го бяха повредили и не правеше опити да ги ощастливява, докато ги смъква надолу.

В дъното на шахтата вратите на асансьора се отвориха и в лицето ги блъсна струя студен и застоял въздух.

Първото нещо, което видяха, след като излязоха от асансьора, бе една дълга бетонна стена с над петдесет врати — това бяха тоалетните за петдесетте основни форми на живот. И въпреки това, като всеки друг паркинг в Галактиката, в цялата история на паркингите и този миришеше най-вече на липса на търпение.

Завиха покрай един ъгъл и попаднаха върху подвижна пътечка, която пресичаше огромно, разделено на клетки помещение, което се губеше в далечината.

Във всяка клетка се намираше по един космически кораб, собственост на някой от гостите на Ресторанта горе. Някои бяха малки, практични, серийно производство, други бяха огромни, лъскави кораби лимузини, скъпи играчки за богатите.

Очите на Зейфод заблестяха — може би от алчност, а може и от нещо друго, — когато минаваше покрай тях. Всъщност най-добре е да изясним този въпрос — очите му определено блестяха от алчност.

— Ето го — каза Трилиън — Марвин, там долу.

Погледнаха натам, накъдето тя сочеше. Едва различиха малката метална фигура, която вяло търкаше с парцал опашката на грамаден сребрист пътнически звездолет.

На равни интервали от двете страни на движещата се пътека широки прозрачни тръби отвеждаха към партерния етаж на паркинга. Зейфод направи крачка встрани от пътеката към една от тях и се спусна плавно надолу. Останалите го последваха. Когато по-късно си спомняше за този скок, Артър Дент си мислеше, че това е най-приятното преживяване по време на странствованията му из Галактиката.

— Хей, Марвин — извика Зейфод, крачейки към него. — Хей, много се радваме, че те виждаме, момчето ми.

Марвин се обърна и дотолкова, доколкото едно съвсем неподвижно метално лице е способно да изразява укор, неговото изразяваше точно това.

— Не ви вярвам — каза той, — никой никога не ми се радва.

— Както искаш — каза Зейфод и тръгна да оглежда корабите.

Форд го последва.

Само Трилиън и Артър отидоха при Марвин.

— Не, ние наистина се радваме — каза Трилиън и го потупа по онзи начин, който Марвин страшно мразеше. — Толкова време стоиш и ни чакаш.

— Петстотин седемдесет и шест милиарда три хиляди петстотин седемдесет и девет години — уточни Марвин. — Преброих ги.

— Е, вече сме тука — каза Трилиън, усецайки (съвсем уместно според Марвин), че това, което казва, е малко глупаво.

— Най-трудни бяха първите десет милиона години — каза Марвин. — Вторите десет милиона години също бяха най-тежки.

Третите десет милиона години съвсем не бяха приятни. След това тръгнаха надолу.

Направи пауза, продължила точно толкова, колкото е необходимо, за да ги накара да се почувстват задължени да кажат нещо, и тогава ги прекъсна.

— И това, което най-вече потиска човека при тази работа, са хората, които среща покрай нея — каза той и отново млъкна.

Трилиън се прокашля.

— А това...

— Най-интересния си разговор проведох преди около четиридесет милиона години — продължи Марвин.

Отново замълча.

— О, и...

— И то с един автомат за кафе.

Поизчака малко.

— Това е...

— Не ви е приятно да разговаряте с мен, нали? — заяви Марвин с глух, отчаян глас.

Трилиън му обърна гръб и заговори с Артър.

По-надолу в залата Форд Префект откри нещо, което веднага му грабна сърцето. Всъщност това бяха няколко такива неща.

— Зейфод — обади се тихо той, — погледни ги само тези малки звездни плъзгачи...

Зейфод ги погледна и хареса това, което видя.

Корабът, който в момента оглеждаха, в действителност беше доста малък, но необикновен — създаден най-вече за забавление на богатите хлапаци. Външно не представляваше кой знае какво. Много приличаше на хартиена стреличка, дълга около двадесет фута и направена от много тънко, но изключително здраво метално фолио. На опашката се намираще малка, хоризонтално разположена двуместна кабина. Оборудван бе с миниатюрен двигател с магическа тяга, който не можеше да развива големи скорости. Но това, което го правеше необикновен, беше неговият поглъщател на топлина.

Поглъщателят на топлина има маса от около две хиляди милиарда тона и е инсталиран в черна дупка, затворена в

електромагнитно поле. Този поглъщател на топлина, който е поставен в средната част на кораба, му позволява да се доближи на разстояние около пет мили до което и да е жълто слънце, където улавя някоя изригваща от повърхността му вълна и се понася върху нея.

Космическият сърфинг е един от най-екзотичните и вълнуващи спортове и тези, които се осмеляват и могат да си позволят да го практикуват, са сред най-прославените и фаворизирани мъже в Галактиката.

Разбира се, това е същевременно и един изумително опасен спорт — онези, които не загиват, докато летят, неизменно умират от сексуално изтощение по време на разгулните сбирки, организирани в клуб „Дедал“ веднага след завръщането им.

Форд и Зейфод позяпаха малко и отминаха нататък.

— Ами този хубавец — каза Форд, — виж го това звездно бъги с цвят на мандарин и с изрисуваните върху него черни слънца...

Звездното бъги също е малък кораб — всъщност името му е съвсем неудачно, защото изобщо не е пригодно да покорява междузвездни пространства. Служи предимно за прескачане от една планета на друга, но му е придаден спортен вид и е издокарано тъй, че да изглежда това, което не е. Но като форма беше много добре. Отминаха нататък.

Следващият беше един доста голям, дълъг тридесет метра кораб лимузина, очевидно създаден с една-единствена цел — да накара всеки, който го види, да се поболее от завист. И боядисването, и допълнителните украшения недвусмислено говореха: „Не само съм достатъчно богат да си го позволя този кораб, но съм и достатъчно богат, за да не го приемам сериозно.“ Той беше удивително грозен.

— Погледни го само — каза Зейфод. — Мултиструен кварков двигател, перспулексиви стъпала... Трябва да е правен от Лазлар Лирикон по поръчка.

Огледа го инч по инч.

— Да — каза той, — ето я емблемата. Инфрарозов гуцер върху неутроновата защитна обвивка на двигателя. Фабричната марка на Лазлар. Този човек няма срам.

— Веднъж ме изпревари един от тези кучи синове някъде към Мъглявината Аксел — каза Форд. — Движех се с пълна скорост, а това

чудо просто прелетя край мен, като двигателят му едва се чуваше. Просто невероятно.

Зейфод подсвирна одобрително.

— След десет секунди — продължи Форд — се блъсна право в третата луна на Джаглан Бета.

— Не думай!

— Иначе е страшен кораб. Прилича на риба, движи се като риба, управлява се като крава.

Форд заобиколи, за да го огледа и от другата страна.

— Хей, ела тука — извика той. — На тази страна е изрисувана голяма фреска. Избухващо слънце — емблемата на Бедствен район. Това трябва да е корабът на Хотблек. Голям щастливец излезе, старият му глупак. Нали знаеш, имат една ужасна песен, която завършва с това, че един специално построен за случая кораб се блъска в слънцето. Казват, че е поразително зрелище. Но сигурно скъпо им излизат тези кораби за еднократна употреба.

Вниманието на Зейфод обаче бе насочено другаде. Бе изцяло насочено към кораба, който се намираще до лимузината на Хотблек Десиато. И двете му уста зееха отворени.

— Това — каза той, — това... е вредно за очите...

Форд погледна нататък. Той също остана изумен.

Това бе кораб с изчистени, класически линии. Приличаше на сплескана съомга, беше двадесет ярда дълъг, идеално лъснат и гладък. Имаше едно нещо обаче, което го правеше забележителен.

— Толкова е... ЧЕРЕН! — промълви Форд Префект. — Очертанията му едва личат... светлината сякаш просто потъва в него!

Зейфод не реагира. Той просто се бе влюбил.

Чернотата на кораба бе толкова дълбока, че беше почти невъзможно да прецениш на какво разстояние се намиращ от него.

— Очите ти просто се плъзгат по него... — изуми се Форд.

Мигът бе вълнуващ. Форд прехапа устни.

Зейфод се приближи към него бавно, като човек, обладан от силно чувство — или по-точно, като човек, който силно желае да обладае нещо. Ръката му се протегна напред, за да го погали. Ръката му се спря. Ръката му отново се протегна напред, за да го погали. Ръката му отново се спря.

— Ела да прокараш ръка по тази повърхност — каза той с приглушен глас.

Форд се опита да прокара ръка по нея. Ръката му се спря.

— Не... не мога... — каза той.

— Видя ли — каза Зейфод, — липсва каквото и да е триене. Каква ли скорост развива...

Обърна се към Форд и го изгледа сериозно. Всъщност една от главите му направи това — другата продължи да съзерцава кораба със страхопочитание.

— Какво мислиш, Форд? — попита той.

— Искаш да кажеш... въз — Форд погледна назад през рамо, — искаш да кажеш, можем ли да си тръгнем с него? Смяташ ли, че е редно?

— Не.

— И аз не смятам.

— Но ще го направим, нали?

— А имаме ли друг избор?

Погледаха още малко, докато Зейфод рязко се окопоти и настрои за действие.

— Да се размърдаме — каза той. — След една-две минути Вселената ще избухне и всички гадняри ще се юрнат долу да си търсят буржоазо-мобилите.

— Зейфод — обади се Форд.

— Да?

— Как ще го направим?

— Много лесно — рече той и се обърна. — Марвин! — извика.

Бавно, мъчително и с милион малки подрънкващи и скрибуцащи звуци, които се бе научил да имитира, Марвин се завъртя, за да се отзове на повикването.

— Ела тука — каза Зейфод. — Имаме една работа за тебе.

Марвин се затътри към тях.

— Няма да ми достави никакво удоволствие — заяви той.

— Ще видиш, че ще ти достави — каза Зейфод възторжено. — Пред теб се открива един съвсем нов живот.

— Ох, още един ли? — простена Марвин.

— Млъкни и слушай! — сопна му се Зейфод. — Този път наистина ще има и силни усещания, и приключения, и фантастични

преживявания.

— Звучи ужасно — каза Марвин.

— Марвин! От теб искам само...

— Предполагам, че искате да ви отворя този кораб?

— Какво? Ъъ... да. Точно така — промълви Зейфод неспокойно. Най-малко три от очите му бяха вече приковани върху входа. Нямаше никакво време за губене.

— По-добре направо да ми бяхте заповядали, вместо да се опитвате да ме ентусиазирате — рече Марвин, — защото не можете.

След това се приближи до кораба, докосна го и един от люковете се отвори.

Форд и Зейфод втренчиха поглед в отвора.

— Не ми благодарете — каза Марвин. — О, ама вие и не възнамерявате.

И той се затътри обратно към мястото си.

Артър и Трилиън ги заобиколиха.

— Какво става? — попита Артър.

— Погледни това — каза Форд. — Погледни вътрешността на този кораб.

— Става все по-странно и по-странно — прошепна Зейфод.

— Всичко е черно — каза Форд. — Всичко в него е свършено черно.

В Ресторанта нещата бързо приближаваха онзи миг, след който нямаше да има други мигове.

Всички очи бяха вперени в купола, освен тези на телохранителя на Хотблек Десиато, които бяха вторачени в Хотблек, и тези на самия Хотблек Десиато, които телохранителят бе затворил от уважение към него.

Телохранителят се наведе напред през масата. Ако Хотблек Десиато беше жив, навярно щеше да сметне, че това е удобен момент да се облегне назад или дори да отиде на една кратка разходка. Телохранителят му не беше от хората, които стават по-симпатични отблизо. Поради злополучното си състояние обаче Хотблек Десиато не се помръдна от мястото си.

— Мистър Десиато? Сър? — прошепна телохранителят.

Колчем проговореше, мускулите от двете страни на устата му сякаш се покатерваха един върху друг, за да не възпрепятстват процеса на говорене.

— Мистър Десиато? Чувате ли ме?

Съвсем естествено Хотблек Десиато нищо не отговори.

— Хотблек? — изсъска телохранителят.

И отново съвсем естествено Хотблек Десиато нищо не каза. Свръхестествено обаче все пак реагира.

На масата пред него една винена чаша започна да звънти и една вилица се издигна около инч, и почука по чашата. След това отново се върна на масата.

Телохранителят изгрухтя доволно.

— Време е да тръгваме, мистър Десиато — измърмори телохранителят. — Не ми се ще да се блъскаме в навалищата, особено във вашето състояние. Трябва да сте свеж и отпочинал за следващия си концерт. Имаше страшно много публика за него. Една от най-добрите. На Какрафон. Преди петстотин седемдесет и шест милиарда и два милиона години. Нали чакаш с огромно нетърпение да беше излязъл на сцената?

Вилицата отново се надигна, спря се, заклати се нерешително и пак се върна на мястото си.

— Хайде де — подкани го телохранителят, — доколкото си спомням, ще бъде страшен концерт. Направо ги уби.

Ако можеше да го чуе, д-р Дан Стрийтменшънър щеше да получи апоплектичен удар.

— Номерът с черния кораб, който се забива в слънцето, винаги ги шашва, а новият е истински красавец. Яд ме е, че трябва да загине. Като слезем долу, ще включа черния кораб на автопилот, а ние ще си тръгнем с лимузината. Окей?

Вилицата чукна по чашата в знак на съгласие, а виното в нея тайнствено изчезна.

Телохранителят изкара количката с мистър Хотблек Десиато от Ресторанта.

— А сега — извика Макс от средата на сцената — настъпва мигът, който всички ние очакваме! — и вдигна ръцете си нагоре.

Зад него оркестърът съвсем побесня — тимпаните лудо забиха, синтоострунните инструменти нададоха вой. Макс се бе скарал с тях по

този повод, но те твърдяха, че според техния договор точно това трябва да правят. Импресариото му трябваше да уреди този въпрос.

— Небесата започват да врат! — крещеше той. — Всемирът пропада в нищото с кански писък! След двадесет секунди само ще настъпи краят на цялата Вселена! Ето, светлината на безкрая вече не връхлита!

Около тях разрухата бушуваше с грозна сила — в този момент едва доловимо се чу далечен, идещ сякаш от безкрая глас на тромпет. Макс се обърна и хвърли злобен поглед на оркестъра. Ни един от тях обаче не свиреше на тромпет. Изведнъж на сцената до него се изви и заблещука струйка дим. Сега прозвучаха повече тромпети. Над петстотин пъти Макс бе участвал в този спектакъл, но досега нищо подобно не се беше случвало. Дръпна се уплашено назад, но още докато правеше това, в струйката дим съвсем бавно се появи някаква фигура — фигурата на един прастар мъж, с дълга брада, облечен и обвит със светлина. В очите му грееха звезди, а на главата си имаше златна корона.

— Какво е това? — промълви Макс, ококорил безумни очи. — Какво става?

В дъното на Ресторанта групата богомолци с каменни лица от църквата на Второто пришествие на Великия пророк Заркуон скочиха възторжено на крака, като пееха псалми и плачеха.

Макс примигна от учудване. Протегна ръце към публиката.

— Овации, дами и господа — изрева той, — за Великия пророк Заркуон! Той дойде! Во истина дойде!

Избухнаха бурни овации, когато Макс прекоси сцената и поднесе микрофона на пророка.

Заркуон се прокашля. Погледът му обходи многобройната публика. Звездите в очите му запремигаха неспокойно. Въртеше притеснено микрофона в ръцете си.

— Тъъ... — рече той, — здравейте. Тъъ, съжалявам, че малко закъснях. Беше страшно напрежение, все нещо изникваше в последния момент.

Изглеждаше скован от настъпилата очаквателна, изпълнена със страхопочитание тишина. Прочисти си гърлото.

— Тъъ, как сме с времето? — попита той. — Имам ли една мин...

И в този момент настъпи краят на Вселената.

ГЛАВА XIX

Едно от главните достойнства, допринесли най-много за търговския успех на онази наистина забележителна книга ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ — освен относително ниската ѝ цена и това, че върху корицата ѝ с големи приветливи букви са изписани думите БЕЗ ПАНИКА — е нейният сбит и навремени достоверен глосар. Данните, отнасящи се до геосоциалната природа на Вселената например са коментирани много често от страница деветстотин тридесет и осем хиляди триста двадесет и четири и страница деветстотин тридесет и осем хиляди триста двадесет и шест; прекалено елементарният стил, в който са написани, отчасти се обяснява с факта, че редакторите, за да не изпуснат крайния срок за публикуване, преписват информацията от гърба на кутия с овесени ядки, като набързо я украсяват с няколко бележки под линия с цел да не бъдат подведени под отговорност за нарушаване на невероятно заплетените закони на галактическото авторско право.

Интересно е да се отбележи, че един от по-късните редактори се изхитри да изпрати книгата назад във времето и след това успешно осъди фирмата производителка на овесените ядки за нарушаване на същите тези закони.

Ето един характерен откъс:

ВСЕЛЕНАТА — някои сведения, които ще ви помогнат да живеете в нея.

1. ПЛОЩ: Безкрайна.

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ предлага следната дефиниция на думата „безкраен“.

Безкраен: По-голям от най-голямото нещо, съществувало някога. Всъщност много по-голям от него. Наистина смайващо огромен, абсолютно зашеметяващ с размерите си, предизвикващ реплики от рода на „Аууу, колко е голям“. Безкрайността е толкова голяма, че в сравнение с нея самата идея за големина изглежда абсурдно малка. Ако вземете нещо необятно и го умножите по нещо колосално, и

резултатите умножите по нещо изумително грамадно, донякъде ще придобиете представа за понятието, което се опитваме да поясним тук.

2. ВНОС: Не съществува.

Невъзможно е да се внасят неща в безкрайна площ, защото не съществуват територии извън нея, откъдето да се внасят тези неща.

3. ИЗНОС: Не съществува.

Виж „Внос“.

4. НАСЕЛЕНИЕ: Не съществува.

Известно е, че има безброй светове просто защото има безкрайно много пространство, в което те да съществуват. Не всеки от тях обаче е населен. Следователно трябва да има краен брой населени светове. Всяко крайно число, разделено на безкрайно дава резултат, толкова близък до нулата, че е без всякакво значение и поради това може да се каже, че средния брой на населението на всички планети във Вселената е практически равен на нула. От това следва, че броят на населението на цялата Вселена е също равен на нула и че хората, които е възможно да срещате от време на време, са просто плод на болното ви въображение.

5. ПАРИЧНИ ЕДИНИЦИ: Не съществуват.

В действителност в Галактиката има три свободно конвертируеми валути, но нито една от тях не е от значение. Алтерианският долар неотдавна съвсем се обезцени, с Фланианското Мънисто могат да се закупят само Фланиански Мъниста, а Триганичното Пу си има един много специален проблем. Разменният му курс от осем Нингита за едно Пу не е никак сложен, но тъй като едно Нинги представлява триъгълна гумена монета с дължина на всяка от страните от шест хиляди и осемстотин мили, досега никой не е събрал достатъчно, за да притежава едно Пу. Нингитата не могат да се обменят срещу други валути, защото Галактибанките отказват да имат работа с толкова дребни пари. Позовавайки се на този факт, не е никак трудно да се докаже, че Галактибанките са също плод на нечие болно въображение.

6. ИЗКУСТВО: Не съществува.

Изкуството има за задача да насочва огледалото срещу лицето на природата, а няма огледало, което да е достатъчно голямо за тази цел — виж точка първа.

7. СЕКС: Не съществува.

В действителност обаче той се практикува ужасно много, най-вече поради пълната липса на пари, търговия, банки, изкуство или каквато и да е друга дейност, с която несъществуващите хора във Вселената биха могли да запълват времето си. Но не си струва да го обсъждаме надълго и нашироко тука, защото е страшно сложно нещо. За допълнителна информация вижте ПЪТЕВОДИТЕЛЯ, глави седма, девета, десета, единадесета, четиринадесета, шестнадесета, седемнадесета, деветнадесета, от двадесет и първа до осемдесет и четвърта включително, всъщност почти всички останали глави на ПЪТЕВОДИТЕЛЯ.

ГЛАВА XX

Ресторантът продължаваше да съществува, но всичко останало бе изчезнало. Темпоралната реластатика го държеше и съхраняваше в нищото, което не беше просто вакуум, а наистина нищо — не съществуваше вече нищо, в което да се каже, че има вакуум.

Куполът от силово поле отново бе станал непрозрачен, програмата беше свършила, гостите на Ресторанта си тръгнаха, Заркуон бе изчезнал заедно с Вселената, турбините на Времето се готвеха да дръпнат Ресторанта отсам крайния предел на времето, за да бъде почистен и нагласен за обедното представление, а Макс Куордълплийн се бе завърнал в своята малка завесена гримьорна и се опитваше да се свърже по телефона със своя импресарио.

На паркинга черният кораб стоеше на мястото си затворен и безмълвен.

В паркинга влезе покойният мистър Хотблек Десиато, тикан по подвижната пътека от своя телохранилел.

Двамата се спуснаха долу по един от улеите. Когато приближиха до кораба лимузина, от едната му страна се отвори падащ люк, захвана колелетата на количката и я издърпа вътре. Телохранилелят я последва и след като се увери, че шефът му е надеждно включен към системата за поддържане на смъртта, продължи нататък към пилотската кабина. Тук той включи системата за дистанционно управление, която задейства автопилота на черния кораб, паркиран до лимузината, доставяйки по този начин огромно облекчение на Зейфод Бийблброкс, който повече от десет минути вече се опитваше да го подкара.

Черният кораб се плъзна плавно напред, излезе от клетката си, зави и безшумно се понесе по централната алея. Като достигна края и, набра скорост, влетя в камерата за прехвърляне във Времето и потегли по дългия път назад към далечното минало.

Обедното меню на Милиуейз цитира, с разрешение, един пасаж от ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ. Пасажът е следният:

ИСТОРИЯТА НА ВСЯКА ВЕЛИКА ГАЛАКТИЧЕСКА ЦИВИЛИЗАЦИЯ ПРЕМИНАВА ПРЕЗ ТРИ РАЗЛИЧНИ И ЯСНО ОЧЕРТАНИ ПЕРИОДА: ОЦЕЛЯВАНЕ, ЛЮБОЗНАТЕЛНОСТ И ИЗТЪНЧЕНОСТ, ИЗВЕСТНИ СЪЩО И КАТО ПЕРИОДИТЕ НА „КАК“, „ЗАЩО“ И „КЪДЕ“.

НАПРИМЕР ПЪРВИЯТ ПЕРИОД БИ МОГЪЛ ДА СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА С ВЪПРОСА „КАК ДА СЕ НАХРАНИМ?“, ВТОРИЯТ С ВЪПРОСА „ЗАЩО СЕ ХРАНИМ?“, А ТРЕТИЯТ С ВЪПРОСА „КЪДЕ ЩЕ ОБЯДВАМЕ?“.

По-нататък в менюто се намеква, че Милиуейз, Ресторантът „На края на Вселената“ предлага много изискан, задоволяващ всякакви вкусове отговор на третия от горните въпроси.

В него не е казано нищо за това, че докато на една голяма цивилизация обикновено са й необходими много хилядолетия, за да премине през периодите Как, Защо и Къде, някои малки социални групировки са способни при стресови ситуации да ги преминат изключително бързо.

— Как вървят нещата? — попита Артър Дент.

— Зле — отвърна Форд Префект.

— Къде отиваме? — попита Трилиън.

— Не знам — каза Зейфод Бийблброкс.

— Защо не знаеш? — пожела да разбере Артър Дент.

— Затваряй си устата — предложиха Зейфод Бийблброкс и Форд Префект.

— Всъщност искате да кажете — продължи Артър Дент, игнорирайки предложението, — че загубихме управление.

Корабът отворително се тресеше и клатеше, докато Форд и Зейфод се опитваха да изтръгнат управлението от ръцете на автопилота. Двигателите ревяха и виеха като изморени деца в супермаркет.

— Тази идиотска цветова гама ще ме побърка — каза Зейфод, чиято любов към този кораб бе продължила три минути след

излитането му. — Всеки път, когато се опиташ да включиш някой от тези дяволски черни прибори с черни указания на черен фон, една малка черна лампичка светва с черна светлина, за да ти покаже, че си го направил. Какво е това?! Да не е някаква нова галактическа суперкатафалка?

Стените на люлеещата се кабина също бяха черни, таванът беше черен, седалките — които бяха само загатнати, защото единственият полет, заради който бе построен този кораб, се предвиждаше да бъде непилотиран — бяха черни, контролното табло беше черно, приборите бяха черни, малките винчета, с които бяха закрепени, бяха черни, тънката гофрирана найлонова подова настилка беше черна и когато повдигнаха единия ѝ край, видяха, че дунапреновата подложка също е черна.

— Изглежда оня, който го е проектирал, има очи, които реагират на други дължини на светлинните вълни — предложи Трилиън.

— Или пък му липсва въображение — промърмори Артър.

— Възможно е — каза Марвин — да се е чувствал много потиснат.

Всъщност, макар че нямаше как да знаят за това, цветовото оформление бе подбрано в памет на прискърбното, печално и необлагаемо с данъци състояние на собственика.

Корабът се разтърси по особено отвратителен начин.

— По-леко, де — примоли се Артър, — ще ме хване космическа болест.

— Хронологическата болест — поправи го Форд. — Носим се назад във времето.

— Благодаря — каза Артър, — сега наистина ще ми стане лошо.

— Хайде, давай — каза Зейфод, — тъкмо ще стане малко по-шарено.

— И на това му викате възпитан разговор след вечеря, така ли? — възмути се Артър.

Зейфод остави Форд да се мъчи с приборите и залитна към Артър.

— Слушай, землянино — каза той с яд, — ти още не си свършил работата си, нали така? Въпросът на Окончателния отговор, забрави ли?

— А, това ли? — каза Артър — Мислех, че сме го забравили.

— Не и аз, сладур. Както казаха мишките, има хора, които биха дали страшно много пари за него. А той си стои заключен в твоята тъй наречена глава.

— Да, но...

— Никакво но! Напрегни си малко мозъка. Смисъла на Живота! Ако сложим ръка на това, всички луди доктори в Галактиката могат да бъдат изнудвани, а от това ще паднат страшно много пари. Аз на моя дължа цяло състояние.

Артър въздъхна дълбоко без особено въодушевление.

— Добре де — каза той, — но откъде да започнем? Аз откъде да знам? Казват, че Окончателният отговор, или каквото му викат там, е Четиридесет и две, а откъде мога аз да знам какъв е въпросът? Всякакъв може да бъде. Например колко е шест по седем?

Зейфод го гледа напрегнато известно време. След това очите му светнаха възторжено.

— Четиридесет и две! — извика той.

Артър прекара длан по челото си.

— Да — каза той търпеливо, — знам това.

Лицата на Зейфод се удължиха.

— Исках просто да кажа, че въпросът може да бъде всякакъв — продължи Артър, — и не виждам защо аз трябва да го знам.

— Защото — тросна му се Зейфод — ти си бил там, когато твоята планета хвъркна във въздуха.

— На Земята ние имаме... — започна Артър.

— Имахте — поправи го Зейфод.

— ... нещо наречено такт. Но както и да е. Слушай, аз просто не знам.

Един приглушен глас прозвуча тихо в кабината.

— Аз знам — каза Марвин.

Форд извика откъм приборното табло, с което продължаваше да води обречена на неуспех битка.

— Не се меси в тази работа, Марвин — рече той. — Това е разговор между живи организми.

— Закодиран е в мозъчните вълни на землянина — продължи Марвин, — но не ми се вярва, да имате голямо желание да го научите.

— Искаш да кажеш — рече Артър, — искаш да кажеш, че можеш да четеш в мозъка ми?

— Да — отвърна Марвин.

Артър го изгледа изненадано.

— И...? — смотолеви той.

— Учудвам се как можеш да живееш с нещо толкова малко.

— Аха — каза Артър, — обиждаш.

— Да — потвърди Марвин.

— Ооо, я не му обръщай внимание — обади се Зейфод, — просто си измисля.

— Измислям ли? — каза Марвин, като въртеше глава, пародирайки учудване. — Каква полза имам да измислям нещо? Животът си е достатъчно лош и без да го доизмислям.

— Марвин — каза Трилиън с любезен и благ глас, с каквото единствено тя все още успяваше да разговаря с това сбъркано същество, — ако си знаел през цялото време, защо тогава не си ни казал?

Главата на Марвин се извърна към нея.

— Защото не сте ме питали — отговори просто той.

— Е, сега те питаме, железни човече — каза Форд, обръщайки глава към него.

В този момент корабът изведнъж спря да се тресе и люлее, шумът на двигателите утихна и се установи в равномерно бръмчене.

— Хей, Форд — каза Зейфод, — сега ми звучат добре. Да не си се научил да боравиш с приборите на това корито?

— Не — отвърна Форд, — просто спрях да ги бърникам. Смятам, че най-добре е да отидем там, където този кораб ни откара, и бързо да го зарежем.

— Ами добре тогава — каза Зейфод.

— Знаех си, че няма да проявите интерес — промърмори Марвин на себе си и като се тръшна в един ъгъл, се самоизключи.

— Бедата е там — каза Форд, — че единственият прибор на целия кораб, който отчита някакви данни, ме плаши. Ако е това, което си мисля, че е, и ако отчита това, което си мисля, че отчита, то ние вече сме се върнали прекалено назад във Времето. Може би цели два милиона години преди нашето собствено време.

Зейфод сви рамене.

— Празна работа е времето — рече той.

— Интересно на кого принадлежи този кораб — каза Артър.

— На мен — каза Зейфод.

— Не. На кого наистина принадлежи?

— Наистина на мен — настоя Зейфод. — Слушай, собствеността е кражба, нали така? Следователно кражбата е собственост. Следователно този кораб е мой. Окей?

— Това го кажи на кораба — отвърна Артър.

Зейфод пристъпи към приборното табло.

— Слушай, кораб — каза той, като удари с юмрук по приборите, — говори ти твоят нов стопанин, чу...

Не успя да продължи. Няколко неща се случиха едновременно.

Корабът изпадна от тунела на Времето и отново се появи в реалното пространство.

Всички прибори, които бяха изключени, докато траеше пътуването във Времето, изведнъж проработиха.

Един голям видеоекран премигна и оживя, разкривайки широка панорама на звездното небе и едно-единствено огромно слънце право пред тях.

Ни едно от тези неща обаче не може да обясни факта, че Зейфод в същия този момент бе запратен назад към дъното на кабината заедно с всички останали.

Те бяха запратени назад от оглушителния трясък, който прогърмя от високоговорителите, разположени около видеоекрана.

ГЛАВА XXI

Долу, на сухата червена повърхност на планетата Какрафон, наскред огромната Ръдлидска пустиня, сценичните техници изпробваха озвучителната уредба.

По-точно казано, озвучителната уредба се намираше на пустинята, но не и техниците. Те се бяха оттеглили в безопасност на един от грамадните командни кораби на Бедствен район, който висеше в орбита на около четиристотин мили над повърхността на планетата, и оттам изпробваха озвучителната уредба. Никой, който се намираше в радиус от пет мили от силозите с високоговорители, не би могъл да оцелее при настройването на уредбата.

Ако Артър Дент се намираше в радиус от пет мили от силозите с високоговорители, то последната му мисъл, преди да издъхне, щеше да бъде, че както по размери, така и по вид звукоусилвателните конструкции силно напомняха на Манхатън. Стърчащите от силозите гроздове от неутронни фазови говорители се извисяваха чудовищно на фона на небето и скриваха от погледа струпаните един връз друг плутонови реактори и сеизмични усилватели зад тях.

Заровени дълбоко в бетонни бункери под града от високоговорители, се намираха инструментите, които музикантите щяха да програмират от своя кораб: огромната фотонна Аджуитара, бас детонаторът и мега гръмкият комплект ударни инструменти.

Щеше да бъде шумен спектакъл. На борда на грамадния команден кораб цареше трескаво оживление и възбуда. Лимузината на Хотблек Десиато — просто една попова лъжичка до него — бе пристигнала и скачена към него и в момента превозваха блаженопочившия господин надолу по високия сводест коридор, за да се срещне с медиума, който щеше да приема неговите психични импулси и да ги предава на клавиатурата на Аджуитарата.

Въпреки огромните разходи по пътуването им от Максимегалон бяха докарани един лекар, един логик и един ихтиолог, за да вразумят главния солист на състава, който се бе заключил в банята с цял флакон

приспивателно и отказваше да излезе, докато не му приведат неопровержими доказателства, че не е риба. Басистът обстрелваше с картечница спалнята си, а барабаниста изобщо го нямаше на борда.

В резултат на предприетите трескави разследвания се установи, че се намира на един от плажовете на Сантрагинус V на повече от сто светлинни години оттука, където, твърдеше той, се чувства щастлив от половин час насам с новия си приятел — едно малко кръгло камъче.

Менажерът на състава беше напълно доволен. Това означаваше, че за седемдесети път по време на това турне на тимпаните ще бъде робот следователно чинелите ще бият в такт.

Субетерът гъмжеше от разговорите на техниците, които изпробваха каналите на говорителите, и тъкмо този шум се препредаваше във вътрешността на черния кораб. Зашеметените му обитатели лежаха долепени до стената в дъното на кабината и слушаха гласовете по говорителите.

— Окей, включвам девети канал — каза нечий глас, — изпробва се петнайсети канал...

На кораба се разнесе отново умопомрачителният тътен.

— Канал петнайсет А в изправност — обади се друг глас.

Намеси се и трети глас.

— Черният кораб е в готовност — каза той. — Изглежда много добре. Ще се получи красив сблъсък със Слънцето. Чува ли ме компютърът на сцената?

— Чувам ви — отговори гласът на компютъра.

— Вземи под контрол черния кораб.

— Черният кораб е програмиран да се движи по фиксираната траектория. Чака сигнал.

— Двайсети канал проба, проба.

Зейфод с един скок прекоси кабината и започна да върти вълните на субетерния радиопредавател, докато поредният умопобъркващ грохот се стовари върху тях. Той стоеше и трепереше.

— Какво — каза Трилийн с тих, едва доловим глас, — какво означава това, какъв сблъсък със Слънцето?

— Това означава — каза Марвин, — че корабът ще се сблъска със Слънцето. Сблъсък със Слънцето. Какво по-ясно от това? Какво друго може да се очаква, щом откраднахте предназначения за тази цел кораб на Хотблек Десиато?

— Откъде знаеш — попита Зейфод с глас, който щеше да накара дори един снежен гущер от Вега да потрепери от студ, — че това е корабът на Хотблек Десиато?

— Много просто — отговори Марвин. — Аз му го паркирах.

— Тогава защо... не... ни... каза!

— Ти каза, че искаш силни усещания, приключения и фантастични преживявания.

— Но това е ужасно — каза Артър съвсем не на място в настъпилата пауза.

— И аз това казах — съгласи се Марвин.

По друга вълна субетерният радиопредавател предаваше някаква редовна програма, която сега звучеше в кабината.

— ... и времето е чудесно за концерта днес следобед. Намирам се тук, пред сцената — излъга репортерът, — наред Ръдлитската пустиня и с помощта на супербиноптичния си бинокъл едва успявам да обхвана огромната публика, тръпнеща в очакване, чак до хоризонта около мен. Зад мен се извисяват като стръмни канари високоговорителните кули. Високо над мен Слънцето си грее и дори не знае какво ще го цапардоса. Активистите от движението за опазване на околната среда обаче знаят какво ще го цапардоса, те твърдят, че концертът ще причини земетресения, приливни вълни, урагани, непоправими щети на атмосферата и други подобни ужасии, каквито природозащитниците постоянно предричат. Но току-що получих едно съобщение, че представител на „Бедствен район“ се срещнал с активисти от движението днес по обяд и ги застрелял до един, тъй че сега нищо не пречи на...

Зейфод го изключи. Обърна се към Форд.

— Знаеш ли какво си мисля? — каза той.

— Мисля, че знам — отвърна Форд.

— Каж ми какво мислиш, че си мисля.

— Мисля, че си мислиш, че е време да се махаме от този кораб.

— Мисля, че си прав — каза Зейфод.

— Мисля, че и ти си прав — каза Форд.

— Как? — попита Артър.

— Тихо! — каза Форд и Зейфод. — Мислим.

— Значи това е краят — каза Артър, — ще се мре.

— Престани, моля ти се, да повтаряш едно и също — каза Форд.

На това място си струва да изложим отново теориите, които Форд бе изградил още при първите си срещи с човешките същества, за да си обясни техния странен навик постоянно да казват и да повтарят най-най-очевидни неща, като например: „Днес денят е много хубав“, „Много си порасъл“ или „Значи това е краят, ще се мре.“

Първата му теория беше, че ако човешките същества не мърдат устните си постоянно, устата им навярно се слепват.

След неколкомесечни наблюдения той си изгради втора теория, която се състоеше в следното: „Ако не мърдат постоянно устните си, мозъците на човешките същества започват да работят.“

Всъщност втората му теория важи почти напълно за акълломалския народ на планетата Какрафон.

Едно време акълломалците предизвикваха голямо негодувание и недоверие сред съседните народи, защото бяха една от най-просветените, културни и преди всичко тихи цивилизации в Галактиката.

Като наказание за това си държание, което се възприемаше като израз на оскърбително самодоволство и предизвикателство, Галактическият трибунал ги осъди да страдат от онази най-жестока от всички социални болести — телепатията. В резултат на това, за да не допуснат и най-незначителната мисъл, която минава през главите им, да се предаде на всеки, който се намира в радиус от пет мили, сега те са принудени да говорят много високо и непрекъснато за времето, за своите малки болки и страдания, за мача днес следобед и за това, как изведнъж Какрафон стана толкова шумно място.

Другият метод, който използват, за да прикрият временно своите мисли, е да бъдат домакини на концерт на „Бедствен район“.

Времето за концерта беше идеално разчетено.

Корабът трябваше да започне полета си към Слънцето преди началото на концерта, за да се блъсне в него шест минути и тридесет и седем секунди преди финалния акорд на песента, за която бе предназначен, така че светлината от слънчевите изригвания да успее навреме да достигне Какрафон.

Полетът на кораба продължаваше вече няколко минути, когато Форд Префект приключи с претърсването на останалите помещения на черния кораб. Втурна се обратно в кабината.

Слънцето на Какрафон изглеждаше застрашително голямо върху визиеокрана и ослепително белият ад от свързващи се водородни ядра нарастваше всеки миг, докато корабът се носеше напред, пренебрегвайки ударите и ритниците, които Зейфод сипеше върху приборното табло. Върху лицата на Артър и Трилийн бе изписано онова застинало изражение, присъщо на зайците, попаднали в лъча на фаровете, които си мислят, че най-удачният начин да се справят с приближаващите светлини, е да не свалят очи от тях. Зейфод извърна обезумял поглед от него.

— Форд — попита той, — с колко спасителни капсули разполагаме?

— Николко — отговори Форд.

Зейфод изломоти:

— Ама ти преброи ли ги? — изрева той.

— Два пъти — каза Форд. — А ти успя ли да се свържеш със сценичните работници по радиото?

— Да — отговори Зейфод кисело. — Казах им, че на борда има сума народ, а те казаха да им пратя много здраве.

Форд се опули.

— Ти не им ли каза кой си?

— Ами да. Казаха, че са много поласкани. Споменаха и нещо за някаква ресторантска сметка и за изпълнителите на моето завещание.

Форд изблъска грубо Артър и се надвеси над приборното табло.

— Нищо ли не функционира? — попита той яростно.

— Всичко е блокирало.

— Дай да го строшим този автопилот.

— Първо го открий. Никаква връзка с него.

За миг настъпи хладно мълчание.

Артър се клатушкаше насам-натам в дъното на кабината. Изведнъж спря.

— Впрочем — каза той — какво означава ТЕЛЕПОРТИЧНА?

Мина още една минута.

Съвсем бавно останалите се извърнаха към него.

— Може би не му е сега времето да питам — каза Артър, — но се сетих, че одевете споменахте подобна дума и поставям сега въпроса само защото...

— Къде — каза Форд задъхано — пише телепортична?

— Ами ето тука — рече Артър, посочвайки към една черна кутия в задната част на кабината, — точно под думата АВАРИЙНА, над думата СИСТЕМА и до надписа НЕ РАБОТИ.

В хаоса, който моментално настъпи, единственото разумно действие беше това на Форд Префект, който се хвърли през кабината към малката черна кутия, която Артър бе посочил, и многократно натисна единственото малко черно копче върху нея.

До кутията се отвори една плъзгаща се врата, висока шест фута, и разкри квадратна ниша, която приличаше на помещение за баня с много души, намерило ново предназначение в живота като склад за непотребни електроматериали. От тавана висяха най-различни кабели, една купчина изоставени детайли лежеше пръсната на пода, а програмното табло се бе провесило от отвора в стената, в който е трябвало да бъде поставено.

Един младши счетоводител на „Бедствен район“, посетил веднъж корабостроителницата, където се монтираше този кораб, бе поставил пред главния инженер въпроса, защо, по дяволите, инсталират един толкова скъп телепорт в кораб, който ще извърши един-единствен полет, при това непилотиран. Главният инженер бе пояснил, че телепортът се предлага с десетпроцентова отстъпка от цената, а счетоводителят бе пояснил, че това не променя нещата; инженерът бе пояснил, че той е най-хубавият, най-мощният и най-модерният на света. А счетоводителят бе пояснил, че за нищо на света не би го взел; инженерът бе пояснил, че на хората все пак ще им се налага да влизат и да излизат от кораба, а счетоводителят бе пояснил, че корабът си има чудесна врата за тази цел; инженерът бе пояснил, че счетоводителят може да отиде и да си блъсне главата в стената, а счетоводителят бе пояснил на инженера, че това, което лети към него от лявата му страна, е юмрук. След като приключиха с поясненията, работата върху телепорта бе преустановена, но накрая все пак го включиха незабелязано в сметката на петорна цена.

— Да ви вземат чортовете — изсумтя Зейфод, докато той и Форд се опитваха да се оправят в лабиринта от кабели.

След малко Форд му каза да се дръпне назад, пусна една монета в телепорта и врътна един ключ върху висящото командно табло. Светна една лампичка, монетата изтрака и изчезна.

— Това поне работи — каза Форд. — Но за жалост липсва насочваща система. А един телепорт за прехвърляне на материя без програмно устройство за насочване може да те изпрати... Ами навсякъде.

Слънцето на Какрафон приемаше застрашителни размери върху екрана.

— Много важно — каза Зейфод, — ще отидем там, където отидем.

— И — добави Форд — освен това му липсва автотелепорт. Не можем всички да заминем. Някой трябва да остане, за да го управлява.

Мина един, изпълнен с тържественост миг. Слънцето приемаше все по-застрашителни размери.

— Хей, Марвин — извика Зейфод ведро, — как си, момчето ми?

— Предполагам, че много зле — промърмори Марвин.

След няколко мига концертът на Какрафон достигна неочакван финал.

Черният кораб с единствения си печален пътник се гмурна по разписание в ядрената пещ на Слънцето. Мощни слънчеви изригвания стрелнаха огнени езици на милиони мили в Космоса, изпълвайки с възторг — а в отделни случаи помитайки — дузината-две хелиосърфисти, които кръжаха близо до повърхността на Слънцето в очакване на този момент.

Минути преди светлината от изригванията да достигне Какрафон, бучащата пустиня се пропука по минаващата през нея сеизмична линия. Една голяма и, дотогава неизвестна подземна река, течаща дълбоко под повърхността, бликна над повърхността, за да бъде последвана след секунди от изригването на милиони тонове вряща лава, която се издигна на стотици фута във въздуха и мигновено изпари реката, както над, така и под повърхността, предизвиквайки експлозия, която проехтя в другия край на света и се върна обратно.

Онези — малцина на брой, които видяха случилото се и оцеляха, се кълнат, че цялата пустиня от сто хиляди квадратни мили се издигнала във въздуха като дебела цяла миля палачинка, преобърнала се и отново паднала долу. Точно в този момент слънчевата радиация от

изригванията проникнала през облаците изпарена вода и засегнала земята.

След години стоте хиляди квадратни мили пустиня се покри с гъст килим от цветя. Съставът на атмосферата около планетата се промени, макар и едва доловимо. Слънцето не грееше така жестоко през лятото, студът не щипеше така безмилостно през зимата, приятен дъждец често оросяваше земята и постепенно пустинният свят на Какрафон се превърна в рай. Дори телепатичните способности, с които бе прокълнат народът на Какрафон, завинаги изчезнаха от силната експлозия.

Говорител на Бедствен район — същият, който разстреля природозащитниците — по-късно заяви, че се е получил „страхотен номер“.

Много хора с вълнение обсъждаха целебните свойства на музиката. Неколцина скептично настроени учени подложиха на внимателен анализ документите и фактите във връзка с тези събития и заявиха, че са открили съвсем слаби следи от обширно, изкуствено създадено Невероятностно поле, което се придвижва към тях от един недалечен район на Галактиката.

ГЛАВА XXII

Артър се събуди и веднага съжали за това. Все се бе случвало да го боли глава след препиване, но чак толкова — никога. Това е то голямата болка, деветият кръг на ада. Лъчите за прехвърляне на материя, реши той, не са чак толкова приятни, колкото, да речем, един хубав як ритник в главата.

Тъй като в момента не му се ставаше заради тъпата пулсираща болка в главата, той продължи да лежи и размишлява. Проблемът с повечето видове транспорт е, помисли си той, че ни един от тях не си заслужава неприятностите, които причинява. На Земята — когато имаше Земя, преди да бъде разрушена, за да отвори място за нов суперкосмически околоръстен път — най-голям проблем създаваха колите. Неудобствата, свързани с извличането на огромни количества черна, лепкава и лигава течност от земята, където кротко и невинно бе престояла толкова време, с превръщането и в катран, с който покриваха земята, и в пушек, с който изпълваха въздуха, а останалото изливаха в морето, всичко това, взето заедно, вземаше превес над удобствата, създадени за по-бързото придвижване от едно място на друго — особено когато мястото, закъдето си тръгнал, вероятно е станало в резултат на гореказаното съвсем същото като това, което си напуснал, т.е. покрито с катран, пълно с пушеци и останало без риба.

А какво да кажем за лъчите за прехвърляне на материя в пространството? Всеки вид транспорт, който предполага разграждане на тялото ти на съставните му атоми, запращането на тези атоми през субетера само за да бъдат събрани отново, тъкмо когато за пръв път от години са започнали да усещат сладостта от свободата, трябва да се възприеме като зловещо знамение.

Много хора бяха разсъждавали по този въпрос още преди Артър Дент и дори бяха вложили мислите си в песни. Ето една, която често се изпълняваше от огромни тълпи пред завода за телепортиращи системи на Сириуската кибернетична компания на Благо-Свет III:

Алдеберан е гот, окей,
Алгол си е красив.
А на Бетелгиус момите леки
Ще те направят див.

Както искаш ще те любят,
Първо бързо, после бавно,
Но ако ще ме разпиляваш, за да ме закараш там,
Оставам тук, макар безславно.

Припев:

Да ме разпиляваш, как пък не,
Не можеш ме придума,
Но ако ще ме разпиляваш, за да ме закараш
там,
Предпочитам у дома.

В Сириус злато е навред.
Туй някой ми разкри,
Но после пък ми рече:
„Виж Тау и умри.“

Ще ги видя аз поред,
Дори да хвана път не лек.
Но ако трябва да ме разпиляваш, за да ме закараш
там,
Тогаз оставам тук навек.

Припев:

Да ме разпиляваш, как пък не,
Ума ли си заложи.
Но ако се опиташ да ме разпиляваш, за да ме
закараш там,
Не ставам аз от мойто ложе.

... и т.н. Има една друга популярна песен, която е много по-кратка:

*Телепортирах се аз през нощ една
С Рон, Сид и Мег у дома.
Рон на Мег сърцето покори,
А Сид с ритник ме надари.*

Артър почувства, че пристъпите на болка бавно отслабват, въпреки че все още усещаше тъпите пулсиращи удари в главата си. Бавно, внимателно той се изправи на крака.

— Чуваш ли някакви тъпи пулсиращи удари? — попита Форд Префект.

Артър се извъртя и се олюля несигурно. Форд Префект пристъпи към него с подпухнало бледо лице и кръвясали очи.

— Къде съм? — изпъшка Артър.

Форд се огледа. Намираха се в дълъг, извит в дъга коридор, чиито краища се губеха в далечината. Външната стоманена стена — която беше боядисана в онзи отвратителен оттенък на бледозеления цвят, който обикновено се използва в училища, болници и лудници, за да потиска емоциите на обитателите им — се извиваше над главите им, докато се срещне с вътрешната перпендикулярна стена, която, колкото и да е странно, беше покрита с пано от тъмнокафяво зебло. Подът беше покрит с релефна гумена настилка.

Форд се приближи до един прозорец на външната стена с много дебело тъмно, но прозрачно стъкло. Състоеше се от няколко слоя, но все пак през него се виждаха далечните, малки като пращинки, звезди.

— Мисля, че се намираме в някакъв космически кораб — отговори той.

Надолу по коридора се чува тежки, тъпи, равномерни стъпки.

— Трилиън? — извика Артър нервно. — Зейфод?

Форд присви рамене.

— Няма ги — каза той, — вече проверих... Могат да бъдат навсякъде. Един телепорт без програмно устройство може да те изпрати на много светлинни години в която и да е посока. Като съдя по

това как се чувствам, си мисля, че трябва да сме изминали доста голямо разстояние.

— Как се чувстваш?

— Зле.

— Мислиш ли, че те са...

— Това къде са, как са изобщо няма начин да узнаем, нито пък можем с нещо да им помогнем. Прави това, което правя аз.

— Какво?

— Не мисли за това.

Артър прехвърли тази мисъл няколко пъти в главата си и с неохота си призна, че това е разумно, и я скъта някъде. След това въздъхна дълбоко.

— Стъпки! — изведнъж възкликна Форд.

— Къде?

— Този шум. Този ритмичен тропот. Тежко стъпващи нозе. Слушай!

Артър се послуша.

Шумът отекваше в коридора на неопределено разстояние от тях. Беше приглушен шум от тежки стъпки, който сега се чуваше значително по-силно.

— Да бягаме — каза рязко Форд.

И двамата хукнаха да бягат — в различни посоки.

— Не натам — каза Форд. — Оттам идват.

— Не е вярно — каза Артър.

— Идват откъм тебе.

— Не, идат...

И двамата се спряха. И двамата се обърнаха. И двамата наостриха уши. Съгласиха се един с друг. И пак хукнаха в противоположни посоки.

Обзе ги ужас.

И от двете посоки шумът се усилваше.

Отляво, на няколко ярда от тях, под прав ъгъл спрямо вътрешната стена, започваше друг коридор. Затичаха се нататък и забързаха надолу по него. Беше тъмен, много дълъг и колкото по-навътре отиваха, толкова по-студено им ставаше. Вляво и вдясно от него се отделяха други коридори, до един тъмни, и когато минаваха покрай тях, ги блъсваха вълни от леденостуден въздух.

Спряха се за миг, силно разтревожени. Колкото повече навлизаха в коридора, толкова по-силен ставаше шумът от тежките стъпки.

Те се притиснаха към студената стена и се заслушаха напрегнато. Студът, тъмнината и тропотът на невидимите стъпки им действаха на нервите. Форд потрепера отчасти от студ, отчасти от спомена за приказките, които най-любимата от майките му разказваше, когато беше още съвсем мънинко бетелгиусче и стигаше едва до глезените на арктуранския мегаскакалец: приказки за кораби призраци, които кръстосваха без покой далечните области на дълбокия Космос, населени с демони или духове на забравени екипажи; също и разкази за безразсъдни пътници, които откриват такива кораби и влизат в тях; разкази за... Изведнъж Форд си спомни за паното от кафяво зебло на стената в първия коридор и се окопоти. Каквато и да бе любимата украса на демоните и духовете в техните кораби призраци, той бе готов да се обзаложи, че тя не може да бъде пано от кафяво зебло. Сграбчи Артър за ръката.

— Бързо назад — каза той твърдо и те хукнаха обратно по пътя, по който бяха дошли.

След минута се шмугнаха като уплашени гущери в най-близкия коридор, когато притежателите на топураците крака изведнъж се появиха точно пред тях.

Скрити зад ъгъла, те проследиха с ококорени от учудване очи как двадесетина дебели мъже и жени в анцузи изтрополяха край тях, като се задъхваха тъй шумно, че един сърдечен хирург би изпаднал в паника.

Форд Префект се загледа след тях.

— Джогери! — изсъска той, докато шумът от техните стъпки отекваше нагоре и надолу по лабиринта от коридори.

— Джогери? — прошепна Артър Дент.

— Джогери — каза Форд Префект, като присви рамене.

Коридорът, в който се бяха скрили, не приличаше на останалите. Беше много къс и завършваше с голяма стоманена врата. Форд я огледа внимателно, откри отварящия механизъм и широко я разтвори.

Първото нещо, което се наби в очите им, много приличаше на ковчег.

Следващите четири хиляди деветстотин деветдесет и девет неща, които се набиха в очите им, също бяха ковчези.

ГЛАВА XXIII

Гробницата беше с нисък таван, слабо осветена и грамадна. В долния и край, на около триста ярда, една арка я свързваше с подобна зала с подобно предназначение.

Форд Префект тихо подсвирна, като влезе в гробницата.

— Интересно — каза той.

— Че какво им е интересното на мъртвците? — попита Артър и го последва плахо.

— Не знам — каза Форд. — Ела да видим.

Отблизо ковчезите повече приличаха на саркофази. Стигаха почти до кръста и бяха направени от нещо подобно на бял мрамор — почти е сигурно, че беше това, — нещо, което само прилича на бял мрамор. Капаците бяха полупрозрачни и през тях смътно се виждаха лицата на техните покойни и навярно многообичани обитатели. Те бяха хуманоиди и очевидно бяха оставили грижите на белия свят, който и да бе той, далеч зад себе си, но като изключим това, почти нищо друго не се забелязваше.

Ниско по пода и между саркофазите се стелеше някакъв тежък, мазен, бял газ. Отначало Артър си помисли, че е предназначен да придаде малко колорит на това място, но си промени мнението, когато откри, че краката му замръзват от него. Саркофазите също бяха изключително студени при допир.

Внезапно Форд приклепна до един от тях. Издърпа крайчеца на хавлията си от чантата и енергично започна да трие нещо.

— Гледай, на този има табелка — поясни той на Артър, — покрита е със скреж.

Изтри всичкия скреж и се вгледа в гравираниите знаци. Според Артър те приличаха на следи от стъпки на паяк, който е обърнал чашка-две в повече от това, което паяците пият, когато ходят на кръчма, но Форд моментално ги определи като един от ранните варианти на Галактическата праазбука.

— Тук пише „Флотилия Ноев ковчег от Голгафринчъм, кораб В, трюм 7, телефонен хигиенист втори клас“. Дава ти номера на някаква серия.

— Телефонен хигиенист? — каза Артър. — Мъртъв телефонен хигиенист?

Наведе се и се вторачи през капака във фигурата вътре.

— Нищо особено — каза той и най-неочаквано лъсна една от онези негови усмивки, които караха хората да си мислят, че напоследък се е преуморил и трябва да си вземе отпуска.

Той се приближи до друг саркофаг. След едноминутни енергични движения с хавлията заяви:

— Този пък е покоен фризьор. Странно, нали?

Следващият саркофаг се оказа, че е последното обиталище на счетоводител при рекламno бюро; този след него съхраняваше тленните останки на търговец на употребявани коли трети клас.

Един люк за наблюдение в пода изведнъж привлече вниманието на Форд. Той клекна, за да го отвори, като енергично отмахваше с ръка облаците леденостуден газ, които заплашваха да го обгърнат.

На Артър му хрумна една мисъл.

— Ако това са просто ковчези — забеляза той, — защо ги държат на студено?

— И въобще за какво изобщо ги държат — каза Форд, като дръпна и отвори люка. През него надолу потече газ. — Всъщност кому е нужно да влага толкова труд и средства, за да разнася пет хиляди трупа из Космоса?

— Десет хиляди — уточни Артър, като посочи към арката, през която смътно се виждаше следващата зала.

Форд си пъкна главата в наблюдателния люк. После се изправи.

— Петнайсет хиляди — каза той. — Долу е същата работа.

— Петнайсет милиона — каза един глас.

— Това е много — каза Форд. — Твърде, твърде много.

— Обърнете се много бавно — изрева гласът — и си вдигнете ръцете. Без излишни движения, че ще ви направя на мънички, мънички парченца.

— Хей, приятел? — каза Форд, като се извърна бавно и си вдигна ръцете, без да прави излишни движения.

— Защо — каза Артър Дент — никой не се радва, като ни види?

В рамката на вратата, през която бяха влезли в гробницата, се открояваше силуетът на човека, който не се радваше да ги види. За неудоволствието му можеше да се съди отчасти по грубите, заповеднически нотки в гласа му и отчасти по озлоблението, с което размахваше големия си сребрист Смърт-О-Запен пистолет. Дизайнерът на пистолета явно не е имал за задача да прикрие истинското му предназначение. „Направи го да изглежда зловещ — му е било наредено. — Нека всеки му стине ясно, че този пистолет има два края, а този, който е застанал срещу него, трябва да е наясно, че не го очаква нищо добро. Ако това означава, че по него трябва да стърчат разни шипове, зъбци и почернени части, нека бъде така. Това няма да е пистолет, който ще окачиш над камината си или ще бутнеш небрежно в някое чекмедже. Това е пистолет, с който ще излезеш, за да причиняваш зло на хората.“

Форд и Артър гледаха нещастно пистолета.

Човекът с пистолета пристъпи от вратата и взе да ги обикаля. Когато излезе на светло, те видяха неговата черна и златиста униформа, копчетата на която бяха толкова добре излъскани и грееха тъй ярко, че биха принудили шофьора на идеща насреща кола да примигне предупредително със светлините.

Той посочи към вратата.

— Вън! — каза той.

Хората, които държат такова мощно оръжие в ръката си, обикновено ги разбират с една дума. Форд и Артър напуснаха залата, последвани плътно от Смърт-О-Запния пистолет и лъскавите копчета.

Когато излизаха в коридора, те се сблъскаха с двадесет и четирима тичащи срещу тях джогери, вече изкърпани и преоблечени, които минаха край тях и влязоха в гробницата. Артър се обърна и смаяно ги зяпна.

— Мърдай! — изрева техният поробител.

Артър се размърда.

Форд сви рамене и също се размърда.

В гробницата джогерите отидоха до двадесет и четири празни саркофага покрай стената, отвориха ги, влязоха вътре и всеки един от тях потъна в дълбок мъртвешки сън.

ГЛАВА XXIV

— Тъъ, Капитане...

— Да, Първи?

— Току-що пристигна едно рапортче от Втория.

— О, господи!

Високо на мостика на кораба Капитанът впери поглед в безкрайното пространство на Вселената с леко раздражение. От мястото, където се излежаваше под обширния прозрачен свод, той можеше да наблюдава пред и над себе си необятната панорама на звездите, сред които се движеха — панорама, която значително бе обедняла, откакто бяха тръгнали на път. Като се обърна и погледна назад, отвъд дългото две мили туловище на кораба, той се загледа в далеч по-гъсто разположените звезди зад тях, които сякаш образуваха почти плътна маса. Това беше гледката към Галактическия център, откъдето бяха тръгнали и пътуваха вече от години при скорост, която в момента не можеше да определи, но знаеше, че е ужасно голяма. Тя се доближаваше до скоростта на нещо, а дали пък не беше три пъти по-голяма от скоростта на нещо друго? Във всеки случай беше внушителна. Той се взря в далечното светло пространство, сякаш търсеше нещо. Той правеше това през няколко минути, но досега не бе открил това, което търсеше. Това обаче не го безпокоеше. Учените го бяха уверили, че всичко ще бъде наред при положение, че всички запазят спокойствие и че всеки си изпълнява задълженията стриктно и съвестно.

Той беше напълно спокоен. Ако питаха него, всичко се развиваше чудесно. Той се пресегна и прекара голяма пенеста гъба по рамото си. Една мисъл отново изпълзя в главата му — нещо го бе раздражило леко. Какво ли бе то? Едно леко прокашляне му припомни факта, че първият офицер на кораба все още стоеше до него.

Добро момче беше Първият. Не беше от най-умните, малко му беше трудно да си връзва обувките, но иначе от най-добро офицерско тесто. Капитанът не беше от хората, които биха сритали човек, който

се е навел да си върже обувките независимо от това, колко време ще му отнеме. Не приличаше на онзи противен Втори, който си пъхаше носа навсякъде из целия кораб, все си лъскаше копчетата и през час пускаше рапорти: „Корабът продължава да се движи, Капитане“, „Поддържа курс, капитане“, „Продължаваме да поддържа нивото на кислорода, капитане“... „Абе, я ме остави на мира“, си мислеше Капитанът. А, да, сети се какво го бе подразнило. Погледна надолу към Първия.

— Да, Капитане, крещеше нещо за някакви хора, които е пленил...

Капитанът се замисли над това. Изглеждаше му доста невероятно, но нямаше да се опита да попречи на Втория.

— Е, поне ще бъде щастлив известно време — каза той. — Отдавна мечтаеше да има затворници.

Форд Префект и Артър Дент продължаваха да крачат по безкрайните сякаш коридори на кораба. Вторият вървеше след тях, като от време на време излайваше да не правят излишни движения и да не се опитват да правят глупости. Досега сякаш бяха минали най-малко една миля по коридора с паното от кафяво зебло. Най-сетне стигнаха до голяма стоманена врата, която се отвори при вика на Втория.

Влязоха.

В очите на Форд Префект и Артър Дент най-забележителното нещо от корабния мостик не беше полусферичният купол с диаметър петдесет фута, който го покриваше и през който се виждаха ярко греещите звезди над тях: за хора, които са вечеряли в Ресторант „На края на Вселената“, подобни чудесии са нещо обикновено. Нито пък можеше да ги смае смуцаващото многообразие на приборите, с които бе осеяна дългата, заоблена стена. Според Артър един космически кораб би трябвало да изглежда точно така, а според Форд това бе един съвсем остарял модел: това потвърждаваше подозренията му, че черният кораб на Бедствен район ги бе върнал най-малко милион, ако не и два милиона години преди тяхното собствено време.

Не, това, което наистина ги извади от равновесие, беше ваната.

Ваната стоеше върху шестфутов пиедестал от грубо обработен воден кристал и беше в ужасен бароков стил; подобни неща не се срещат често извън залите на Максимегалонския музей за творби на болни мозъци. Във вътрешността на кристала беше разположена в безпорядък една сложна плетеница от тръби, обвити със златен лист — за да изпъкват, вместо да бъдат старателно погребани посред нощ в незнаен гроб; а крановете и душът надминаваха и най-извратената представа за грозота.

Разположената в центъра на мостика вана изглеждаше съвсем не на място и с горчивото чувство, че това е така, Вторият се приближи към нея.

— Здравейте, сър! — извика той със стиснати зъби — трудно беше за изпълнение, но той го усъвършенстваше от години.

Едно голямо добродушно лице и една добродушна, покрита с пяна ръка се показа над ръба на чудовищната вана.

— А, здравейте, Втори — каза капитанът, като помахна сърдечно с гъбата, — доволен ли сте от днешния ден?

Вторият капитан се изпъна дори повече отпреди.

— Доведох двамата пленници, които открих в хладилно отделение номер седем, сър! — изджавка той.

Форд и Артър се изкашляха смутено.

— Тъъ... здравейте — казаха те.

Капитанът им се усмихна лъчезарно. Значи Вторият наистина бе докарал пленници. Браво на него, помисли си капитанът, приятно е да видиш човек, който върши работата, за която най го бива.

— О, здравейте, момчета — каза им той. — Извинете, че не ставам. В момента се къпя. Ще пиете по един джинс-тоникс, нали? Погледнете в хладилника. Първи.

— Слушам, сър.

Интерес представлява фактът — макар и засега да не е известно доколко е важен, — че някъде към 85 процента от всички познати светове в Галактиката, били те примитивни или високо развити, са изобретили едно питие, наречено джинс-тоникс, или джии-Н-С-Т'Н-икс, или джинс-о-никс, или... — вариациите на същата фонетична тема са повече от хиляда. Самите питиета не си приличат и варират между Сиволвианския чианитомнигс, който представлява най-обикновена вода с температура малко над стайната и Гаграканския

цджинс-тони-кс, който може да убие вол от сто метра разстояние. Всъщност единственото нещо, което е общо за всички тези питиета, като изключим факта, че звучат еднакво, е това, че са били изобретени и назовани ПРЕДИ съответните светове да установят контакт с други светове.

Как можем да го изтълкуваме този факт? Никак, защото той си остава в пълна изолация. И все пак той съществува, въпреки че не се вписва в ни една от теориите на структуралната лингвистика. Старите лингвисти-структуралисти много се ядосват, когато млади лингвисти-структуралисти започнат да го чоплят. А младите лингвисти-структуралисти много обичат да се занимават с него и будуват до късно през нощта, убедени, че са пред прага на някакво изключително важно откритие, и в последна сметка се превръщат в преждевременно остарели лингвисти-структуралисти, които ги е много яд на младите. Структуралната лингвистика е една злощастна, разделена на два враждуващи лагера дисциплина и мнозина от тези, които се занимават с нея, най-често прекарват нощите си в опити да удавят грижите си в Уисгис Зода.

Вторият стоеше пред ваната на Капитана и трепереше от разочарование.

— Не желаете ли да разпитате задържаните, сър? — изквича той. Капитанът го изгледа слисано.

— А за какъв дявол ми е притрябвало да ги разпитвам? — попита той.

— За да разследвате случая, сър! Да откриете с каква цел са дошли тук!

— О не, не, не — каза Капитанът. — Предполагам, че просто са отскочили, за да пийнем по един джинс-тоникс, не смяташ ли?

— Но, сър, те са мои пленници! Аз трябва да ги разпитам! Капитанът ги измери с колеблив поглед.

— Е, добре — каза той, — щом трябва. Попитай ги тогава какво искат да пият.

В очите на Втория се появи студено злобно пламъче. Той се приближи бавно към Форд Префект и Артър Дент.

— Е добре, нищожества — изръмжа той, — отрепки такива...

Ръгна Форд Префект със Смърт-О-Запния пистолет.

— По-спокойно, Втори — предупреди го кротко Капитанът.

— КАКВО ИСКАТЕ ДА ПИЕТЕ?! — изкрещя Вторият.

— Ами с удоволствие бих пийнал един джинс-тоникс — каза Форд. — А ти, Артър?

Артър премига няколко пъти.

— Какво? О, тъъ, да — рече той.

— СЪС ИЛИ БЕЗ ЛЕД?! — изрева Вторият.

— О, със, ако обичате — каза Форд.

— ЛИМОН??!!

— Да, ако обичате — каза Форд. — А да имате от ония малки бисквитки? Нали ги знаете, онези с вкус на сирене?

— ТУК АЗ ЗАДАВАМ ВЪПРОСИТЕ!!! — нададе вой Вторият, като целият се тресеше от едва сдържан бяс.

— Тъъ, Втори... — каза меко Капитанът.

— Сър?!

— Бъди добро момче и се разкарай оттука, ако обичаш. Поне във ваната ме остави да си почина.

Очите на Втория се свиха и заприличаха на две — както им викат в средите на Крещящите и Убийците — студени цепки. Вероятно това се прави с цел противникът да остане с впечатлението, че си изгубил очилата или че се мъчиш да не заспиш, но защо в това трябва да има нещо заплашително е въпрос, който все още няма отговор.

Направи крачка-две към капитана. Устата му (на Втория) — една твърда, тънка рязка. И отново, трудно е да се разбере защо, това се тълкува като войнствено държане. Ако по време на разходките си из джунглите на Траал случайно попаднеш на легендарния Кръвожаден звяр Бъгблатер, имаш сериозни основания да се радваш, ако устата му представлява тънка, твърда рязка и не е както обикновено зейнала паст с остри, олигавени зъби.

— Позволете да ви напомня, сър — изсъска Вторият на Капитана, — че лежите в тази вана от повече от ТРИ ГОДИНИ?!

И като нанесе този последен удар, Вторият се завъртя на пети и се оттегли гордо в един ъгъл, за да се упражнява в мятането на гневни погледи срещу огледалото.

Капитанът се въртеше смутено във ваната. Усмихна се притеснено на Форд.

— Ами човек трябва хубаво да си почине при такава напрегната работа като моята — каза той.

Форд си смъкна бавно ръцете. Това не предизвика никаква реакция. Артър също свали своите.

Пристъпвайки много бавно и внимателно, Форд се приближи до пиедестала на ваната. Потупа го с ръка.

— Красиво нещо — излъга той.

Чудеше се дали ще стане нещо, ако се усмихне. Много бавно и внимателно той се усмихна. Нищо не се случи.

— Тъбъ... — каза той на Капитана.

— Да? — каза Капитанът.

— Ами имате ли нещо против — каза Форд, — ако ви попитам в какво именно се състои вашата работа.

Една ръка го потупа по рамото. Обърна се рязко.

Беше първият офицер.

— Вашите питиета — каза той.

— О, благодаря ви — каза Форд.

Двамата с Артър взеха по един джинс-тоникс. Артър отпи от своя и с изненада откри, че много прилича на уиски със сода.

— Искам да кажа, нямаше как да не забележа — рече Форд, като също отпи една глътка — трупове в трюма.

— Трупове ли? — изненада се Капитанът.

Форд замълча и се замисли. Човек не бива да прави прибързани заключения, каза си той. Възможно ли беше Капитанът да не знае, че на кораба му има петнадесет милиона мъртъвци?

Капитанът му кимаше весело с глава. И като че ли си играеше с едно гумено пате.

Форд се огледа. Вторият го наблюдаваше в огледалото, но веднага отмести поглед — очите му бяха в постоянно движение. Първият офицер просто стоеше с таблата в ръка и се усмихваше благо.

— Трупове ли? — повтори Капитанът.

Форд облиза устни.

— Да — каза той, — всички онези мъртви телефонни хигиенисти и специалисти счетоводители, нали разбирате, долу в трюма.

Капитанът го гледаше втренчено. Изведнъж метна глава назад и се изсмя.

— О, ама те не са мъртви — каза той. — Боже мили, не са, разбира се, те са само замразени. По-късно ще бъдат съживени.

Форд направи нещо, което правеше много рядко — премигна.

Артър сякаш се пробуждаше от някакъв транс.

— Искате да кажете, че трюмовете ви са пълни със замразени фризьори? — попита той.

— О, да — отговори Капитанът. — Долу има милиони фризьори, изморени телевизионни продуценти, застрахователни агенти, чиновници, служители от охраната, говорители на разни организации, експерти по организацията на труда и какви ли не още. Ще колонизираме нова планета.

Форд се олюля леко.

— Интересно е, нали? — каза Капитанът.

— Какво? С онези там долу ли? — попита Артър.

— Не ме разбрахте правилно — каза Капитанът. — Ние сме само единият от корабите на Флотилия „Ноев ковчег“. Този е Ноев ковчег В, нали разбирате. Извинете, мога ли да ви помоля да пуснете още малко топла вода?

Артър изпълни молбата му и във ваната се изля цял потоп пенеста розова вода. Капитанът въздъхна от удоволствие.

— Много ви благодаря, скъпи друже. Моля ви, сипете си още пиене.

Форд изпи на един дъх своята чаша, взе бутилката от подноса на първия офицер и пак я напълни догоре.

— Какво представлява — попита той — Ноев ковчег В?

— Това, което виждате — отговори Капитанът, като плискаше весело по пенестата вода с патето.

— Да — каза Форд, — но...

— Ами виждате ли, всичко започна с това — каза Капитанът, — че нашата цивилизация, планетата, от която идваме, беше, така да се каже, обречена.

— Обречена?

— О, да. Затова всички решиха, че ще е най-добре да натоварим цялото население на гигантски космически кораби и да отидем да се заселим на някоя друга планета.

На това място прекъсна разказа си и се отпусна назад с доволно грухтене.

— Навярно на някоя по-малко обречена планета — подсказа му Артър.

— Какво казахте, драги?

— Някоя по-малко обречена планета. На която сте щели да се заселвате.

— Да, ще се заселим. И така, взе се решение да се построят три кораба, три космически Ноеви ковчега, нали разбирате, и... да не би да ви отегчавам?

— Не, не — заяви Форд твърдо, — страшно е интересно.

— Знаете ли, много е приятно — замислено каза Капитанът, — да поприказваш с някой друг за разнообразие.

Очите на Втория се стрелнаха трескаво из стаята и отново се спряха върху огледалото, като две мухи, отклонили за миг вниманието си от любимото парче тримесечно месо.

— Проблемът при продължителни пътувания като нашето — продължи Капитанът — е, че човек в последна сметка започва да разговаря предимно със себе си, а това е ужасно скучно, защото половината от репликите ти са предварително известни.

— Само половината ли? — попита Артър учудено.

Капитанът се замисли секунда-две.

— Да, горе-долу половината, струва ми се. Както и да е... къде ми е сапунът?

Заопипва из ваната и го откри.

— Да, както и да е — продължи той. — Идеята беше, че в първия кораб, кораб „А“, ще бъдат всички велики ръководители, учените, знаменитите хора на изкуството, с една дума, преуспелите; а с третия, кораб „С“, трябваше да тръгнат всички онези, които вършат истинската работа, хората, които произвеждат, създават благата; с кораб „В“ — т.е. с нас — тръгнаха всички останали, тези от сферата на услугите, нали разбирате.

Усмихна им се блажено.

— И ние бяхме първите, които изпратиха — завърши той и започна да си тананика една весела песничка за баня.

Веселата песничка за баня, която беше написана специално за него от един от най-интересните и плодовите композитори на забавна музика (понастоящем спящ в трюм номер тридесет и шест, на около деветстотин ярда зад тях), запълни паузата, в която иначе щеше да настъпи неловко мълчание. Форд и Артър запристъпваха от крак на крак и правеха отчаяни опити да не срещат погледите си.

— Ъъ... — най-сетне продума Артър — какво по-точно й имаше на вашата планета?

— О, както казах, тя беше обречена — отговори Капитанът. — Щеше да се блъсне в слънцето или нещо подобно. Или пък Луната щеше да се блъсне в нея. Нещо от този род. Във всеки случай заплашваше я нещо страшно.

— О — неочаквано се обади първият офицер, — аз пък си мисля, че се очакваше нашествие от грамадни, дълги дванайсет фута месоядни пчели. Не беше ли това?

Вторият се обърна рязко към тях. В очите му гореше онази студена, сурова светлина, която идва само след дълги и търпеливи упражнения.

— Съвсем не! — изсъска той. — Командирът на моята част ми каза, че цялата планета е застрашена от непосредствената опасност да бъде изядена от един огромен астрокозел мутант!

— О, така ли... — каза Форд Префект.

— Да! Едно чудовищно изчадие от глъбините на ада с остри, дълги десет хиляди мили зъби, с дъх, от който океаните завират, с нокти, способни да изтръгнат континентите, с хиляди жежки като слънцето очи, с широки един милион мили челюсти, изобщо един звяр, какъвто никога... никога... ама никога не сте...

— И успяха да ви убедят, че именно вашата група трябва да тръгне първа, така ли? — запита Артър.

— О, да — каза Капитанът, — всички ни уверяваха, според мен много учтиво, че за да имат останалите висок дух и самочувствие, много е важно да знаят, че ще пристигнат на планета, където ще могат да се подстрижат прилично и където телефоните ще бъдат добре почистени.

— О, да — съгласи се Форд, — разбира се, че е много важно. А другите два кораба, ъъ... те дали са тръгнали след вас?

Известно време Капитанът нищо не отговори. Усука се във ваната и се загледа назад, отвъд огромното туловище на кораба, към сияйния галактически център. Присви очи и се взря в невъобразимите далнини.

— Хъ, знаете ли, вашият въпрос е много странен — каза той, като си позволи да се намръщи леко на Форд, — защото, колкото и да е

странно, от тях не сме чули и едно пиукане дори, откакто тръгнахме преди пет години... Но трябва да са някъде зад нас.

И отново впери поглед в далечината.

Погледът на Форд също се насочи нататък и той се намръщи замислено.

— Разбира се — рече той тихо, — ако не ги е изял козелът...

— А, да... — каза Капитанът с глас, в който бе започнала да се прокрадва едва доловима нотка на колебание — козелът...

Очите му обходиха масивните очертания на приборите и компютрите, подредени край стените на мостика. Те продължаваха да примигват невинно срещу него. Отправи взор нагоре към звездите, но ни една от тях не проговори. Обърна поглед към първия и втория офицер, но в момента и двамата сякаш бяха потънали в своите собствени мисли. Погледна към Форд Префект, който на свой ред повдигна вежди.

— Знаете ли, може да ви се стори малко особено — заговори накрая Капитанът, — но сега, като започнах да разказвам тази история на друг човек... искам да кажа, не ви ли се струва странна тази работа, Първи?

— Ъъъъъъъ... — каза първият офицер.

— Е, добре — каза Форд, — виждам, че има доста неща, за които искате да си поприказвате, затова бих желал да ви благодаря за питиетата и да ви помоля да ни свалите на първата планета, край която минем...

— О, знаете ли, това няма да е много лесно — каза Капитанът, — защото онова нещо, дето определя курса на полета, беше програмирано, преди да напуснем Голгафринчъм. Струва ми се, донякъде и заради това, че не ме бива много в сметките...

— Да не искате да кажете, че не можем да напуснем този кораб? — извика Форд, изведнъж загубил търпение. — Кога трябва да достигнем на планетата, която трябва да колонизирате?

— О, почти пристигнахме, струва ми се — каза Капитанът, — след някоя и друга секунда. Може би е време да излизам от тази вана. Всъщност не знам защо пък да ставам точно когато ми е най-приятно.

— Значи все пак след малко кацаме? — попита Артър.

— Ами, няма да е точно КАЦАНЕ, всъщност не става дума за кацане, о не... ъъ...

— Какви ги говорите? — попита Форд рязко.

— Ами — каза Капитанът, като подбираше думите си много внимателно, — струва ми се, ако не греша, че сме програмирани да се разбием върху нея.

— Да се разбием? — извикаха Форд и Артър.

— Тъъ, да — каза Капитанът, — да, мисля, че това също влиза в плана. Имаше някаква важна причина, но в момента не мога да си я спомня. Нещо във връзка с това, че... тъъ...

Форд избухна.

— Вие сте шайка гадни, ненужни идиоти! — изкрещя той.

— Да, точно така — ухили се Капитанът, — тази е причината.

ГЛАВА XXV

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ дава следната информация за планетата Голгафринчъм:

Това е планета с древна, забулена в тайни история, богата на легенди, червена, а на места зелена от кръвта на тези, които от незапомнени времена са се опитвали да я покорят; това е една опожарена от слънцето неплодна земя, с благовонен, зноен въздух, изпълнен с омайните ухания на дъхавите ручейчета, които се стичат на тънки струйки по горещите, прашни канари и подхранват затулените под тях тъмни лишеи; това е земя на горещи глави и разюздани фантазии, особено сред тези, които дъвчат лишеи; но и земя на хладни, трезви умове, най-вече сред тези, които са се заклели да не дъвчат лишеи и са намерили дърво, под което да седнат; земя също на стомана, кръв и героизъм; земя на тялото и душата. Това е нейната история.

И в цялата тази древна и забулена в тайни история без съмнение най-тайнствените образи от всички са тези на Великите обикалящи поети на Ариум. Тези обикалящи поети са минавали по отдалечените планински проходи, където причаквали малки групички непредпазливи пътници, започвали да обикалят в кръг около тях и да ги замерят с камъни.

И когато пътниците се развиквали и ги питали защо не ги оставят на мира и не отидат да напишат някой и друг стих, вместо да тормозят хората и да ги замерят с камъни, те веднага преставали и запявали една от седемстотин деветдесет и четирите велики песни от цикъла за Василиан. Това бяха невероятно красиви песни и още по-

невероятно дълги и всички се придържаха към един и същ модел.

В първата част на всяка песен се разказва как веднъж от град Василиан тръгват на път петима умни принцове на четири коня. Принцовете, които, разбира се, са храбри, благородни и мъдри, кръстосват надлъж и нашир далечни земи, сражават се с гигантски чудовища, сблъскват се с екзотични философии, пият чай с нечувани божества, спасяват прекрасни ламы от зли принцеси и накрая заявяват, че са озарени от знания за света и затова прекратяват своите странствания.

Във втората, значително по-дълга част се разказва за безкрайните им препирни за това, кой от тях ще ходи пеша по обратния път към дома.

Всичко дотук се отнася за далечното минало на планетата.

Но именно един от потомците на тези чудновати поети измисли всички онези лъжливи приказки за неизбежната обреченост на планетата и тъкмо тези приказки дадоха възможност на народа на Голгафринчъм да се отърве от една цяла непотребна третина от населението си. Останалите две трети продължиха да живеят на родната планета богато, охолно и щастливо, докато не бяха пометени внезапно от някаква смъртоносна болест, прихваната от един мръсен телефон.

ГЛАВА XXVI

Същата нощ корабът извърши твърдо кацане на една съвсем незначителна малка, синьозелена планета, която обикаляше около едно малко и никому непознато жълто слънце в неотбелязания на картата, затънтен и рядко посещаван край на западния спирален клон на Галактиката.

В часовете, предшестващи сгромолясването, Форд Префект бе положил неимоверни, но напразни усилия да освободи приборите за управление от предварително заложения в тях курс на полета, но бързо му беше станало ясно, че корабът е програмиран да закара своя товар невредим, макар и с неудобства, до новия му дом, като при това се самоповреди тъй, че да не е възможно да се поправи.

При спускането през атмосферата, съпроводено с пронизително свистене и огнени пламъци, се беше смъкнала голяма част от обшивката и външната броня, а последвалото безславно пльосване по корем в едно черно блато остави на екипажа само няколко часа в мрак, през които да съживи и разтвори дълбоко замразения си и никому ненужен товар, защото корабът започна да затъва почти веднага, изправяйки бавно огромното си туловище в застоялата тиня. Веднъж или два пъти през нощта силуетът му се очерта ясно на фона на небето, когато пламтящи метеори — останки от неговото спускане — прорязаха тъмнината.

В сивата предутринна дрезгавина корабът изгъркори непристойно и потъна завинаги в смърдящите дълбини.

Когато слънцето се показа нея утрин, то огря с рехавата си водниста светлина огромно море от ридаещи фризьори, говорители на разни организации, проучватели на общественото мнение и тем подобни, които отчаяно драпаха да се докопат до твърда земя.

Едно не толкова упорито слънце незабавно би се върнало обратно, но то продължи да се изкачва нагоре по небосклона и не след дълго неговите топли лъчи започнаха да оказват живително въздействие върху съвсем изнемощелите същества.

Разбира се, безчет бяха тези, които бяха погълнати от тресавището, а милиони други потънаха заедно с кораба, но все пак стотици хиляди оцеляха. С напредването на деня те изпълзяха навън и се пръснаха из цялата околност, като всеки търсеше да намери няколко квадратни фута твърда земя, върху която да се просне и да се съвземе от кошмарното изживяване.

Две фигури се движеха далеч пред останалите.

От един недалечен хълм Форд Префект и Артър Дент наблюдаваха ужасната сцена, в която те самите не участваха.

— Страшно мръсен и гаден номер — промърмори Артър.

Форд задраци по земята с една пръчка и сви рамене.

— Бих казал, едно умно и удачно разрешение на проблема — рече той.

— Защо не могат хората да се научат да живеят заедно в мир и разбирателство? — попита Артър.

Форд се изсмя много силно и кухо.

— Четиридесет и две! — каза той и се ухили злъчно. — Не, не върви. Няма значение.

Артър го изгледа тъй, сякаш бе полудял, и като не видя нищо, което да подсказва обратното, реши, че най-разумно е да приеме, че се е случило тъкмо това.

— Какво мислиш, че ще стане с всички тях? — попита той след малко.

— В една безкрайна Вселена всичко може да стане — каза Форд. — Могат дори да оцелеят. Странно, но факт.

Някакво особено изражение се появи в очите му, докато оглеждаха пейзажа наоколо. После те отново се спряха върху нерадостната сцена под тях.

— Смятам, че ще изкарат известно време — отбеляза той.

Артър вдигна рязко поглед.

— Защо го казваш това? — рече той.

Форд повдигна рамене.

— Просто тъй си мисля — каза той и сложи край на понататъшните разисквания по този въпрос.

— Гледай — каза той внезапно.

Артър се загледа натам, накъдето сочеше пръстът му. Там долу, сред тълпите от проснати тела, се движеше — а може би залиташе е

по-точното описание — една фигура. Човекът, изглежда, мъкнеше нещо на рамото си и докато залиташе от една простряна фигура към друга простряна фигура, той сякаш размахваше онова нещо срещу падналите в пиянски унес. След малко силите го напуснаха и той се свлече на земята.

Артър нямаше никаква представа какво се очакваше да установи.

— Кинокамера — поясни Форд. — Заснема този исторически момент...

— Виж какво, не знам как е при теб — обади се пак Форд след малко, — но аз съм въвн от играта.

Известно време седя, без да каже нищо.

След няколко минути Артър се видя принуден да отговори.

— Ъъъ, какво имаш предвид с това „вън от играта“? — попита той.

— Уместен въпрос — каза Форд. — В ефира цари пълна тишина.

Като погледна през рамото му, Артър видя, че той върти копчетата на една малка черна кутия. Форд вече го беше запознал с тази кутия и я бе представил като Суб-Ета Сенс-О-Матик, но Артър само бе кимнал разсеяно, без да му задава повече въпроси. Според неговите разбирания Вселената все още се делеше на две части — Земя и всичко останало. И тъй като Земята беше разрушена, за да отвори място за нов супер-космически обиколен път, това му виждане на нещата беше вече малко изопачено, но Артър продължаваше да се придържа към тази изкривена представа, защото тя бе единствената му останала връзка с неговия дом. Суб-Ета Сенс-О-Матика несъмнено принадлежеше към категорията „всичко останало“.

— Нищо не се чува, поне едно пиле да бе изписукало! — каза Форд, като разклати кутията.

Пиле, помисли си Артър, докато гледаше равнодушно примитивния свят около себе си, какво ли не бих дал за едно хубаво опечено земно пиле.

— Ще повярваш ли — каза Форд раздражено, — но от това затънтено място не се чуват каквито и да било сигнали. Слушаш ли ме?

— Какво? — каза Артър.

— Ние сме в опасност — каза Форд.

— О — каза Артър. Това му прозвуча като стари новини отпреди месец.

— Докато не уловим някакъв сигнал по тази машинка — каза Форд, — шансовете ни да се махнем от тази планета са равни на нула. Може да е някаква аномалия, възпрепятстваща проникването на вълните през магнитното поле на планетата, и ако е така, просто трябва да се движим непрекъснато, докато попаднем на място, където сигналите минават свободно. Идваш ли?

И като си събра нещата, закричи нататък.

Артър погледна надолу. Човекът с кинокамерата се бе изправил с мъка на крака тъкмо навреме, за да заснеме как един от неговите събрата умря.

Артър откъсна стръкче трева и закричи след Форд.

ГЛАВА XXVII

— Надявам се, че си хапнахте добре! — каза Зарниууп на Зейфод и Трилиън, щом се материализираха отново на мостика на звездолет „Златно сърце“ и останаха да лежат на пода, като се задъхваха.

Зейфод отвори някои от очите си и го изгледа кръвнишки.

— А, ти ли си? — изсъска той.

Изправи се, залитайки, на крака и неуверено тръгна да търси стол, на който да се тръшне. Намери един и се тръшна в него.

— Програмирам съм компютъра с Невероятностните координати, на нашия полет — каза Зарниууп. — Ще пристигнем много скоро. Междувременно защо не се отпуснете и подгответе за срещата?

Зейфод нищо не каза. Стана от мястото си и отиде до един малък шкаф, от който извади бутилка Джанксова ракия и отпи голяма глътка.

— И като приключим с това — каза Зейфод яростно, — край, нали? Свободен съм да правя каквото си искам, да се излеждавам на плажа и т.н., нали така?

— Зависи какво ще излезе от срещата — каза Зарниууп.

— Зейфод, кой е този човек? — попита Трилиън с треперещ глас, като стана, клатушкайки се, на крака. — Какво прави тук? Защо е на нашия кораб?

— Това е един много глупав човек — каза Зейфод, — който иска да се срещне с човека, който управлява Вселената.

— Аха — каза Трилиън, като взе бутилката от Зейфод и отпи, — парвеню значи.

ГЛАВА XXVIII

Главният проблем — ЕДИН от главните проблеми, защото те са няколко — един от многото главни проблеми, свързани с ръководенето на хора, е този, кого да натовариш да върши тази работа; или по-точно, кой ще успее да накара хората да му позволят да върши това с тях.

Да обобщим: добре известен е фактът, че онези хора, които ЖЕЛАЯТ да управляват хората, са по правило тъкмо тези, които най-малко са способни да вършат това. Да обобщим обобщението: всеки, който е способен да направи така, че да бъде избран за президент, в никакъв случай не бива да му се позволява да изпълнява тази длъжност. Да обобщим обобщението на обобщението: хората са един голям проблем.

И така, получава се следната ситуация: една поредица от галактически президенти, които до толкова обичат развлеченията и ласкателствата, идващи с властта, че твърде рядко забелязват, че те фактически не властват.

И някъде в тяхната сянка — кой?

Кой ли може да управлява, щом никой от онези, които желаят да правят това, не бива да бъде допускан да го върши.

ГЛАВА XXIX

На един малък невзрачен свят, забутан кой знае къде — т.е. там, където никой не може да го открие, защото е защитен от обширно Невероятностно поле, за което само шестима мъже в тази Галактика имат ключ, валеше дъжд.

Лееше се като из ведро вече часове наред, плющеше по морската повърхност тъй, че я замъгляваше, шибаше дърветата, разравяше и обливаше една обрасла с храсталаци ивица земя покрай морето, превръщайки я в кална баня.

Дъждът барабанеше и танцуваше по ламаринения покрив на малката колиба, която се намираще в средата на това парче земя, обрасло с храсталаци. Заличи малката неравна пътечка, която водеше от колибата надолу към морето, и разпиля спретнатите купчинки интересни раковини, които бяха наредени по брега.

Шумът от дъжда по покрива на колибата беше оглушителен, но обитателят ѝ почти не го чуваше, защото вниманието му бе заето с нещо друго.

Той беше висок и непохватен мъж, със сламено руса рошава коса, мокра от прокапалия покрив. Дрехите му бяха парцаливи, гърбът му — превит, а очите, макар и отворени, изглеждаха затворени.

В колибата имаше старо очукано кресло, стара надраскана маса, един стар дюшек, няколко възглавнички и една малка, но топла печка.

В колибата имаше и един стар, малко опърпан котарак и тъкмо към него бе насочено вниманието на мъжа в момента. Той преви тремавата си фигура над него.

— Писи, писи, писи — рече мъжът, — маци, маци, маци... писи иска рибка? Много хубава рибка... иска ли писи?

Котаракът сякаш се двоумеше. Побутна с лапичка снизходително парчето риба в ръката на мъжа, след това се залиса по една прашинка на пода.

— Ако писи не изпапка рибката, писи ще отслабне и ще стане болничко, тъй мисля — каза мъжът. В гласа му се прокрадна нотка на

съмнение. — Предполагам, че това ще стане — продължи той, — но мога ли да бъда сигурен?

Отново подаде рибата.

— Нека писи реши — каза той — да папка или да не папка рибка. Смятам, че е най-добре да не му се меся.

Въздъхна.

— Мисля, че рибата е хубава, но също мисля, че дъждът е мокър, така че кой съм аз да преценявам тези неща?

Остави рибата на пода до котарака и се оттегли на своя стол.

— А, виждам, че си хапваш — каза той накрая, когато котаракът изчерпа развлекателните възможности на пращинката и се нахвърли върху рибата.

— Доволен съм, че ядеш риба — каза мъжът, — защото според мен ще се поболееш, ако не я ядеш.

Взе от масата един лист и едно моливче. Хвана едното с едната ръка, другото с другата и започна да експериментира различни начини за тяхното свързване. Първо опита да държи молива под листа, после над листа, след това до листа. Опита да увие листа около молива. Опита да потърка листа с тъпия край на молива, а след това опита да потърка листа с острия край на молива. Той остави следа и мъжът много се зарадва на това си откритие, както всеки ден. Взе един друг лист от масата. На него имаше кръстословица. Разглежда я известно време и попълни един-два отговора, преди да загуби интерес към нея.

Опита да стои върху една от ръцете си и остана заинтригуван от усещането на седалищните си кости.

— Рибата идва от много далеч — каза той — или поне така съм чувал. Или си въобразявам, че съм чувал... Когато идват мъжете или когато в моето въображение идват мъжете с техните шест черни, лъскави кораба, те идват ли в твоето въображение? Ти какво виждаш, писи?

Той погледна към котарака, който проявяваше по-жив интерес към това как по-бързо да излапа рибата, отколкото към неговите размишления.

— И когато аз чувам техните въпроси, ти също ли ги чуваш, писи? Какво ти говорят техните гласове? Може би просто ти се струва, че ти пеят песни?

Замисли се над казаното и видя, че в предположението му има слабо място.

— А може би те наистина ти пеят песни, а аз си мисля, че ми задават въпроси.

Отново млъкна. Понякога млъкеше дни наред просто за да види как ще се почувства.

— Мислиш ли, че днес ще дойдат? — попита той. — Според мен да. На пода има кал, на масата цигари и уиски, за теб риба в чинията и споменът за тях — в съзнанието ми. Знам, че това едва ли са неопровержими доказателства, но не са ли всички доказателства косвени? Я виж какво друго са ми оставили.

Той се пресегна към масата и придърпа към себе си някои неща.

— Кръстословици, речници и един калкулатор.

Поигра си с калкулатора около час. През това време котаракът заспа, а дъждът продължаваше да се лее навън. Накрая остави калкулатора настрана.

— Мисля, че съм прав, като си мисля, че ми задават въпроси — каза той. — Да дойдат толкова отдалече и да оставят всички тези неща просто заради удоволствието да ти попеят песни, би било твърде нелепо от тяхна страна. Или поне на мен така ми се струва. Но кой знае как е, кой знае как е.

Взе една цигара от масата и я запали с огънче от печката. Пое дълбоко дим и се отпусна назад.

— Днес като че ли видях един друг кораб в небето — рече той накрая, — един голям бял кораб. Никога не съм виждал голям бял кораб, само шестте черни. И шестте зелени. И онези другите, дето казаха, че идат много отдалече. Но никога голям бял. Може би шест малки при дадени обстоятелства могат да заприличат на един голям и бял... Може би една чаша уиски ще ми се отрази добре. Да, това е доста по-вероятно.

Той стана и намери една чаша, която лежеше на пода до неговия дюшек. Напълни я догоре с уиски и отново седна.

— Може би идват да ме посетят други хора — каза той.

На около стотина ярда, шибан от проливния дъжд, се бе приземил „Златно сърце“.

Изходният му люк се отвори и отвътре излязоха три фигури, сгушили глави в яките си, за да скрият лицата си от дъжда.

— Тука ли е? — извика Трилиън, опитвайки се да надвие шума на дъжда.

— Да — каза Зарниууп.

— В тази барака?

— Да.

— Странно — каза Зейфод.

— Но тук е страшна пустош — каза Трилиън. — Трябва да сме сбъркали адреса. Вселената не може да се управлява от една колиба.

Забързаха през проливния дъжд и пристигнаха мокри до кости пред вратата. Почукаха. И тримата трепереха.

Вратата се отвори.

— Какво обичате? — каза мъжът.

— Извинете — започна Зарниууп, — но имам основание да вярвам...

— Вие ли управлявате Вселената? — прекъсна го Зейфод.

Мъжът му се усмихна.

— Опитвам се да не го правя — каза той. — Мокри ли сте?

Зейфод го изгледа удивено.

— И питате още! — извика той. — Не ни ли личи, че сме мокри?

— И на мен така ми се струва — каза мъжът, — но вашето становище по този въпрос може да е съвсем различно. Ако смятате, че топлината ще ви изсуши, заповядайте вътре.

Те влязоха вътре.

Заразглеждаха малката колиба — Зарниууп с леко отвращение, Трилиън с интерес, Зейфод с удоволствие.

— Хей, въъ... — каза Зейфод — как се казвате?

Мъжът ги изгледа колебливо.

— Не знам. Защо, смятате ли, че трябва да имам име? Струва ми се неоправдано да се дава име на едно случайно струпване на съмнителни сетивни възприятия.

Покани Трилиън да седне в креслото. Той самият се настани на ръба на креслото, Зарниууп се подпря сковано на масата, а Зейфод се излегна на дюшека.

— Аууу! — каза Зейфод. — Седалището на властта! — Започна да си играе с котарака.

— Вижте — каза Зарниууп, — трябва да ви задам няколко въпроса.

— Добре — каза учтиво мъжът, — но ако желаете, можете да попеете на котарака ми.

— Ще му бъде ли приятно? — попита Зейфод.

— По-добре питайте него — каза мъжът.

— Може ли да говори? — каза Зейфод.

— Нямам спомен някога да е говорил — каза мъжът, — но аз не съм достоверен източник.

Зарниууп извади от джоба си някакви бележки.

— И така — каза той, — вие сте човекът, който управлява Вселената, така ли?

— Как мога да знам това? — отговори мъжът.

Зарниууп отметна един от въпросите върху листа.

— Откога се занимавате с тази дейност?

— Аааа — каза мъжът, — този въпрос се отнася за миналото, нали?

Зарниууп го изгледа учудено. Това не беше според неговите очаквания.

— Да — каза той.

— Как мога да знам — подзе мъжът, — че миналото не е една илюзия, предназначена да обясни несъответствието между моите непосредствени физически усещания и душевното ми състояние?

Зарниууп втренчи поглед в него. От прогизналите му дрехи започна да се издига пара.

— И на всички ли въпроси отговаряте по този начин? — каза той.

Мъжът веднага отговори.

— Казвам това, което ми идва да кажа, когато ми се стори, че чувам някой да казва нещо. Повече нищо не мога да кажа.

Зейфод се изсмя доволно.

— Да пийнем по този повод — каза той и измъкна бутилка Джанксова ракия. Скочи на крака и подаде бутилката на властелина на Вселената, който я пое с удоволствие.

— Браво на вас, велики управнико — каза той, — добре го рекохте.

— Не, не, чакайте малко — каза Зарниууп, — хората идват при вас, нали? С кораби...

— Мисля, че да — отговори мъжът и подаде бутилката на Трилиън.

— И ви молят — каза Зарниууп — да вземате решения вместо тях, нали? Например за живота на хората, за световите, за икономиките, за войните, за всичко, което става около нас във Вселената?

— Около нас? — каза мъжът. — Къде около нас.

— Около нас! — каза Зарниууп и махна с ръка към вратата.

— Откъде знаете, че около нас има нещо! — попита мъжът учтиво. — Вратата е затворена.

Дъждът продължаваше да плющи по покрива. Вътре в колибата беше топло.

— Но вие знаете, че около нас има цяла Вселена! — извика Зарниууп. — Не можете да избягате от задълженията си, като се преструвате, че те не съществуват!

Властелинът на Вселената мисли дълго време, докато Зарниууп се тресеше от гняв.

— Вие сте прекалено категоричен в твърденията си — каза той накрая. — Не мога да се доверя на съжденията на човек, който приема Вселената, ако тя съществува, за даденост.

Зарниууп все още трепереше, но не каза нищо.

— Аз мога да решавам само въпросите на моята си Вселена — тихо продължи мъжът. — Моята Вселена са моите очи и моите уши. Всичко останало е догадки.

— Но вие в нищо ли не вярвате?

Мъжът сви рамене и вдигна котарака си.

— Не разбирам какво искате да кажете — заяви той.

— Не разбирате ли, че това, което решавате в тази ваша колиба, засяга живота и съдбите на милиони хора? Но това е чудовищно!

— Не съм много сигурен. Аз изобщо не познавам хората, за които говорите. А предполагам, че и вие не ги познавате. Те съществуват само в думите, които чуваме. Глупаво е да твърдите, че знаете какво става с другите хора. Това само те, ако съществуват, знаят. Те си имат свои собствени Вселени от очи и уши.

Трилиън каза:

— Мисля да отскоча за малко навън.

Тя ги остави и излезе на дъжда.

— Вярвате ли, че съществуват други хора? — упорстваше Зарниууп.

— Нямам мнение по въпроса. Откъде мога да знам.

— Я по-добре да отида да видя какво става с Трилиън — каза Зейфод и се измъкна.

Отвън той й каза:

— Мисля, че Вселената се намира в много добри ръце, нали?

— Много добри — каза Трилиън.

Двамата тръгнаха под дъжда.

Вътре Зарниууп продължаваше да упорства.

— Но не разбирате ли, че има хора, чийто живот или смърт зависи от вашата дума?

Властелинът на Вселената мълча дотогава, докато беше възможно. Когато чу далечния шум от запалените корабни двигатели, той заговори, за да го заглуши.

— Аз не съм отговорен за това — каза той. — Аз не се меся в хорските работи. Господ ми е свидетел, че не съм жесток човек.

— Аха — изръмжа Зарниууп, — казвате „господ“. Значи вярвате в нещо!

— В моя котарак — каза мъжът благо, като го взе в ръце и започна да го гали. — Аз му викам Господ. И съм добър с него.

— Добре — каза Зарниууп, като извади най-силния си коз, — а откъде знаете, че той съществува? Откъде знаете, че той знае, че вие сте добър с него или пък му допада това, което си мисли, че е вашата добрина?

— Не знам — отговори мъжът с усмивка. — Изобщо нямам представа. Просто ми харесва да се държа по определен начин с това, което мисля, че е котарак. Вие по различен начин ли се държите? Сега бихте ли ме извинили, струва ми се, че съм изморен.

Зарниууп въздъхна съвсем недоволено и се огледа.

— Къде са другите двама? — попита той внезапно.

— Кой други двама? — каза властелинът на Вселената, като се отпусна назад в креслото и напълни чашата си с уиски.

— Бийблброкс и момичето! Двамата, които бяха тука!

— Никого не помня. Миналото е илюзия, която обяснява...

— Я си го натикай... — озъби му се Зарниууп и изтича навън под дъжда.

Кораба го нямаше. Дъждът продължаваше да шиба калта. Нямаше и следа от мястото, където се бе намирал корабът. Той нададе рев в дъжда. Обърна се и се затича обратно до колибата, но я намери заключена. Властелинът на Вселената дремеше в своето кресло. След малко отново се заигра с молива и хартията и много се зарадва, когато откри, че едното оставя следи върху другото. Отвън се чуваха най-различни звуци, но той не знаеше дали са истински или не. След това в продължение на една седмица разговаря с масата си, за да види как ще реагира.

ГЛАВА XXX

Тази нощ звездите изгряха в пълното си великолепие — ослепително ярки и чисти. Форд и Артър бяха извървели повече мили, отколкото можеха на sluка да преброят и накрая се спряха да починат. Нощта беше прохладна, въздухът свеж и ароматен, Суб-Ета Сенс-о-Матикът тънеше в мълчание.

Над целия свят цареше удивително спокойствие. Вълшебният покой, заедно с нежните ухания на горите, приглушеното жужукане на насекомите и ярката светлина на звездите успокоиха изтерзаните им души. Дори Форд Префект, който бе видял повече светове, отколкото можеше да изброи за един дълъг следобед, се запита дали този не е най-красивият от всички, които бе виждал. През целия този ден бяха вървели през редуващи се зелени хълмове и долини, покрити с тучни ливади, дъхави горски цветя, високи шумнати дървета; слънцето ги бе топило, лек ветрец ги бе разхлаждал и Форд Префект се сецаше все по-рядко да включва Суб-Ета Сенс-о-Матика и все по-слабо го дразнеше продължаващото му мълчание. Започваше да си мисли, че тук му харесва.

Въпреки че нощният въздух бе прохладен, те спаха дълбоко и сладко на открито и се събудиха след няколко часа от падналата лека роса, чувствайки се ободрени и гладни. От Милиуейз Форд бе прибрал няколко малки хлебчета в кожената си чанта и те закусиха с тях, преди да продължат нататък.

Дотук се бяха движили без посока, но сега поеха право на изток, усещайки, че ако ще опознават този свят, трябва да имат ясна представа откъде идват и накъде отиват.

Малко преди обяд се сблъскаха с първия признак, че планетата, на която се бяха приземили, не е необитавана — едно лице, зърнато бегло сред дърветата, което ги наблюдаваше. То изчезна в мига, в който го видяха, но и двамата добиха впечатлението, че това е хуманоидно същество, което ги гледаше с любопитство и без уплаха. След половин час те зърнаха още едно подобно лице, а десет минути по-късно трето.

След минута попаднаха на една широка поляна и се заковаха на място.

Пред тях, насред поляната, стоеше група от двайсетина мъже и жени. Неподвижно и безмълвно, с лице към Форд и Артър. До някои от жените се гушеха малки дечица, а зад групата се виждаха няколко малки паянтови колиби, направени от кал и клони.

Форд и Артър затаиха дъх.

Най-едрият от мъжете беше висок малко над пет фута. Всички бяха леко приведени напред, имаха въздълги ръце и възниски чела и светли, ясни очи, с които гледаха напрегнато чужденците.

Като видяха, че не носят никакви оръжия и не правят опити да се доближат до тях, Форд и Артър се поуспокоиха.

Известно време двете групи се фиксираха с поглед, без нито една от страните да предприеме нещо. Туземците бяха объркани от присъствието на неканените гости и макар да не проявяваха враждебност, ясно личеше че чужденците са нежелани.

Но нищо не се случи.

Минаха още две минути, без да се случи нещо.

След още две минути Форд реши, че нещо трябва да се случи.

— Здравейте — каза той.

Жените придърпаха децата още по-близо до себе си.

Мъжете видимо не се помръднаха, но все пак по израженията им се почувства, че поздравът не е приет добре. Не че им беше кой знае колко неприятен, просто не беше добре приет.

Един от мъжете, който стоеше малко пред групата и който навярно бе техният вожд, пристъпи напред. Лицето му бе спокойно, невъзмутимо, почти ведро.

— Ъггхххъгггхххрррр ъх ъх ръх ъргх — каза той тихо.

Артър остана силно изненадан. Вече толкова бе свикнал да получава моментален и несъзнателен превод на всичко чуто с помощта на натиканата в ухото му Вавилонска рибка, че бе престанал да я усеща, и сега бе подсетен за нейното присъствие от факта, че тя сякаш бе спряла да работи. Някакви съвсем смътни, мъгляви представи от чутото се мярнаха на дъното на съзнанието му, но не се появи нищо свързано, което да му подсказва смисъла. Предположи, и то правилно, че речта на тези хора се намира в съвсем начална фаза на развитие и

затова Вавилонската рибка е безсилна да му помогне. Погледна към Форд, който имаше далеч по-богат опит в тези неща.

— Мисля — каза Форд с края на устните си, — че ни молят, ако нямаме нищо против, да заобиколим тяхното селище.

След малко един жест на съществото мъж сякаш потвърди казаното от Форд.

— Ръъррггххххърргггх; ъргх ъргх (ъх ръх) рръърръх ъг — продължи съществото мъж.

— Доколкото разбирам — каза Форд, — най-общият смисъл се свежда до това, че сме свободни да продължим пътя си накъдето искаме, но много ще се радват, ако заобиколим селището им, вместо да минем през него.

— Тогава какво ще правим?

— Смятам, че е най-добре да ги зарадваме — каза Форд.

Бавно и много предпазливо те заобиколиха границите на селището им. Това, изглежда, много се хареса на туземците, които им се поклониха леко, след което всеки се залови с работата си.

Форд и Артър продължиха пътя си през гората. На неколкостотин ярда след поляната изведнъж попаднаха на малка купчинка плодове, поставена на пътя им — някакви плодове, които изключително много приличаха на малини и ягоди, и месести зелени плодове, които изключително приличаха на круши.

Дотук се бяха въздържали да ядат от плодовете, които виждаха по пътя си, макар че дърветата и храстите бяха отрупани с тях.

— Ето как стоят нещата — беше му казал Форд Префект, — плодовете на една непозната планета или ще ти помогнат да живееш, или ще ти помогнат да умреш. Следователно трябва да посегнеш към тях едва тогава, когато умираш, ако не го направиш. По този начин ще си една крачка напред. Ако иска да се радва на добро здраве, един стопаджия трябва да се задоволява с по-непретенциозна храна.

Те изгледаха с подозрение купчинката, която лежеше на пътеката. Изглеждаше толкова съблазнителна, че почти им се зави свят от глад.

— Та ето как стоят нещата — каза Форд, — въъ...

— Да? — каза Артър.

— Опитвам се да измисля начин да докарам нещата дотам, че да е необходимо да ги изядем.

Минавайки през гъстите листа на дърветата, слънцето огряваше апетитните кори на нещата, които приличаха на круши. А по-зрели и по-сочни неща, които да приличат на ягоди и малини, Артър не бе виждал дори и в телевизионни реклами за плодов сладолед.

— А защо да не ги изядем — каза той, — а да мислим по-късно.

— Може би точно това искат да направим.

— Добре де, ето как стоят нещата...

— Дотук ми харесва, както го каза...

— Сложени са тук, за да ги изядем. Това или е хубаво, или е лошо, или искат да ни нахранят, или искат да ни отровят. Ако са отровни и ние не ги изядем, те ще намерят друг начин да ни уморят. Ако не ги изядем, ние във всички случаи губим.

— Харесва ми начинът, по който мислиш — каза Форд. — А сега изяж един.

Колевливо Артър взе едно от нещата, които приличаха на круши.

— Знаеш ли, това ми напомня онази история с Райската градина — каза Форд.

— Хъ?

— Градината на рая. Дървото. Ябълката. Сещаш ли се?

— Разбира се, че се сещам.

— Онази особа, вашият господ, взема, че туря едно ябълково дърво наред градината и казва: „Правете каквото искате, момчета, но само от ябълките не яжте.“ И не щеш ли — изненада! Те изяждат една ябълка, а той изскача иззад храста и крещи: „Фанах ли ви!“ Нямахше да бъде по-различно и ако не бяха я изяли.

— Защо?

— Защото ако си имаш работа с такива типове, на които им доставя удоволствие да оставят на тротоара шапки с тухли под тях, можеш да бъдеш абсолютно сигурен, че няма да се откажат. В последна сметка все ще те хванат.

— Какво искаш да кажеш?

— Няма значение. Яж!

— Знаеш ли, това място много ми прилича на райска градина.

— Яж!

— А и ти ми говориш като змията.

Артър отхапа от нещото, което приличаше на круша.

— Круша е — каза той.

След няколко минути, когато бяха изяли всичко, Форд Префект се обърна и извика.

— Благодаря ви! Много ви благодаря! — провикна се той. — Много сте мили.

И продължиха по пътя си.

През следващите петдесет мили от пътуването си те непрекъснато намираха поредния дар от плодове и въпреки че веднъж или два пъти мярваха някакво същество — мъж сред дърветата, повече не влязоха в директна връзка с тях. Решиха, че са им много симпатични тези същества, които недвусмислено показват, че са благодарни само затова, задето ги оставят на мира.

След петдесет мили плодовете секнаха, защото от там започваше морето.

И тъй като нямаха никакви други належащи задачи, те си построиха сал и прекосиха морето. То бе относително спокойно, само шестнадесетина мили широко, и пътуването беше доста приятно, накрая пристигнаха в една страна, която бе поне толкова красива, колкото и онази, която бяха напуснали.

С една дума, животът им бе смешно лесен и поне известно време успяваха да се справят с проблемите, произтичащи от изолацията и безцелността, като просто не им обръщаха внимание. Когато жаждата за общуване с други хора станеше прекалено силна, знаеха къде да ги намерят, но за момента бяха доволни от факта, че голгафринчънците са на стотици мили зад тях.

И все пак Форд Префект отново започна да се сееща за Суб-Ета Сенс-О-Матика, и то доста често. Един-единствен път успя да улови сигнал, но беше толкова слаб и идваше от толкова далече, че му подействува по-потискащо, отколкото тишината в ефира дотогава.

По някое време им скимна да тръгнат на север. След няколкоседмично вървене стигнаха до едно друго море, построиха си нов сал и го прекосиха. Но сега пътят им беше по-труден, климатът ставаше все по-студен. Артър започна да подозира, че във Форд е заложена някаква мазохистична черта — нарастващите трудности при пътуването сякаш го зареждаха с решителност и целеустременост,

които дотогава не личаха. Той неумолимо крачеше все по-нататък и по-нататък.

Пътят им на север ги изведе до стръмна планинска местност, изумително обширна и красива. Назъбените, шеметно високи, покрити със сняг върхове им взеха ума. Студът започна да прониква чак до мозъка на костите им.

Те се увиха с животински кожи, с които Форд Префект се сдоби, прилагайки една техника, която бе усвоил навремето от двама бивши монаси пралити, собственици на школа по психосърфинг в планините на Хуниан.

Галактиката е пълна с бивши монаси пралити, ударили го на печалбарство, защото способностите им за психоконтрол, които Орденът развива у тях като част от религиозното им обучение, са направо удивителни и огромен брой монаси напускат ордена веднага след като са приключили с религиозното си обучение и малко преди да дадат обет да останат заключени в малки метални кутии до края на живота си.

Способността на Форд се свеждаше главно до това, че умееше известно време да стои неподвижно и да се усмихва.

Не след дълго някакво животно, може би сърна, се показваше иззад дърветата и започваше предпазливо да го гледа. Форд продължаваше да му се усмихва, погледът му омекваше и грейваше и той сякаш излъчваше дълбока и всеобхватна любов, любов, която се простираше над целия всемир. Едно чудно спокойствие лягаше над цялата околност, покой и безметежност се излъчваха от този преобразен мъж. Животното бавно го приближаваше, крачка по крачка и малко оставаше да потърка муцунка о него, точно в този момент Форд протягаше ръка над него и му счупваше врата.

— Въпрос на феромонен контрол — обясни той, — просто трябва да знаеш как да произведеш нужната миризма.

ГЛАВА XXXI

Няколко дена след като пристигнаха в тази планинска местност, те се озоваха на едно крайбрежие, което се простираше диагонално пред тях — от югозапад на североизток — крайбрежие с невероятно величие: дълбоки царствени клисури, високи стръмни обледени върхове, фиорди.

В продължение на още два дена, онемели от красота, те се катереха по скалите и ледниците.

— Артър! — изведнъж извика Форд.

Беше следобедът на втория ден. Артър седеше на една висока скала и наблюдаваше как бушуващото море се разбива в скалистите носове.

— Артър! — отново извика Форд.

Артър погледна натам, откъдето идваше гласът на Форд, довян от вятъра.

Форд бе отишъл да разгледа един ледник и Артър го откри там, клекнал до плътната стена от син лед. Беше напрегнат от вълнение, очите му се стрелнаха нагоре и срещнаха Артъровите.

— Виж — каза той, — виж!

Артър погледна плътната стена от син лед пред себе си.

— Да — каза той, — това е ледник. Вече го видях.

— Не — каза Форд, — погледна го, но не го видя. Виж!

Форд сочеше дълбоко в сърцето на леда.

Артър се вгледа — не видя нищо друго освен смътни сенки.

— Дръпни се назад — настояваше Форд — и пак погледни.

Артър се дръпна назад и пак погледна.

— Нищо — каза той и сви рамене. — Какво трябва да видя?

И изведнъж го видя.

— Видя ли го?

Видя го.

Устата му понечи да заговори, но мозъкът му реши, че все още няма какво да каже, и пак я затвори. След това мозъкът му се залови да

решава проблема, възникнал от това, което очите му казаха, че виждат, но докато се занимаваше с това, загуби контрол над устата и тя побърза веднага да се отвори. Събирайки още веднъж челюстите, мозъкът загуби контрол над лявата ръка, която започна да извършва някакви неориентирани движения. В продължение на една-две секунди мозъкът се опитваше да озапти лявата ръка, без да пренебрегва и устата, като едновременно се опитваше да мисли за това, което беше заровено в леда и вероятно по тази причина краката му поддадоха и Артър се отпусна кротко на земята.

Онова, което бе извадило от равновесие мозъчните му функции, беше една сложна плетеница от сенки в леда, на дълбочина около осемнадесет инча под повърхността. Погледнати под определен ъгъл, те придобиваха ясните очертания на букви от някаква непозната азбука, високи по три фута всяка; а за онези като Артър, които не знаят магратеански, над буквите се виждаха контурите на едно лице, увиснало в леда.

То бе старо лице, слабо и изискано, белязано от грижи, без да е грубо.

Това бе лицето на човек, който бе спечелил награда за проектирането на крайбрежието, на което вече знаеха, че се намират.

ГЛАВА XXXII

Тънък писък проряза въздуха, завъртя се и се изви нагоре между клоните на дърветата, като разтревожи катеричките. Няколко птички изхвъркнаха възмутени. Шумът заигра и се плъзна по поляната. Извреця и изскрибуца — общо взето, беше противен.

Капитанът обаче отпрати благосклонен поглед към самотния гайдар. Малко неща можеха да нарушат неговото спокойствие; а наистина, след като превъзмогна мъката си след загубата на великолепната вана по време на онази неприятност в тресавището преди толкова много месеци, той бе започнал да намира новия си живот забележително приятен. Бяха издълбали една голяма дупка в скалата, която се намираще в средата на поляната, и той по цял ден киснеше в нея, докато прислужниците го обливаха с вода. Наистина, не особено гореща вода, защото все още не бяха измислили начин да я топят. Няма значение и това щеше да стане. А междувременно разузнавателни отряди тършуваха из околностите надлъж и нашир, за да открият горещ извор — за предпочитане на някоя сенчеста полянка, а ако пък се окажеше и в близост до сапунена мина, щеше да бъде идеално. На онези, които бяха изказали предположението, че досега не е откриван сапун в мини, Капитанът си бе позволил да подсказе, че вероятно това е така, защото не са търсили както трябва и тази вероятност, макар и неохотно, беше възприета от всички.

Не, животът беше много приятен, а най-хубавото му беше, че когато намерят горещия извор в комплект със сенчестата поляна и когато в един хубав ден от хълм на хълм се разнесе вестта, че и сапунената мина е открита и произвежда петстотин калъпа на ден, той щеше да стане още по-приятен. Много е важно човек постоянно да очаква нещо.

Гайдарят стенеше, стенеше, виеше, стенеше, пищеше, скърцаше, скрибуцаше, врецеше и увеличаваше и без това огромното удоволствие на Капитана при мисълта, че всеки момент може да

замлъкне. Защото това бе едно от нещата, които очакваше с нетърпение.

Какво друго е приятно, запита се той. Ами толкова много неща: златното и червеното по дърветата, появило се с настъпващата есен, кроткото потракване на ножици на няколко фута от ваната му, където двама фризьори демонстрираха майсторството си върху един дремещ художествен директор и неговия асистент, слънчевите лъчи отразяващи се върху шестте лъснати до блясък телефона, наредени край неговата изсечена в скалата вана. Единственото нещо, което е похубаво от телефон, който не звъни през цялото време (по-точно изобщо не звъни), са шест телефона, които не звънят през цялото време (по-точно изобщо не звънят).

Но най-приятното нещо бе веселото бърборене на стотиците хора, които бавно се събираха на поляната около него, за да наблюдават следобедното заседание на Комитета.

Капитанът чукна игриво гуменото си пате по човката. От всичко най обичаше следобедните заседания на Комитета.

И други очи наблюдаваха събиращите се тълпи. Високо на едно дърво на края на поляната се бе сгушил Форд Префект, завърнал се наскоро от далечни земи. След шестмесечното си пътешествие той бе отслабнал, но се радваше на отлично здраве. Очите му блестяха и бе облечен в дрехи от еленова кожа. Брадата му бе гъста, а лицето бронзово, като на изпълнител на кънтри рок музика.

Той и Артър наблюдаваха голгафринчънците почти от цяла седмица и Форд бе решил, че е време да предприеме нещо.

Поляната беше вече пълна. Стотици мъже и жени се шляеха насам-натам, бърбеха, ядяха плодове, играеха карти и, общо взето, доста добре се забавляваха. Анцузите им бяха мръсни и дори окъсани, но косите на всички бяха безупречно фризирани. Форд с учудване забеляза, че анцузите на мнозина са натъпкани с листа, и се запита дали пък това не е някаква нова форма на изолация за през зимата. Форд присви очи. Изключено бе да са започнали изведнъж да се занимават с ботаника, нали така?

Тези му размишления бяха прекъснати от гласа на Капитана, който се извиси над гълчавата.

— И така — каза той, — бих желал да открия някак това събрание, ако това изобщо е възможно. Има ли някой против? — Усмихна се добродушно. — Добре, след малко. Когато всички сте готови.

Разговорите постепенно утихнаха и над поляната се възцари мълчание, като изключим свирнята на гайдаря, който сякаш се намираше в един свой див, необитаем, музикален свят. Неколцина от тези, които бяха най-близо до него, му подхвърлиха по някое и друго листо. Но ако в това имаше някакъв смисъл, той остана скрит за Форд Префект.

Около Капитана се бяха събрали няколко души и един от тях очевидно се канеше да заговори. Това личеше от начина, по който той се изправи на крака, прокашля се и отправи взор в далечината, сякаш за да подсказже на тълпата, че след малко ще я удостои с вниманието си.

Множеството, разбира се, затаи дъх и всички обърнаха очи към него.

Последва моментно мълчание — според Форд най-удачното време за драматичното му появяване на сцената. Мъжът се обърна, за да заговори.

Форд скочи от дървото на земята.

— Привет на всички! — каза той.

Множеството се извъртя към него.

— О, скъпи друже — провикна се Капитанът, — случайно да имате кибрит? Или запалка? Или нещо подобно?

— Не, нямам — отговори той с леко разколебан глас.

Това не влизаше в неговия сценарий. Реши да бъде по-настойчив.

— Не — продължи той, — нямам кибрит. Вместо това ви нося новини...

— Жалко — каза Капитанът. — Всички ние го свършихме. От седмици не съм се къпал с гореща вода.

Форд отказа да се отклони от темата.

— Нося ви новини — продължи той — за едно откритие, което може да ви заинтересува.

— Това има ли го в дневния ред? — озъби му се мъжът, когото бе прекъснал.

Форд се ухили широко, досущ като изпълнител на кънтри-рокмузика.

— Хайде сега — каза той.

— Вижте какво, съжалявам много — заяви мъжът сърдито, — но като експерт по административните въпроси с дългогодишен опит се чувствам длъжен да ви напомня, че е необходимо да се съблюдава установеният ред по време на заседанията.

Форд обхвана с поглед тълпата.

— Този човек е луд — каза той. — Та това е една праисторическа планета!

— Приближете се до трибуната и поискайте разрешение да говорите! — озъби се експертът.

— Тук няма трибуна — поясни Форд, — тук има само една скала.

Експертът по административните въпроси реши, че ситуацията налага да прояви раздразнителност.

— Наречете я трибуна тогава — каза той раздразнено.

— А защо да не я наричам скала? — попита Форд.

— Явно нямате никаква представа — каза експертът, изоставяйки раздразнителността в полза на добрата стара надменност — от най-новите методи на администриране.

— А вие нямате никаква представа къде се намирате — контрира го Форд.

Едно момиче с пронизителен глас скочи на крака и пусна гласа си в действие.

— Я млъквайте и двамата — каза то, — погледнете по-добре към масата на председателя...

— Искате да кажете „камъка“ на председателя — изкиска се един фризьор.

— Тишина! Тишина! — изджавка експертът по административните въпроси.

— Добре, добре — каза Форд, — да видим как се оправяте.

Настани се на земята, решен да види колко време ще издържи без да избухне.

Капитанът се прокашля помирително.

— Ще ви моля да запазите тишина, ако обичате — каза той вежливо, — обявявам петстотин седемдесет и третото заседание на

Комитета по колонизацията на Финтълудлуикс...

Десет секунди, помисли си Форд, като отново скочи на крака.

— Но това е абсурдно — извика той. — Провели сте петстотин седемдесет и три заседания, а още не сте открили огъня!

— Ако бъдете така добър — обади се момичето с пронизителния глас, — прегледайте листа с точките от дневния ред...

— Скалата с точките от дневния ред — изчурулика весело фризьорът.

— Благодаря, това вече го изтъкнах — промърмори Форд.

— ... ще ви-ди-те — продължи момичето с твърд глас, — че предстои да чуем отчетния доклад на фризьорския подкомитет по проблемите на добиването на огън.

— О... а... — каза фризьорът с онова притеснено изражение, което в цялата Галактика означава: „Тъъ, не може ли да го отложим за следващия четвъртък?“

— Добре — нахвърли се Форд върху него — Какво сте направили досега? Какви са бъдещите ви планове? Какви идеи предлагате за добиване на огън?

— Ама вижте какво — каза фризьорът, — те ми дадоха само две пръчки...

— И какво направихте с тях?

Силно смутен, фризьорът пхна ръка в анцуга си и подаде на Форд плодовете на своя труд.

Форд ги вдигна високо, за да могат всички да видят.

— Маша за къдрене — обяви той.

Тълпата заръкопляска.

— Няма значение — каза Форд. — И Рим не е бил изгорен за един ден.

Никой от тълпата не разбра какво иска да каже, но въпреки това им хареса. И него удостоиха с аплодисменти.

— Вижте, личи си, че сте пълен невежа по тези въпроси — обади се момичето. — Ако имахте моя опит по проблемите на пласмента, щяхте да знаете, че преди да се произведе един нов продукт, е нужно да се направят редица проучвания. Първо трябва да открием какво очакват хората от огъня, какво е отношението им към него, каква представа са си изградили за него.

Тълпата беше напрегната. Очакваха Форд да направи нещо удивително.

— Бих ви предложил да го пъкнете в носа си — каза той.

— Ето точно от такава информация се нуждаем — упорстваше момичето. — Желаят ли хората да имат огън, който да може да бъде поставян в носа?

— Желаете ли? — попита Форд тълпата.

— Да! — извикаха някои.

— Не! — извикаха други щастливо.

Изобщо не знаеха искат или не, просто им беше забавно.

— Ами колелото — попита Капитанът, — докъде стигнахте с колелото? Проектът ми се стори страшно интересен.

— О — каза момичето от пласмента, — знаете ли, имаме известни затруднения с него.

— Затруднения? — извика Форд. — Затруднения! Какви затруднения, по дяволите? Та това е възможно най-простият уред в цялата Вселена!

Момичето от пласмента го изгледа със смразяващ поглед.

— Е добре, мистър Всезнайко — каза то, — като сте толкова умен, защо не ни кажете какъв трябва да е неговият цвят?

Тълпата направо пощуря. Един на нула за наште, мислеха си всички. Форд сви безпомощно рамене и отново седна.

— О всемогъщи Заркуон — каза той, — нищо ли не сте направили досега?

Сякаш в отговор на неговия въпрос откъм края на поляната изведнъж се разнесе силна врява. За огромно удоволствие на тълпата, която просто не можеше да повярва, че в един следобед могат да се вместят толкова много забавления, се появиха около дузина маршируващи мъже, облечени в остатъците от парадната униформа на Трети голгафринчънски полк. Половината от тях все още носеха Смърт-О-Запни пистолети, но останалите бяха въоръжени с копия, които блъскаха едно в друго, докато маршируваха. Имаха здрав загар по лицата, но изглеждаха крайно изтощени и мръсни. Спряха се шумно и с трясък застанаха мирно. Един от тях се свлече на земята и повече не мръдна.

— Здраве желаем, гос'ин капитан! — изрева вторият офицер, предводителят на военните. — Разрешете да доложа, сър!

— Да, Втори, добре дошъл и т.н. Открихте ли горещи извори? — попита обезверено Капитанът.

— Не, сър!

— Така си и мислех.

Вторият офицер мина през тълпата и взе за почест пред ваната.

— Открихме нов континент!

— Кога стана това?

— Намира се отвъд морето... — каза Вторият, присвивайки многозначително очи — на изток!

— Ооо.

Вторият се обърна с лице към тълпата. Вдигна пистолета над главата си. Това ще е нещо велико, помислиха си всички.

— И му обявихме война!

Бурни, възторжени аплодисменти гръмнаха от всички краища на поляната — това надминаваше всякакви очаквания.

Форд скочи на крака и помоли за тишина. След малко я получи — или поне най-добрата тишина, на каквато можеше да се надява при дадените обстоятелства, а обстоятелствата бяха следните: гайдарят бе започнал спонтанно да композира национален химн.

— Не можем ли да минем без този гайдар? — попита Форд.

— О, не — отговори Капитанът, — вече сме му отпуснали специална помощ.

За миг Форд се поколеба дали да постави този въпрос на обсъждане, но бързо реши, че това е най-сигурният начин да полудееш. Вместо това се премери и хвърли един камък по гайдаря, после се обърна с лице към Втория.

— Война ли? — каза той.

— Да! — Вторият го изгледа презрително.

— На съседния континент?

— Да! Тотална война! Война, която ще сложи край на всички войни!

— Но там още никой не живее!

А, добре го каза, помисли си тълпата, става интересно.

Погледът на Втория го следеше неотклонно. В такъв момент очите му приличаха на два комара, които упорито кръжат на около три инча от носа ти и не можеш да ги отпъдиш нито с махане на ръка, нито с палка за мухи, нито с нагънат вестник.

— Това ми е известно — каза той — но един ден ще заживеят!
Така че им поставихме безсрочен ултиматум!

— Какво?

— И взривихме няколко военни инсталации.

Капитанът чак се надигна от ваната си.

— Военни инсталации ли, Втори? — каза той.

За момент очите се поколебаха.

— Да, сър. Тъъ, потенциални военни инсталации. Добре де, дървета.

Моментът на колебание отмина — очите му се стрелкаха като камшици сред тълпата.

— Освен това — изрева той — разпитахме една газела!

Бутна с привичен жест пистолета подмишница и закрачи през невъобразимата врява, избухнала сред възторжената тълпа. Не успя да направи повече от няколко крачки, защото бе вдигнат на ръце и понесен над поляната, за да направи един кръг на овации.

Форд продължи да седи, като безучастно почукваше две камъчета едно в друго.

— И какво друго сте направили? — попита той, след като утихнаха аплодисментите.

— Започнахме да създаваме култура — отговори момичето от пласмента.

— О, така ли? — каза той.

— Да. Един от нашите филмови продуценти започна да снима чудесен филм за туземното пещерно население на тази област.

— Те не са пещерни хора.

— Но приличат на пещерни хора.

— В пещери ли живеят?

— Ами...

— Живеят в колиба.

— Може би им ремонтират пещерите — обади се един шегобиец от тълпата.

Форд гневно се нахвърли върху него.

— Много смешно! — каза той — А забелязахте ли, че те измират?

Докато пътуваха обратно насам, Форд и Артър се бяха натъкнали на две изоставени села, а гората беше осеяна с много трупове на

туземци, изпълзели дотам да умрат. Онези, които все още бяха живи, изглеждаха покрусени и изнемощели, сякаш страдаха от някаква болест на душата, а не на тялото. Движеха се бавно и вяло, смазани от някаква огромна мъка. Бяха им отнели вярата в бъдещето.

— Да, измират! — повтори Форд — Знаете ли какво означава това?

— Тъъ... може би не трябва да сключваме застраховки „Живот“ с тях? — обади се отново шегаджията.

Форд реши да не му обръща внимание и заговори на цялата тълпа.

— Не разбирате ли — каза той, — че едва след нашето пристигане тук те започнаха да измират!

— Всъщност това е показано изключително майсторски в нашия филм — каза момичето от пласмента — и му придава онзи дълбок драматизъм, който е отличителна черта на най-великите документални филми. Режисьорът е направо луд по тези работи.

— ... За връзване — промърмори Форд.

— Разбрах — каза момичето, обръщайки се към Капитана, който започваше да се унася, — че след това иска да направи филм за вас, Капитане.

— О, така ли? — каза той, като се сепна. — Много мило от негова страна.

— Замисълът му е много интересен: ще наблегне върху бремето на отговорността, самотата на командира...

Капитанът хъмка и ахка известно време.

— Знаете ли, не бих препоръчал да слага ударението върху последния аспект — каза той накрая. — Човек не може да бъде самотен с гуменото си пате.

Вдигна патето нагоре и тълпата го удостои със заслужени овации.

През всичкото това време експертът по административните въпроси седеше и мълчеше безучастно, притиснал с пръсти слепоочията си, за да подскаже, че чака и ако е необходимо, може да чака цял ден.

Но в този момент реши, че все пак няма да чака цял ден — просто щеше да се престори, че последните тридесет минути ги е нямало.

Изправи се на крака.

— Предлагам — заяви той стегнато — да преминем към обсъждането на въпросите, свързани с финансовата ни политика...

— Финансова политика? — извика Форд. — Финансова политика!

Експертът по административните въпроси му хвърли поглед, който само една риба на сухо би могла да възпроизведе.

— Финансова политика... — повтори той, — точно това казах.

— А откъде ще вземете пари — запита го Форд, — като никой от вас нищо не произвежда? Парите не растат по дърветата, както ви е известно.

— Ще ми позволите ли да продължа...

Форд кимна отчаяно.

— Благодаря. Откакто преди няколко седмици взехме решение да приемем листото за законно платежно средство, всички ние, разбира се, натрупахме огромни състояния.

Форд впери невярващ поглед в тълпата — хората се разшумяха одобрително при тези думи и алчно заопипваха пачките с листа, с които бяха натъпкали своите анцузи.

— Сблъскахме се обаче — продължи експертът по административните въпроси — с един малък проблем: поради високата степен на достъпност на листата се стигна до инфлация и доколкото ми е известно, понастоящем разменният курс е около три широколистни гори срещу един фъстък.

Сред тълпата се чува тревожни шушукания. Експертът по административните въпроси вдигна ръка за тишина.

— Ето защо с цел да ликвидираме този проблем — продължи той — и ревалоризираме листото ще започнем прилагането на широка програма за обезлистяване и... тъъ, ще изгорим всички гори. Вярвам, ще се съгласите, че при дадените обстоятелства това е най-разумното решение.

Една-две секунди тълпата се колебаеше как да реагира на това, но някой изтъкна колко много ще се покачи цената на листата в джобовете им, при което всички доволно закрещяха и удостоиха експерта по административните въпроси със ставане на крака и продължителни ръкопляскания. Счетоводителите сред тях си помислиха, че наесен ще спечелят добри пари.

— Вие всички сте луди — изрази мнението си Форд. — Вие сте абсолютно откачили — поясни той и накрая заключи. — Вие сте шайка побъркани типове.

Отношението на тълпата започваше да се променя в негова вреда. Това, което в началото беше едно чудесно забавление, сега според тълпата се бе превърнало в оскърбително зрелище. И тъй като оскърбленията бяха насочени главно към нея, тя се отегчи.

Усецайки накъде духа вятърът, момичето от пласмента премина към атака.

— А мога ли пък аз да ви запитам — каза то, — какво правихте през всички тези месеци? Вие и онзи другият натрапник липсвате от деня на нашето пристигане.

— Пътешествахме — отговори Форд. — Искахме да научим нещо за тази планета.

— О — каза момичето лукаво, — не ми изглежда да сте направили кой знае какво.

— Тъй ли? А какво ще кажеш за новината, която ви нося, миличка? Ние открихме бъдещето на тази планета!

Форд изчака, докато изявлението му окаже нужното въздействие върху тълпата. Такова нямаше. Хората нямаха представа за какво им говори.

Той продължи:

— Каквото и да решите да правите отсега нататък, то ще има толкова значение, колкото чифт вмирисани бъбреци на кучето динго. Изгорете горите, каквото щете сторете — това ни на йота не ще промени нещата. Цялата ви бъдеща история вече се е случила. Разполагате с два милиона години и това е всичко. И като изтече това време, цялото ви племе ще бъде изтребено, ще изчезне, и слава богу. Помнете, два милиона години!

Тълпата недоволно замърмори. Хора като тях, оказали се изведнъж толкова богати, не бяха длъжни да слушат подобни брътвежи. Може би трябваше да му бутнат нещо, за да се махне и да ги остави на мира.

Но не стана нужда, защото Форд вече напускаше гордо поляната. Спря се само за да поклати глава към Втория, който бе започнал да обстрелва околните дървета със Смърт-О-Запния си пистолет.

Един-единствен път се обърна назад.

— Два милиона години! — каза той и се изсмя.

— Е — каза Капитанът с утешителна усмивка, — все ще има време да се изкъпя още няколко пъти. Някой би ли ми подал гъбата? Изпуснах я преди малко.

ГЛАВА XXXIII

На около една миля навътре в гората Артър Дент бе толкова погълнат от това, което правеше, че не чу приближаването на Форд Префект.

А това, което правеше в момента, беше доста любопитно и се състоеше в следното: върху един голям и плосък камък бе надраскал очертанятия на квадрат, разделен на сто шестдесет и девет по-малки квадратчета, по тринадесет на всяка страна.

Освен това бе събрал цяла купчина мънички плоски камъчета и върху всяко бе надраскал някоя буква от азбуката. Около големия камък седяха навъсено двама от оцелелите туземци, на които Артър се опитваше да обясни интересната идея, заложена в тези камъчета.

Все още нищо не бяха схванали. Пробваха няколко дали стават за ядене, други понечиха да зароят в земята, а останалите — да изхвърлят. Най-сетне Артър успя да насърчи един от тях да постави две камъчета върху очертания от него квадрат. В сравнение с предния ден днес се справяха дори по-зле. Изглежда, бързата деградация на духа на тези същества се съпътстваше от също тъй бърза деградация на интелектуалните им способности.

За да ги окуражи, Артър сам нареди няколко букви върху импровизираната дъска и после се опита да ги поощри и те да сложат някоя буква до неговите.

Нищо не се получи.

Застанал наблизко до едно дърво, Форд го наблюдаваше безмълвно.

— Не така — каза Артър на единия от туземците, който бе разбъркал буквите в пристъп на дълбоко отчаяние, — „К“ носи десет точки, а на това място те се утрояват. Ето така... нали ви обясних правилата... но моля ви, оставете тази челюст... Е добре, ще започнем отначало. Но този път внимавайте.

Форд опря лакът на дървото и положи глава върху дланта си.

— Какво правиш, Артър? — тихо попита той.

Артър се сепна и погледна нагоре. Изведнъж осъзна, че погледнат отстрани, сигурно изглежда смешен. Как можеше да обясни, че тази игра бе имала чудно въздействие върху него, когато беше малък. Но тогава всичко бе тъй различно, по-точно, щеше да бъде тъй различно.

— Опитвам се да науча пещерните хора...

— Те не са пещерни хора — поясни Форд.

— Но приличат на пещерни хора.

Форд реши да не влиза в спор.

— Даа — каза той.

— ... Но това е непосилна работа — заяви Артър уморено. — Единствената дума, която знаят, е ХЪМ, но и нея не могат да напишат.

Той въздъхна и се облегна назад.

— И какво се опитваш да постигнеш? — попита Форд.

— Трябва да им помогнем да се развият! Да еволюират! — избухна Артър.

Надяваше се, че унилата въздишка и последвалото гневно избухване ще неутрализират донякъде измъчващото го в момента остро чувство, че е попаднал в глупаво положение.

— Представяш ли си как би изглеждал един свят, създаден от онези... кретени, с които пристигнахме? — попита той.

— Да си представя? — каза Форд, извивайки вежди нагоре. — Не е нужно да си го представяме. Ние с теб сме го видели.

— Но... — Артър започна отчаяно да размахва ръце.

— Видяхме го — каза Форд — и нищо не може да се направи.

Артър ритна едно камъче.

— Каза ли им какво сме открили? — попита той.

— Хммм? — каза Форд който бе престанал да го слуша.

— Норвегия — подсети го Артър. — Автографа на Слартибартфаст в ледника. Каза ли им?

— Имаше ли смисъл? — каза Форд. — Щяха ли да разберат нещо?

— Нещо ли? — каза Артър. — Нещо? Ти много добре знаеш какво трябва да разберат. Трябва да разберат, че тази планета е Земята! Това е моят дом! Тук съм се родил!

— Родил ли?

— Добре де, ще се родя.

— Да, след два милиона години. Защо не отидеш сам да им разправиш това. Върви и им кажи: „Извинете, искам само да ви уведомя, че аз ще се родя след два милиона години на няколко мили от това място.“ Виж тогава какво ще ти отговорят. Ще те погнат тъй, че да се качиш на някое дърво и после ще го запалят.

Мъка стегна сърцето на Артър, докато слушаше това.

— Излишно е да се заблуждаваш — продължи Форд — Ей онези смахнати типове са твоите прадеди, не тези нещастни същества пред нас.

Приблужи се до мястото, където питекантропите побутваха апатично каменните букви. Поклати глава.

— Откажи се от тази игра, Артър — каза той, — тя няма да спаси човешкия род, защото от тези същества тук няма да стане хора. Понастоящем представителите на човешкия род са се разположили отвъд този хълм и правят документални филми за себе си.

Артър се сви като ударен.

— Но все нещо можем да направим — каза той.

Ужасна мъка разтърси цялото му тяло при мисълта, че се намира тук, на Земята, същата Земя, която бе загубила бъдещето си след една необяснима, чудовищна катастрофа, а сега бе на път да загуби и миналото си.

— Не — каза Форд, — нищо не можем да направим. Не разбираш ли, това не променя историята на Земята, защото именно това е историята на Земята. Независимо от това дали ти харесва или не, вие сте произлезли от голгафринчънците. След два милиона години вогоните ги унищожават. Разбираш ли, никой не може да промени историята, в последна сметка всяко нещо си отива на мястото. Странно нещо е животът, нали?

Вдигна от земята буквата „К“ и я метна към един далечен храст, където удари един млад заек. Заекът се уплаши и търти да бяга, не спря, докато една лисица не го нападна и изяде. Тя пък се задави с един кокал и умря на брега на едно поточе, което отнесе трупа ѝ надолу по течението.

През следващите няколко седмици Форд Префект преглътна гордостта си и се сприятели с една девойка от Голгафринчъм, работила навремето в отдел „Кадри“, но скоро ужасно се разстрои от внезапната ѝ кончина, настъпила в резултат на това, че пила вода от един вир,

замърсен от трупа на мъртвата лисица. Единствената поука, която може да се извлече от тази история, е, че човек никога не бива да хвърля буквата „К“ към далечни храсти, но за жалост понякога това е неизбежно.

Като повечето наистина съдбоносни неща в живота, и този низ от събития остана напълно незабелязан от Форд Префект и Артър Дент. Вниманието им беше насочено към единия от туземците, който навъсено ровичкаше из останалите букви.

— Горкият пещерен човек... — каза Артър.

— Това не са...

— Какво?

— Нищо, няма значение — каза Форд.

Жалкото същество издаде сърцераздирателен вик и удари по камъка.

— Излиза, че досега просто са си губили времето, така ли? — каза Артър.

— Ъх ъх ъргххххх — изломоти туземецът в отново удари по камъка.

— Изпреварени са в развитието си от телефонни хигиенисти.

— Ъргх, грр грр, гръх! — настоя туземецът, като продължи да блъска по камъка.

— Защо постоянно блъска по камъка? — попита Артър.

— Доколкото разбирам, иска да продължиш играта с него — каза Форд. — Сочи към буквите.

— Навярно пак е написал КРЗЙГРДЪЛДИЪДК, сиромаяхът. Хиляда пъти му казах, че КРЗЙГРДЪЛДИЪДК се пише само с едно „Г“.

Туземецът пак удари по камъка.

Погледнаха през рамото му.

Очите им щяха да изскочат от орбитите.

Там, сред бъркотията от букви, се виждаха четиринадесет, подредени в права линия.

Те образуваха две думи.

Думите бяха следните:

„ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДВЕ“.

— Грррръргх гъх гъх — поясни туземецът и като разпиля гневно буквите, се оттегли под едно дърво и се излегна до колегата си.

Форд и Артър се загледаха след него. После се спогледаха.

— Там наистина ли пишеше това, което ми се стори, че пишеше?
— изрекоха и двамата едновременно.

— Да — отговориха и двамата.

— Четиридесет и две — каза Артър.

— Четиридесет и две — каза Форд.

Артър изтича при двамата туземци.

— Какво се опитвате да ни кажете? — изкрещя той. — Какво означава това?

Единият от тях се затъркаля на земята, изрита няколко пъти във въздуха, отново се претърколи и заспа. Другият се покатери на дървото и започна да измеря Форд Префект с диви кестени. Това, което имаха да казват, вече го бяха казали.

— Знаеш ли какво означава това? — попита Форд.

— Не съвсем.

— Четиридесет и две е числото, което Дълбока мисъл обяви за Вечния отговор.

— Да.

— А Земята е компютърът, който Дълбока мисъл конструира и построи, за да изчисли Въпроса на Вечния отговор.

— Това се опитваха да ни внушат.

— И живи организми са били съставна част от него.

— Щом казваш.

— Казвам го. Това означава, че тези питекантропи са органична част от компютърната програма, докато ние с голгафринчънците НЕ СМЕ!

— Но пещерните хора измират и очевидно тяхното място ще бъде заето от голгафринчънците.

— Именно. Сега разбираш ли какво означава това?

— Какво?

— Пълна каша.

Артър се огледа.

— Която на никого не се услажда — забеляза той.

Няколко секунди Форд нищо не можа да измисли.

— И все пак нещо трябва да е излязло от цялата тази работа — каза той накрая, — защото Марвин каза, че е видял Въпроса, закодиран в мозъчните вълни, които ти излъчваш.

— Но...

— Най-вероятно е грешният въпрос или изопачен вариант на правилния. Но все ще ни отведе до някоя следа, ако го научим. Само че не виждам как може да стане това.

Мълчаха унило известно време. Артър седна на земята и започна да скубе тревички, но скоро откри, че това не е занимание, което може да погълне цялото му внимание. В тревички не можеше да вярва, дърветата нищо не му говореха, хълмовете наоколо не бяха нищо друго освен хълмове, а бъдещето му изглеждаше като тунел, през който трябва някак да изпълзи.

Форд се залови да върти копчетата на своя Суб-Ета-Сенс-О-Матик. Той мълчеше. Въздъхна и го прибра.

Артър вдигна от земята едно от камъчетата с изписана върху него буква. Оказа се „О“. Въздъхна и отново го остави долу. Буквата, на която попадна след това, беше „Н“. Двете заедно правеха „НО“. Подхвърли още няколко букви до първите две. Те пък се случиха „Г“, „О“ и „В“. По някакво странно съвпадение думата, която се получи, съвсем точно отразяваше виждането му за нещата в този момент. Взира се в нея известно време. Не беше го направил нарочно, беше плод на чиста случайност. Мозъкът му бавно включи на първа скорост.

— Форд — внезапно каза той, — слушай. Ако онзи Въпрос е закодиран в мозъчните ми вълни, но аз не го осъзнавам, значи трябва да е скрит някъде в подсъзнанието ми.

— Да, предполагам.

— А може и да има начин да то измъкнем оттам.

— О, така ли?

— Да, като въведем някакъв произволен компонент и оставим подсъзнанието да го оформи.

— Как например?

— Например като вадя със затворени очи букви от една торба.

Форд скочи на крака.

— Гениално! — каза той.

Измъкна хавлията от чантата си и с няколко изкусно направени възела я превърна в торба.

— Чиста лудост — каза той, — абсолютна глупост. Но ще опитаме, защото е гениална глупост. Хайде, побързай!

Слънцето почтително се скри зад един облак. От небето паднаха няколко тъжни дъждовни капки.

Събраха всички останали букви и ги пуснаха в торбата. След това ги разбъркаха.

— Готово — каза Форд, — затвори си очите. Сега вади. Хайде, хайде, хайде!

Артър затвори очи и пъкна ръка в пълната с камъчета хавлия. Поразклати ги малко, измъкна пет и ги подаде на Форд една по една. Форд постави буквите една до друга в същия ред, в който ги бе получил.

— К — каза той, — О, Л, К, О... Колко!

Премигна.

— Мисля, че става! — каза той.

Артър му бутна още три.

— Щ, Е, С... Щес, О, май че нищо не става — каза Форд.

— Ето още няколко.

— Е, П, О, Л, У... Щесеполу... Страхувам се, че няма смисъл.

Артър измъкна още две букви от торбата. Форд ги нареди по местата им.

— Ч, И, щесеполучи... Ще се получи! — извика Форд. — Става! Невероятно, но наистина става!

— Ето ти още! — Артър вече ги изхвърляше една след друга с трескава бързина.

— А, К, О... — каза Форд — У, М, Н, О, Ж, И, Т, Е... Колко ще се получи, ако умножите... Ш, Е, С, Т... шест... П, О, по, шест по... колко ще се получи, ако умножите шест по... Д, Е, В, Е, Т... шест по девет... — Настъпи кратка пауза — Хайде, дай следващата!

— Тъъ, повече няма — каза Артър, — това е всичко.

Облегна се назад, силно озадачен.

Още веднъж претършува вързаната в торба хавлия, но повече букви не откри.

— Няма ли други? — попита Форд.

— Нито една.

— Шест по девет. Четиридесет и две.

— Точно така. Това е всичко.

ГЛАВА XXXIV

Слънцето отново се показа и засия щастливо над тях. Птичка поде песен. През клоните на дърветата лъхна топъл ветрец, повдигна главиците на цветята и отнесе уханията им из гората. Някакво насекомо мина с бръмчене край тях и отиде да прави това, което насекомите правят късно следобед. Откъм дърветата долетяха игриви гласове, последвани след минута от две момичета, които се спряха от изненада при вида на Форд Префект и Артър Дент — и двамата се търкаляха на земята, измъчвани сякаш от страшни мъки, но в действителност се превиваха от беззвучен смях.

— Не, не си отивайте — извика Форд Префект, като се мъчеше да си поеме дъх, — ей сега ще се оправим.

— Но какво ви има? — попита едното от момичетата, по-високото и по-слабото от двете.

На Голгафринчъм бе работила като младши кадровик, но не си харесваше службата.

Форд пръв се съвзе.

— Моля да ме извините — каза той. — Моят приятел и аз просто размишлявахме върху смисъла на живота. Едно съвсем глупаво занимание.

— О, вие ли сте? — каза момичето. — Малко се поизложихте днес следобед. Отначало бяхте смешен, но после попрекалихте.

— Така ли ви се струва? Всъщност да.

— Но какво целяхте? — попита другото момиче, по-нисичкото, кръглолико момиче, което бе работило като художествен директор на една малка рекламна компания на Голгафринчъм. Каквито и да бяха негодите на този свят, всяка вечер тя си лягаше искрено благодарна за това, че каквото и да я очаква на другата сутрин, то нямаше да бъдат сто почти еднакви снимки върху оскъдно осветени туби с паста за зъби.

— Какво ли? Нищо. Нищо ЗА нещо — каза Форд весело. — Хайде елате при нас. Аз се казвам Форд, а това е Артър. Тъкмо се

канехме известно време нищо да не правим, но можем и да го отложим.

Момичетата ги изгледаха подозрително.

— Аз се казва Агда — каза високата, — а това е Мела.

— Здравейте, Агда, здравейте, Мела — каза Форд.

— А вие говорите ли изобщо? — обърна се Мела към Артър.

— Изобщо да — каза Артър с усмивка, — но не колкото Форд.

— Това е хубаво.

Настъпи кратка пауза.

— Какво искахте да кажете — попита Агда — с това, че имаме само два милиона години? Нищо не разбрах от приказките ви.

— А, това ли — отвърна Форд, — вече няма значение.

— Просто планетата ще бъде разрушена, за да направи място на нов суперкосмически обиколен път — поясни Артър, като сви рамене. — Но това става след два милиона години. Пък и какво друго можеш да очакваш от едни вогони. Вогоните са си вогони.

— Вогони ли? — попита Мела.

— Да, но не вярвам да сте чували за тях.

— Откъде ви дойде това наум?

— Наистина е без значение. Нещо като сън от миналото. Или от бъдещето — Артър се усмихна и извърна поглед.

— Не ви ли безпокои това, че приказките ви нямат никакъв смисъл? — попита Агда.

— Вижте какво, забравете го — каза Форд. — Всичко забравете. Това са глупости. Погледнете какъв хубав ден е, нека му се порадваме. Слънце, зелени хълмове, река в долината... горящи дървета.

— Но дори и да е само сън, звучи доста кошмарно — каза Мела. — Да разрушат един цял свят заради някакъв обиколен път!

— О, чувал съм и по-страшни работи — каза Форд. — Четох веднъж за една планета в седмото измерение, която използвали като топка за бiliarд. По време на една игра попаднала право в една черна дупка. Загинали десет милиарда души.

— Но това е абсурдно — каза Мела.

— Да, при това донесла само трийсет точки.

Агда и Мела размениха погледи.

— Вижте — каза Агда, — довечера след заседанието ще има забава. Ако искате, елате а вие.

— Окей — каза Форд.

— С най-голямо удоволствие — каза Артър.

Много часове по-късно Артър и Мела седяха и наблюдаваха изгрева на луната над червеното зарево от догарящите дървета.

— Това, дето го разправяхте, че светът ще бъде разрушен... — започна Мела.

— Да, след два милиона години.

— Казвате го тъй, сякаш наистина вярвате, че е истина.

— Да, мисля, че е истина. Мисля, че бях там.

Тя поклати глава озадачено.

— Вие сте много странен човек — каза тя.

— Не, аз съм най-обикновен човек — каза Артър — Но ми се случиха някои много странни неща. Може да се каже, че не аз се отличавам от другите, а другите се отличават от мене.

— А онзи, другият свят, за който разправяше вашият приятел, дето уж попаднал в черна дупка?

— А, за него не бях чувал. Сигурно го е прочел в книгата.

— Каква книга?

Няколко секунди Артър нищо не отговори.

— ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТОПАДЖИЯ — каза той накрая.

— Какво е пък това?

— О, просто нещо, което хвърлих в реката тази вечер. Не вярвам да имам нужда от нея отсега нататък — каза Артър Дент.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.